

Посібник з вивчення Біблії в Суботній школі
(*квітень, травень, червень 2014 року*)

II квартал

Кейт Бертон

ХРИСТОС І ЙОГО ЗАКОН

ЗМІСТ

Вступ.....	2
Урок 1. 29 березня – 4 квітня. Закони за днів Христа	4
Урок 2. 5-11 квітня. Христос і закон Мойсеїв	14
Урок 3. 12-18 квітня. Христос і релігійні традиції	23
Урок 4. 19-25 квітня. Христос і Закон у Нагірній проповіді	33
Урок 5. 26 квітня – 2 травня. Христос і субота	43
Урок 6. 3-9 травня. Смерть Христа і Закон	53
Урок 7. 10-16 травня. «Завершення Закону – Христос»	63
Урок 8. 17-23 травня. Закон Божий і Закон Христа	72
Урок 9. 24-30 травня. Христос, Закон та Євангеліє	82
Урок 10. 31 травня – 6 червня. Христос, Закон та завіти	92
Урок 11. 7-13 червня. Апостоли і Закон	101
Урок 12. 14-20 червня. Церква Христа і Закон	110
Урок 13. 21-27 червня. Царство Христа і Закон	120

ВСТУП

Закон і любов

На самому початку Великої боротьби на Небесах сагана «**Н**мав на меті зруйнувати Закон Божий» (Е. Уайт. Велика боротьба, с. 582).

Чому? Тому що Закон як основа Божого правління виражає моральну чистоту Всесвіту, і знищення цього Закону означало б знищення морального порядку творіння.

Подумайте про це. Якби не існувало Бога і жодного життя, Всесвіт був би аморальним. Не неморальним, коли існує погана мораль, а аморальним, коли моралі немає взагалі, оскільки ніщо в безбожному Всесвіті – жодне мертве каміння, що зіштовхується одне з одним, – не могло б виявляти моральні якості.

Однак Бог існує, існують також люди, і ми були створені як моральні істоти, здатні любити і бути любленими. Але для того щоб ця любов існувала, має існувати і свобода, *моральна* свобода, бо любов – моральна концепція, яка не могла б з'явитися в аморальному Всесвіті (котрий складався б лише з каміння та безжиттєвого простору).

А моральність пов'язана зі здатністю обирати між правильним і неправильним, між добром і злом. Тому єдина можливість для Всесвіту бути моральним, використовувати потенціал до добра або зла, до правильного або неправильного полягає в наявності Закону, який визначає правильне й неправильне. І, звичайно, у Всесвіті існує такий Закон.

«То що ж скажемо? Що Закон – то гріх? Зовсім ні! Але я пізнав гріх тільки через Закон. Я не знав би пожадливості, якби Закон не говорив: Не пожадай» (Римл. 7:7).

Чи гріх мати руде волосся? Ні. Чому? Тому що Божий Закон не забороняє руде волосся. Якби ця заборона існувала, як існує, наприклад, заборона жадібності («Не пожадай»), тоді було б гріхом мати руде волосся. Проте мати руде волосся – не гріх, оскільки Божественний Закон не називає це гріхом.

Моральність без Закону також неможлива, як неможлива думка без розуму. Наш Усесвіт моральний, тому що Бог створив вільні істоти, відповідальні перед Його Законом. Якби не було Закону, який забороняє жадібність, то не було б і гріха жадібності; якщо немає закону, який забороняє мати руде волосся, немає і гріха в рудому волоссі, незалежно від того, скільки рудоволосих жадібних істот населяє Всесвіт.

Бог створив людей зі здатністю любити. Проте любов не може існувати без свободи, моральної свободи. А моральна свобода не може існувати без Закону, морального Закону. Любов ґрунтується на свободі, а свобода – на Законі. Отже, суттю Божого правління, основою цього правління – правління любові – має бути Божий Закон. Ось чому Еллен Уайт писала про бажання сатани «зруйнувати Закон Божий». Напади на Закон – це напади не тільки на характер Христа, а й на моральний порядок самого творіння.

Тому тема для вивчення в Суботній школі на цей квартал – Христос і Його Закон. Ми будемо вивчати Закон, особливо питання про те, чому так багато християн, не розуміючи взаємозв'язку між Законом і благодаттю, потрапили в пастку заперечення Десяти заповідей і таким чином невідомо підтримують спроби «зруйнувати Закон Божий».

Але Біблія ясно свідчить: «Бо це любов до Бога – дотримуватися Його заповідей!» (1 Івана 5:3). Зв'язок між нашою любов'ю до Бога та дотриманням Його заповідей сильніший, ніж ми вважаємо. Ми можемо любити Бога, оскільки живемо у Всесвіті, де може існувати любов, а вона може існувати тому, що Всесвіт моральний. Ця моральність заснована (принаймні для нас як створених істот) на Божому моральному Законі. Саме взаємозв'язок між Володарем Закону та самим Законом ми вивчатимемо протягом кварталу.

Кейт Августес Бертон є викладачем релігії в Оксфордському університеті, де він також служить координатором Центру адвентистсько-мусульманських відносин. Докторська дисертація, яку Кейт Бертон захистив у Північно-західному університеті (Northwestern University), зосереджена на ролі Закону в Посланні апостола Павла до римлян.

ЗАКОНИ ЗА ДНІВ ХРИСТА

Біблійні тексти для дослідження: Луки 2:1-5; Євр. 10:28; П. Зак. 17:2-6; Левит 1:1-9; Луки 14:1-6; Якова 2:8-12.

Пам'ятний вірш: *«Бо коли інші народи, не маючи Закону, природно діють згідно із Законом, то вони, не маючи Закону, самі собі є Законом» (Римл. 2:14).*

У більшості громадянських суспільств можуть одночасно діяти різні закони. Загальні закони, які стосуються кожного, можуть співіснувати з місцевими законами, котрі діють тільки на певній території.

У новозавітні часи, коли людина вживала слово «закон» (грецькою *номос*, латинською *lex* і *Tora* єврейською), вона могла мати на увазі будь-який звід законів. Зрозуміти, про який саме закон ідеться, часто можна було тільки з контексту, у якому відбувалася бесіда. Тому під час вивчення теми уроків нам доведеться завжди враховувати безпосередній контекст, щоб зрозуміти, про який закон ідеться.

Цього тижня ми розглянемо різні закони, що діяли в суспільстві за часів Христа і ранньої Церкви. Ми звернемо увагу на ці закони винятково заради того, щоб закласти основу для вивчення Закону, який перебудуватиме в центрі нашої уваги протягом кварталу, – Божого морального Закону, Десяти Заповідей.

РИМСЬКИЙ ЗАКОН

Прочитайте Луки 2:1-5. Чого ми можемо навчитися з того, як ці двоє вірних послідовників Господа діяли в тогочасній політичній ситуації?

Відколи виникла республіка, римляни усвідомлювали необхідність чітко сформульованого законодавства для управління суспільством. Фактично встановлена римлянами система конституційного права залишається основою правових систем багатьох сучасних демократичних держав.

Здебільшого Рим дозволяв підлеглим державам дотримуватися власних звичаїв, проте від усіх він очікував покорі імперським та сенаторським законам. Звичайно, це стосувалося і Йосипа з Марією.

Метою римського закону було збереження громадського порядку. Цей закон не тільки стосувався державних питань, а й регулював соціальні та сімейні стосунки. Римський закон не тільки описував процедуру обрання людей на публічні посади, а й включав такі питання, як порушення подружньої вірності та взаємовідносини між паном і рабом. Чимало римських соціальних норм були тотожні нормам, які трапляються в Старому Завіті та в інших суспільствах.

Намагаючись зрозуміти культуру, у якій були написані книги Нового Завіту, ми маємо враховувати факт, що римська імперія формувала політичний фон світу часів Ісуса та ранньої Церкви. Ми можемо краще зрозуміти багато новозавітних подій (наприклад, смерть Ісуса, ув'язнення Павла), якщо маємо достатньо інформациі про той час. Звичайно, щоб розуміти основи спасіння, людині не обов'язково бути фахівцем з римської історії, однак можливість розширити свої історичні пізнання може виявитися доволі корисною.

Незважаючи на чудове Божественне провидіння, пов'язане з вагітністю Марії, та очевидне Боже керівництво в цьому,

Марія і Йосип слухняно підкорилися закону країни, згідно з яким мали вирушити в довгу виснажливу подорож на останньому місяці вагітності Марії. Хіба не краще було б залишитися вдома, враховуючи особливі обставини? Що їхні дії повідомляють про те, як нам слід ставитися до цивільного закону? (Подумайте, як легко вони могли виправдати свою непокору).

Понеділок

31 березня

ЗАКОН МОЙСЕЯ: ЦИВІЛЬНИЙ

Хоч за часів Ісуса юдеї перебували під владою римлян, їм було дароване право сповідувати свою релігію та дотримуватися своїх звичаїв (див. Дії 18:15). Законодавчий орган, який сприяв дотриманню юдейського закону, називався «синедріон». Іноді згадуваний як рада (Івана 11:47), синедріон складався із 71 особи; членів синедріону обирали зі священників, старійшин та рабів; очолював його первосвященик. Синедріон являв собою своєрідний Верховний суд, який розглядав справи щодо юдейських звичаїв, традицій і законів.

Юдейський цивільний закон ґрунтувався на цивільних кодексах, записаних у П'ятикнижжі Мойсея. Оскільки Мойсей написав перші п'ять біблійних книг, цей закон називається Мойсеевим. Даючи Мойсееві закони, Бог бажав бачити державу, у якій Він – Голова, а народ виконує Його приписи. За часів Ісуса юдеї були підвладні римському закону. Проте римський уряд дозволяв їм використовувати закон Мойсея для вирішення питань щодо їхніх звичаїв. Тут робота синедріону була особливо важливою.

Новий Завіт містить приклади застосування Мойсеевого закону та посилення на нього в контексті цивільних питань: юдеї продовжували сплачувати храмовий податок у розмірі півшекля (Матв. 17:24-27; Вих. 30:13); розлучення відбувалися згідно з приписами Мойсея (Матв. 19:7; П. Зак. 24:1-4); народ дотримувався левітату (закон, згідно з яким вдову мав узяти за дружину брат її покійного чоловіка) (Матв. 22:24; П. Зак. 25:5); над хлопчиками здійснювали обряд обрізання на восьмий день

(Івана 7:23; Левит 12:3); а винних у перелобі мали каменувати (Івана 8:3-5; П. Зак. 22:23, 24).

Прочитайте Матв. 26:59-61; Євр. 10:28; П. Зак. 17:2-6. Який важливий принцип містять тексти? Що це говорить нам про біблійну концепцію чесності та справедливості?

Прочитайте уривки зі зводу цивільних законів, записаних у перших книгах Біблії. Логіку деяких із цих законів нам нелегко зрозуміти, чи не так? (Див., наприклад, П. Зак. 21). Враховуючи, що Автором цих законів був Бог, як ми можемо навчитися довіряти Господу в усьому, особливо в тому, що нам не до кінця зрозуміло?

Вівторок

1 квітня

ЗАКОН МОЙСЕЯ: ЦЕРЕМОНІАЛЬНИЙ

Прочитайте Левит 1:1-9; 2:14-16; 5:11-13. Чого стосувалися ці закони? Якою була їхня мета? Яких важливих істин вони мали навчати?

Крім цивільних законів, у стародавньому Ізраїлі також існував церемоніальний закон. Осередком цього закону була святиня та служіння в ній, які демонстрували дітям Ізраїлю План спасіння і вказували на прийдешнього Месію. У наведених вище текстах згадується, що завдяки цьому служінню людина очищалася від гріха. Можна сказати, що ці закони були «міні-пророцтвами» про Христа та Його служіння викуплення.

«Церемоніальний Закон був даний Христом. Навіть тоді, коли його вже не потрібно було дотримуватися, апостол Павло показав євреям його справжнє значення та цінність, указуючи на те місце, яке цей закон посідає в Плані викуплення та по відношенню до діяльності Христа. Великий апостол назвав цей закон славним, гідним свого Божественного Творця. Урочи-

сте служіння у святині символізувало великі істини, які мали відкритися в прийдешніх поколіннях... Таким чином протягом усіх віків темряви й відступництва в серцях людей зберігалася жива віра, доки не надійшов час Приходу обітованого Месії» (Е. Уайт. Патріархи і пророки, с. 367).

Хоч церемоніальну систему встановив Ісус, вона була необхідна лише як прообраз, символ майбутньої реальності — Приходу Ісуса, Його смерті та Первосвященницького служіння. Коли Він завершив Своє служіння на Землі, зникла необхідність у цій старій системі з усіма її жертвоприношеннями, ритуалами і святами (див. Євр. 9:9-12). Хоч сьогодні ми вже не дотримуємося церемоніального закону, проте, вивчаючи його, можемо глибше осягнути суть Плану спасіння.

Жертвоприношення тварин займали центральне місце в служінні святителя, оскільки вказували на смерть Ісуса. Подумайте, наскільки важливим є факт, що наше спасіння могло прийти тільки через Його смерть заради нас. Що це говорить нам про силу гріха?

Середа

2 квітня

ЗАКОН РАБИНІВ

Крім Мойсеєвого закону, юдеї часів Ісуса також були знайомі із законом рабинів. Рабини були свого роду вчительською рукою фарисеїв, оскільки несли відповідальність за те, щоб закон Мойсея не втратив для народу своєї важливості й актуальності. У П'ятикнижжі Мойсея рабини нараховували 613 законів (зокрема 39 щодо суботи) і поклали їх в основу свого законодавства. Вони доповнили ці писані закони усними постановами, а саме: тлумаченнями провідних рабинів.

Усний закон відомий як *галага*, що означає «йти». Рабини вважали: якщо люди дотримуватимуться численних *галагот* (множина від «галага»), то будуть «іти» шляхом 613 головних законів. Хоча рабинські *галаготи* з'явилися спочатку як усний закон, згодом вони були впорядковані й записані у формі книги. Від часів Ісуса збереглися деякі тлумачення Тори в коментарях, відомих як Мідраш, у той час як інші

записані в правовому збірнику Мішна. Чимало релігійних юдеїв протягом століть намагалися і в наш час намагаються суворо дотримуватися цих законів.

Прочитайте Луки 14:1-6 та Івана 9. Хоч Ісуса обвинувачували в порушенні суботи через те, що Він зціляв цього дня людей, чи можете ви знайти в Старому Завіті вказівку, що зціляти в суботу – гріх? Як ваша відповідь допомагає зрозуміти деякі проблеми, з якими стикався Ісус? Які уроки ми можемо почерпнути із цих випадків, аби переконатися, що не припускаємося таких помилок у своїх спробах «іти» правильним шляхом?

У наших сучасників чимало зі згаданих усних законів можуть викликати подив, особливо коли їх намагалися використувати проти Ісуса, але проблема полягала швидше в позиції лідерів нації, а не в самих законах. Хоч найчастіше до дотримання «галагот» юдеї підходили доволі формально, ці закони мали привнести елемент духовності у звичайні земні справи, надаючи їм релігійного значення.

Як ми можемо навчитися привносити духовність навіть у звичайні життєві справи?

Четвер

3 квітня

МОРАЛЬНИЙ ЗАКОН

Який би вплив не справили на життя юдеїв першого століття римський закон, закон Мойсея і закон рабинів, багато людей, які дотримувалися юдейської релігії, жили за межами Палестини і далеко від кордонів Римської імперії. Тому багато зі згаданих законів не відігравали великої ролі в їхньому житті.

Проте будь-яка людина, мала дотримуватися Десяти Заповідей Ізраїлевого Бога, мала дотримуватися Десяти Заповідей.

«Десять Заповідей були для Ізраїлю основою морально-еті. Заповіті – використовувана Біблією метафора для опису цих відносин. Хоч ця метафора взята з галузі міжнародного

права, неправильно розуміти Заповіді просто як короткий виклад зобов'язань Ізраїлю щодо Бога... Послух Заповідям був не стільки підпорядкуванням Божественній волі, скільки відлукком на любов» (Leslie J. Hoppe, «Ten Commandments», Eerdmans Dictionary of the Bible (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 2000), p. 1285).

Десять Заповідей перевершували будь-яку законодавчу систему, відому юдеям першого сторіччя. Навіть фарисеї, котрі ретельно зачали напам'ять 613 Мойсеевих законів, визнавали важливість Десяти Заповідей. Розділ Мішни, який називається Тамід (5:1), містить рабинське повеління щодня повторювати Десять Заповідей. Вважалось, що решта законів містяться в Законі Десяти Заповідей. Юдейський філософ Філон, сучасник Ісуса, написав книгу про центральне місце Десяти Заповідей серед усіх біблійних законів.

Прочитайте Матв. 19:16–19; Римл. 13:8–10; Якова 2:8–12. Що ці тексти повідомляють про роль Десяти Заповідей у житті послідовників Христа?

Подібно до своїх юдейських братів, напхненні автори Нового Завіту розуміли значення Десяти Заповідей для Божого народу. Хоч деякі уроки цього кварталу стосуватимуться взаємодії Христа з іншими тогочасними законами, основну увагу ми зосередимо на Його ставленні до Десяти Заповідей, які часто називають «моральним Законом».

П'ятниця

4 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Прочитайте з книги Е. Уайт «Свідчення для Церкви», т. 1, розділ «Клятва» (с. 201–204).

«Якби Адам не порушив Божого Закону, не було б потреби встановлювати й обрядовий закон. Добра вістка була вперше дана Адамові в пророцтві, що насіння жінки зітре голову змія; і цю Добру вістку передавали через наступні покоління Ноеві,

Авраамові, Мойсееві. Сам Христос довірив Адамові та Єві знання Закону Божого і Плану спасіння. Прабатьки ретельно берегли цей важливий урок і передавали його з уст в уста своїм дітям та дітям дітей. Так зберігалось знання про Божий Закон» (Е. Уайт. Вибрані вісті, кн. 1, с. 230).

Питання для обговорення:

1. Задовго до того, як Мойсей записав закони для керівництва Ізраїлем, єгиптяни і вавилоняни мали свої кодекси цивільних законів, частково подібні за змістом до деяких Божих законів. Навіть в атеїстичних суспільствах існують закони, які захищають людей та їхнє майно. Закон часто ґрунтується на моральних концепціях, тобто закон має спонукувати людей уникати певних проявів зла й чинити добро. Але що є критерієм розуміння добра і зла?
2. Яким чином концепція добра і зла породжує питання про існування Бога? Іншими словами, якщо Бога немає, звідки люди черпають поняття про добро і зло?
3. У різних ситуаціях ми часто використовуємо концепцію закону. Ми говоримо про закон тяжіння, закон руху, міжнародні закони, закони країни, податкові закони. Що спільного між усіма цими законами? Чим вони відрізняються? Які можливі наслідки порушення будь-якого із законів? У чому переваги взаємодії із законами? Як принципи закону допомагають вам розуміти мету Десяти Заповідей щодо життя віруючих людей?
4. Поверніться до уроку за середу і поговоріть про те, чому ми як Церква повинні бути обережними, аби не припуститися тієї ж помилки, якої припустилися деякі юдейські духовні лідери, обтяжуючи закон вигаданими постановами. Чому припуститися такої помилки легше, ніж ми вважаємо, незалежно від того, якими добрими намірами керуємося?

МРІЯ ФЕРМЕРА ХІЛЬДО

Фермер Хільдо прибув уночі до одного з міст центральної Бразилії і подякував чоловікові, котрий підвіз його. Він дістав з вантажівки сумку з речами та коробку з лікарськими травами і пішов дорогою. Хільдо жив далеко від цього міста, але кілька разів на рік приїжджав сюди, щоб ходити з дому в дім, продавати лікарські трави і розповідати про Ісуса тим, хто бажав його слухати.

Фермер Хільдо став адвентистом сьомого дня кілька років тому, і, хоч поблизу не було жодної громади, він все одно вірно святкував суботу, відкладав десятину й приношення, очікуючи того дня, коли приїде в церкву до міста.

Під час своїх візитів до міста Хільдо зустрічався з десятьма людьми, котрі також були адвентистами або хоча б щось знали про них. Він відвідував кожного з них щоразу, коли приїжджав до міста. Одній подружній парі належало Інтернет-кафе, і мала група вирішила зустрічатися там, аби в Інтернеті дивитися суботню школу та релігійні програми. Хільдо запрошував на ці зустрічі кожного, кого знав.

Через деякий час ця мала група звернулася до місії з проханням послати до них пастора, котрий допоміг би їм організувати громаду. У найближчого до них районного пастора була одна церква і 13 малих груп, однак він зустрівся з ними. Пастор допоміг їм організувати євангельські зустрічі і навчив, як запрошувати людей та ділитися з ними Божим Словом. Упродовж двох тижнів ця група ходила з дому в дім, запрошуючи людей на євангельську програму.

Фермер Хільдо відчув благоговійний трепет, коли на першу зустріч прийшло 150 осіб. З них 33 уклали заповіт з Богом.

Пастор навчав членів групи служіння, і незабаром громада віруючих уже не могла поміщатися в приватному будинку. Завдяки підтримці місії вони орендували для зібрань великий зал.

Хільдо мріяв про громаду віруючих, і ця мрія збулася. Фермер працював і молився. Він так довго очікував народження громади в цьому місті! Коли його мрія стала реальністю, він сказав: «Я молився про церкву 16 років».

Фермер Хільдо не дожив до тих днів, коли в цієї маленької громади віруючих з'явилося своє приміщення для поклоніння Богові, але вони старанно працюють для здійснення його мрії. Частина приношень тринадцятої суботи допоможе цій громаді придбати або побудувати Молитовний дім, щоб віруючим не доводилося більше переїжджати з місця на місце. Мрія фермера Хільдо про церкву в цьому не охопленому Євангелієм районі стала реальністю.

ХРИСТОС І ЗАКОН МОЙСЕЙ

Біблійні тексти для дослідження: Луки 2:21-24; Вих. 13:2, 12; Луки 2:41-52; Матв. 17:24-27; Івана 8:1-11; П. Зак. 22:23, 24.

Пам'ятний вірш: «*Бо коли б ви вірили Мойсеєві, то вірили б і Мені, адже він написав про Мене» (Івана 5:46).*

Чимало християн були виховані на розповідях про те, що Ісус багатьох століть ця омана лише підживлювала антисемітизм. Ісус висловлювався проти зловживань у релігії, але не проти самої релігії. Зрештою, Він сам заснував її.

Євангельська розповідь про життя і служіння Христа свідчить, що Він був вірним юдеєм, повністю зануреним у юдейську культуру від моменту Свого народження і до останнього тижня життя на Землі.

Як кожний вірний юдей першого сторіччя, Ісус дотримувався закону Мойсеєвого. Він виріс у сім'ї вірних батьків-юдеїв, високо цінуючи Свою багату земну спадщину, яка коренилася в Божественному Провидінні. Сам Бог надихнув Мойсея записати ці закони, бажаючи створити суспільство, котре б відображало Його волю і стало дороговказом для інших народів. Ісус вірно дотримувався закону. Обрізання, відвідування храму під час свят, ставлення до сплати податків – усе це свідчить, що Ісус Христос був вірний системі прообразів, котрі, як Він знав, незабаром будуть реалізовані в Його смерті й служінні на Небесах.

Цього тижня ми уважніше розглянемо закони, яких дотримувався Ісус.

ОБРІЗАННЯ Й ПОСВЯЧЕННЯ

(Луки 2:21-24)

Бог уклад з Авраамом заповіт і пообіцяв, що він стане батьком багатьох народів (Бут. 17:4). Коли Бог уклад цей заповіт, 99-річний Авраам мав 13-річного сина Ізмаїла та продовжував очікувати народження свого обіцяного сина Ісаака. Однак йому було наказано звершити обряд обрізання над кожним домашнім членом чоловічої статі. Бог також наказав Авраамові відтепер і надалі обрізувати на восьмий день кожного народженого хлопчика серед його нащадків (Бут. 17:9-12). Цей знак заповіту був настільки важливий, що обрізання відбувалося навіть тоді, коли восьмий день припадав на суботу (Левит 12:3; Івана 7:22).

Ця істина допомагає нам краще зрозуміти перші дні життя Ісуса. Євангеліє ясно свідчить, що Йосип і Марія завдяки своїй побожності були обрані стати земними батьками Ісуса. Йосип названий «праведним» (Матв. 1:19), а про Марію сказано, що вона «знайшла благодать у Бога» (Луки 1:30). Коли Ісусові виповнилося вісім днів, Його батьки дали Йому ім'я та здійснили над Ним обряд обрізання так само, як були названі й обрізані численні єврейські хлопчики в минулому.

Подумайте: непорочний Божий Син у людському тілі проходить через обряд, який Він Сам установив багато століть тому! **Прочитайте Луки 2:21-24 в контексті Вих. 13:2, 12; Левит 12:1-8. Що повідомляють нам ці тексти про Йосипа та Марію? Чого ми можемо навчитися з їхнього прикладу?**

Біблія ясно говорить, що Марія була дівою, коли Бог обрав її стати матір'ю Ісуса (Луки 1:27). Тому Ісус виявився її першою Дитиною, її Первістком. Згідно з Вих. 13, кожний первородний в Ізраїлі (це стосувалося як людей, так і тварин) мав бути посвячений Господу. Також у Левит 12:2-5 закон додає, що після народження хлопчика жінка була церемоніально нечистою протягом 40 днів (протягом 80 днів, якщо народжувалася дівчинка). Після завершення цього періоду вона мала прийти до священика та принести жертву. Будучи благочестивими юдеями, Марія і Йосип точно виконали постанови Мойсеєвого закону, щоб народжене Немовля носило на Собі знак заповіту.

ЮДЕЙСЬКІ СВЯТА

(Івана 5:1)

«Після цього було юдейське свято, й Ісус прийшов у Єрусалим» (Івана 5:1).

Першим з основних річних свят було семиденне свято Опісноків, яке починалося з Пасхи. Свято було нагадуванням про звільнення ізраїльлян з єгипетського рабства, коли Ангел-губитель пройшов повз будинки, одвірки яких були помазані кров'ю. Євангелія розповідають про три випадки, коли Ісус святкував Пасху (Луки 2:41-43; Івана 2:13-23; Матв. 26:17-20).

На п'ятдесятий день після Пасхи було свято Шавуот, яке часто називають грецьким словом, що означає «П'ятидесятниця». Хоч Святе Письмо не зазначає, з якого приводу слід святкувати П'ятидесятницю, рабини вважали, що цей день нагадував про подію, коли Мойсееві був даний Закон. У Євангеліях не згадується, що Ісус святкував П'ятидесятницю. Однак перед своїм вознесінням Він звелів учням очікувати в Єрусалимі хрещення Святим Духом (Дії 1:4, 5). Фактично ця подія відбулася в день П'ятидесятниці (Дії 2:1-4).

Завершували святковий цикл в юдейському календарі свято Кучок і День викуплення (Йом Кіпур). День викуплення був днем очищення ізраїльського табору від гріха та примирення народу з Богом. Свято Кучок нагадувало про час, коли Ізраїль проживав у наметах в пустелі.

Крім свят, про які йдеться в законі Мойсеевому, юдеї відзначали два інших свята, котрі нагадували про втручання Бога в історичні події. Першим було свято Пурім, установлене на згадку про порятунок єврейського народу від геноциду за часів Естер (див. Естер 9:26-28). Друге свято — Ханука, також відоме як свято Відновлення храму (Івана 10:22), яке відзначали на згадку про очищення храму від опоганення Антиохом Спіфаном, а також на честь перемоги Маккавеїв над греками 165 року до Р. Х.

Звичайно, більшість біблійних свят уже давно втратили актуальність, принаймні для християн, оскільки знайшли своє виконання в Христі. Однак ми можемо багато чого навчитися, досліджуючи ці свята і вістки, які містяться в них,

адже всі вони свідчать про спасенну благодать Бога та Його силу визволяти Свій народ.

Хоч ми більше не дотримуємося згаданих свят, однак що можемо робити, аби не випустити з уваги реальність присутності Бога, не забути, що Він для нас здійснив і чого очікує від нас?

Вівторок

8 квітня

ІСУС У ХРАМІ

Новий Завіт містить мало відомостей про дитинство Ісуса. Проте один досить інформативний фрагмент (Луки 2:41-52) розповідає про те, як Ісус та Його батьки відвідали Єрусалим під час свята Пасхи. Прочитайте цей уривок і дайте відповіді на запитання:

Як ця історія допомагає проілюструвати юдейський культурний контекст Євангелій та наскільки значуще місце займала релігія в усьому, що відбувалося? _____

Наскільки важливий факт, що ця історія сталася під час Пасхи? _____

Протягом скількох днів батьки Ісуса шукали Його? Про що це вам нагадує? _____

Ісус був слухняною дитиною, і Його відповідь батькам звучить як м'який докір. Яка важлива думка міститься в Його відповіді? Що це говорить нам про пріоритети в нашому житті? _____

Прочитайте Луки 2:51. Що означає вислів: «Він... слухався їх [батьків]»? Як цей вірш показує, наскільки Бог зглянувся над нами, щоб дарувати нам спасіння? Чого це може навчити нас щодо необхідності підкорятися в потрібний час і в потрібному місці?

Середа

9 квітня

ПОДАТКИ

(Матв. 17:24-27)

В урочищі за минулий тиждень було зазначено, що закон Мойсея містив як цивільні, так і церемоніальні постанови. Церемоніальні закони вказували на те, що храм був центром

ВИКОНАННЯ ЗАКОНУ

(Матв. 5:17-20)

релігійного життя юдеїв. До першого століття храм, імовірно, залишався єдиним уціллим місцем, яке підтримувало в юдеїв почуття національної ідентичності.

Під час служіння Ісуса в Єрусалимському храмі проводилася реконструкція. Ірод Великий почав грандіозний проект приблизно 20 року до Р. Х., і це тривало аж до 66 року н. е. Розуміючи, наскільки серйозно юдеї ставилися до своєї віри, римляни дозволили їм збирати власні податки для покриття витрат на утримання храму. Кожний чоловік-єврей, старший 20 років, мав платити податок у розмірі півшекеля, незалежно від свого економічного становища (Вих. 30:13; 38:26).

Прочитайте Матв. 17:24-27. Що мав на увазі Ісус, коли сказав: «Щоб ми не спокусили їх»? Який викладений тут принцип нам також необхідно застосовувати у своєму житті?

Очевидно, збирачі храмового податку подорожували провінціями, забезпечуючи надходження коштів від усіх чоловіків. Негайна відповідь Петра збирачам створює враження, що Ісус регулярно платив податки (Матв. 17:24, 25). Однак, будучи Божим Сином, Ісус ставить під питання правомірність сплати податку на утримання дому Свого Отця.

«Якби Ісус заплатив данину без заперечень, Він фактично визнав би справедливність звинувачень і цим зрікся Своєї Божественності. І хоч Господь вважав за потрібне виконати вимогу, однак спростував підставу цієї вимоги. Сплатаю данини Він засвідчив Своєю Божественною природою. Стало очевидним, що Він – Одне з Богом, і тому не мав обкладатися податком, як звичайний підданий царства» (Е. Уайт. Христос – надія світу, с. 434).

Проте Ісус підкорився вимогам влади і звелів Петру виїняти монету з рота першої спійманої риби. Статира, знайденого в роті риби, було достатньо, щоб заплатити податок за обох – і за Ісуса, і за Петра.

Знаючи, що ця велична споруда незабаром буде зруйнована, Ісус усе ж заплатив податок на храм (Матв. 24:1, 2). Що це говорить нам про необхідність бути вірними в поверненні десятин і приношень, незважаючи на явні проблеми?

Як бачимо, Ісус був вірним громадянином; Він виконував покладені на юдейських чоловіків вимоги, навіть коли Його життю загрожувала небезпека (див., наприклад: Івана 7:1, 25, 26; 10:31). Більше того, Ісус ясно сказав, що Його метою було не відмінити «Закон або Пророків», а виконати (Матв. 5:17-20).

Тоді як нам розуміти уривки Івана 8:1-11 та Матв. 19:1-9 у контексті П. Зак. 22:23, 24 і 24:1-4? Що тут відбувається?

Фарисеї неодноразово намагалися звинуватити Ісуса в порушенні закону (див., наприклад, Івана 8:4-6). Привівши до Нього жінку, схоплену під час перелобу, вони поставили запитання так: «В законі Мойсей наказав нам таких побивати камінням. А Ти що на це скажеш?» Цікаво зауважити, що Ісус не дає прямої відповіді на їхнє запитання. Фактично Своєю відповіддю Він підтверджує закон Мойсея: «Хто з вас без гріха, нехай перший кине на неї камінь!» (Івана 8:7). Ісус не каже, що жінку не потрібно побити камінням; Він просто змушує цих чоловіків усвідомити, що вони також порушують Закон. Навіть звільнення жінки не суперечить законowi Мойсея, оскільки ніхто не вказує на неї обвинувальним пальцем, а для звершення правосуддя потрібно було не менше двох свідків (П. Зак. 17:6).

Відповідаючи на запитання щодо розлучення та повторного шлюбу, Ісус начебто суперечить законowi Мойсея, наголошуючи, що від початку для розлучення немає юридичних підстав (Матв. 19:4-6). Коли фарисеї вказують на повеління Мойсея в П. Зак. 24:1-4, Ісус усе ставить на свої місця. Мойсей не *наказує* розлучатися, натомість через людську непоступливість та жорстокість *дозволяє* розлучатися (Матв. 19:8). Отже, ми бачимо: пояснюючи закон Мойсея, Ісус не скасовує його. Христос був вірним юдеєм у всьому, Він дотримувався Мойсеевого закону.

Як нам знайти баланс між справедливістю і милістю щодо людей, котрі (як і всі ми) припускаються гріха? Якщо вже помилитися (а ми, як грішні створіння, це й робимо), то краще помилитися в бік справедливості чи милості? Чому?

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Для отримання додаткової інформації з питань проведеного уроку прочитайте з книги Е. Уайт «Христос — надія світу» розділи «На святі кушів» (с. 447-454) і «Між пастиками» (с. 455-462).

«Тричі на рік юдеї повинні були збиратися в Єрусалимі на релігійні свята. Таким було повеління невидимого Ізраїлевого Провідника, Котрий перебував у хмарному стовпі. Коли юдеї були в полоні, ці постанови не виконувалися, але після повернення народу до свого краю їх знову почали відзначати. Усі річні свята мали нагадувати людям про Бога» (Е. Уайт. Христос — надія світу, с. 447).

«Цілком природно, що земні батьки Ісуса насамперед бачили в Ньому власну дитину. Він щоденно перебував із ними. Його життя, здавалося, було подібне до життя звичайних дітей, тому Йосипові та Марії важко було усвідомити, що Він — Син Божий. Їм загрозувала небезпека не оцінити належним чином благословення, дарованого у зв'язку з присутністю Спасителя світу. Гострий біль розлуки з Ним, м'який докір, що відчувався в Його словах, мали закарбувати в їхній свідомості святість батьківського обов'язку» (Е. Уайт. Христос — надія світу, с. 81).

Питання для обговорення:

1. Поміркуйте над такою дивовижною істиною: хоч Ісус Сам установив закони, Він підкорився їм, коли зодягнувся в людське тіло. Що це говорить нам про Божий характер?
2. Спробуйте поставити себе на місце Йосипа та Марії. Чи слід дивуватися з того, що вони не завжди розуміли Ісуса? Чи все зрозуміло нам? Як нам навчитися довіряти й користися навіть тоді, коли багато чого нам незрозуміло?
3. Що б ви відповіли християнинові, який стверджує, що ми повинні дотримуватися всіх старозавітних свят? Порада: розмову можна почати з питання: «Як ви маєте намір дотримуватися цих свят, якщо всі вони були пов'язані з храмом, який давно зруйнований, та з пролиттям крові жертвоних тварин, що також втратило своє значення?»

ВИБІР ЧІПИ

Чіпі десять років, вона живе в південній Замбії. Її батьки ні в що не вірили. Але коли сусіди запросили Чіпу в церкву, вона пішла. Їй подобалося слухати про Бога, і вона при найменшій можливості завжди ходила до церкви.

Однак батько Чіпи розгнівався, дізнавшись, що вона відвідує громаду адвентистів сьомого дня.

— Тримайся якомога далі від цієї церкви, — попередив він її, — інакше я покараю тебе.

Проте Чіпа любила Ісуса і хотіла поклонятися Йому. Тому, коли її батька вкотре не було вдома, вона пішла до церкви. Батько все ж дізнався про це і сильно покарав дівчинку.

Однак покарання не могли стримати її від відвідування церкви, адже вона дізналася, що Ісус любить її. Тому майже щотижня батько карав Чіпу.

— Чому ти все одно ходиш до церкви, адже батько карає тебе? — запитала сестра Чіпи.

— Бог мене любить, і я хочу бути Його дитям, — пояснила Чіпа.

Наступної суботи сестра Чіпи теж пішла разом з нею до церкви. Коли батько дізнався про це, він пішов за ними, привів їх додому і покарав. Сестра Чіпи боялася ходити до церкви, коли батько був удома, а Чіпа все одно ходила.

Мама запитала Чіпу, чому вона продовжує відвідувати церкву, незважаючи на покарання батька.

— Я дізналася, що Ісус любить мене, і я люблю Ісуса! — відповіла дівчинка.

Наступної суботи мама пішла до церкви разом з Чіпою. Вона хотіла побачити, що ж там такого особливого. Проповідь пастора знайшла відгук у її серці, і мама Чіпи вирішила

ще раз прийти до церкви. Коли батько Чіпи повернувся додому, мама розповіла йому те, що почула. Вона сказала, що хоче знову піти до церкви, і запросила його піти разом з нею. Батько відмовився, але дозволив дружині і донькам піти. Чіпа почала молитися про те, щоб у батька з'явилося бажання приєднатися до їхньої церковної сім'ї.

Через кілька тижнів мама Чіпи знову запросила чоловіка піти до церкви, і він пішов, хоч здавався похмурим. Але після служіння він вибачився перед Чіпою і сказав, що хотів би відвідувати богослужіння разом з родиною. Через кілька місяців батьки Чіпи уклали завіт з Богом. Зараз замість того щоб карати доньку, вони разом з нею ходять до церкви.

— Бог допоміг мені залишитися вірною, навіть коли батько був проти, — сказала Чіпа. — Бог допоміг мені привести мою сім'ю до Ісуса.

Наша вірність Богові в поклонінні, молитві й приношеннях змінює життя інших людей. Спасибі за вашу жертовність, яка допомагає приводити людей до Христа.

ХРИСТОС І РЕЛІГІЙНІ ТРАДИЦІЇ

Біблійні тексти для дослідження: Матв. 23:1-7; Матв. 15:1-6; Ісаї 29:13; Матв. 5:17-20; Римл. 10:3.

Пам'ятний вірш: *«Цей народ наближається до Мене своїми устами, губами шанує Мене, серце ж їхнє далеко від Мене; та даремно поклоняються Мені, навчаючи людських заповідей» (Матв. 15:8, 9).*

Джон Уеслі, засновник Методистської церкви, вважав, що на теологію впливають чотири чинники: віра, розум, Святе Письмо і традиція. Однак він не мав на увазі, що вони рівнозначні. Він визнавав, що в основі всього лежить Біблія, проте наголошував, що особиста віра людини, здатність до міркування та релігійна практика впливають на те, яким чином трактується Біблія. Якби сьогодні Уеслі повернувся до життя, він був би шокований, виявивши, що багато сучасних богословів, які дотримуються уесліанської традиції (а також інших традицій), ставлять розум, традицію й особисту думку вище ясного вчення Святого Письма.

Урок цього тижня розглядає релігійні традиції, на підставі яких книжники та фарисеї вибудовували своє вчення. Рабини, котрі написали ці традиції, глибоко шанували Святе Письмо і не збиралися надавати традиціям статусу Божого Слова. Але деякі з їхніх ревних учнів переплутали тлумачення вістки із самою вісткою, перевівши увагу з Божого записаного об'явлення на людську традицію.

СИДІННЯ МОЙСЕЯ

Хоч ми вважаємо книжників та фарисеїв двома різними групами, котрі через обставини опинилися в одній упряжці, книжники, імовірно, були підгрупою фарисеїв (див. Дії 23:9). Фарисеї стали помітною групою за часів Грецької імперії. Вважається, що вони були нащадками представників благочестивої юдейської релігійної течії (відомої як хасидизм), які брали участь у Маккавейському повстанні проти Греції.

Назва «фарисеї» походить від єврейського «парас», що означає «відокремлювати». У період, коли багато хто з євреїв виявив схильність до впливу язичницьких культур, фарисеї вважали своїм обов'язком подбати про те, щоб кожний чоловік-єврей був навчений закону. Щоб досягти своєї мети, вони запровадили посаду рабина. Це слово буквально означає «мій великий», «мій пан» або «мій учитель».

Сказавши: «На сидіння Мойсея посідали книжники та фарисеї», Ісус визнав їхній статус учителів народу (Матв. 23:2, 3). Адже так чи інакше вони взяли на себе відповідальність за те, щоб спрямовувати народ на шлях закону.

Прочитайте Матв. 23:1-7. У чому полягала головна проблема книжників і фарисеїв?

У Євангеліях здебільшого трапляються негативні відгуки про книжників і фарисеїв. Враховуючи вину багатьох із них (проте не всіх) у смерті Ісуса та в гоніннях на Його послідовників, такий негативний підхід цілком виправданий. Створюється враження, що члени цих груп ховалися по кутках і за деревами, вичікуючи, коли люди в чомусь помиляться, аби потім використати закон проти них. Такий образ фарисея настільки часто згадується в Писанні, що це слово почали використовувати як синонім слова «законник». Уважніше розглядаючи наведений текст, ми виявляємо: великою проблемою для Ісуса у взаємовідносинах із фарисеями було не стільки

їхнє бажання, щоб люди дотримувалися закону Мойсеєвого, скільки те, що вони самі його не дотримувалися. Вони були лицемірами: говорили одне, а робили інше. І навіть коли фарисеї робили щось правильно, мотиви їхніх учинків були неправильні.

Прочитайте ще раз, що говорив Ісус про книжників та фарисеїв. Як нам упевнитися, що ми не винні в тому ж самому?

Понеділок

14 квітня

ЛЮДСЬКІ ЗАПОВІДІ

Хоч книжники та фарисеї посідали на «сидіння Мойсея», підстава їхніх релігійних повчань виходила за межі Старого Завіту. Закон, якого навчали фарисеї, складався з тлумачень біблійного тексту провідними рабинами. Ці тлумачення мали не замінити Писання, а дати їм правильне пояснення. Спочатку вони передавалися усно, але згодом книжники почали збирати їх у книги.

Перше офіційне видання рабинського закону з'явилося не раніше кінця II ст. н. е., коли Раббі Єхуда ха-Насі (Юда-Князь) видав Мішну. Записані в Мішні закони охоплюють близько чотирьох століть рабинської інтерпретації. Багато хто з рабинів, чий тлумачення увійшли в Мішну, жив за часів Христа. Найвідоміші з них Гілгел і Шаммай. Серед них також згадується Гамалійл – онук Гілгеля, учитель Савла (апостола Павла).

Прочитайте Матв. 15:1-6. Про яке суперечливе питання тут ідеться? Яку оману намагається виправити Ісус?

У першому уроці ми дізналися про рабинські закони під назвою «галага», що означає «йти». Рабини вважали: якщо людина ходить шляхами менших законів, значить вона захищена від порушення основних законів. Однак поступово менші закони почали набувати статусу основних, і через деякий час уже важко було відрізнити традицію від біблійної істини.

Проблема полягала не в тому, що фарисеї мали власні правила, а в тому, що вони піднесли ці правила до рівня доктрини. Жодна людина не має права створювати релігійні обмеження та підносити їх до рівня Божественного повеління. Однак це не означає, що група віруючих людей не має права встановлювати правила, які допомагають їм регулювати суспільну поведінку. Практичні інструкції можуть слугувати великою допомогою в дотриманні закону. Проте ніколи не можна допускати, щоб інструкція зайняла місце самого закону.

Які правила, традиції та звичаї є в адвентистів сьомого дня? Як вони допомагають нам бути більш вірними і слухняними Законами? Запишіть їх та принесіть свої записи на урок у суботу. Обговоріть, яку роль вони відіграють у житті вашої громади.

Вівторок

15 квітня

ПЕРЕДАННЯ СТАРШИХ

Як ми побачили, деякі рабини приділяли таку велику увагу правилам і традиціям, створеним для допомоги в дотриманні закону Мойсеевого, що перестали відрізняти одне від іншого. Через деякий час слова рабинів здобули канонічний статус. Люди вважали, що повчання рабинів настільки ж обов'язкові для виконання, як і Писання. Цілком імовірно, що, коли рабини почали писати свої коментарі, вони не мали наміру додавати їх до Святого Письма. Однак віддані учні рабинів вважали своїм обов'язком поділитися цими унікальними тлумаченнями з іншими людьми.

Ще раз прочитайте Матв. 15:1, 2. На якому тексті з перших п'яти книг Мойсея ґрунтується ця традиція? Див. також Марка 7:3, 4; Матв. 15:11.

Навряд чи хтось знайде біблійний текст, який наказує: «Необхідно мити руки перед їжею». Однак це не зупинило книжників і фарисеїв, коли вони прийшли протидіяти Ісусо-

ві. Вони не стверджували, що учні порушують закон Мойсея, ішлося про порушення передання старших. Напруженість, з якою вони ставлять запитання, показує, що для фарисеїв це було серйозне релігійне порушення.

Фарисі в галузі здоров'я та батьки, імовірно, захопили б надаги розумне обґрунтування з точки зору гігієни цьому відкритому фарисейському нав'язуванню миття рук. Проте дослідники вважають, що насправді фарисеїв цікавила не особиста гігієна, а церемоніальна нечистота. Їх турбувало, що протягом дня, здійснюючи повсякденну працю, люди мимоволі доторкаються до опоганених предметів. Отже, якщо вони їдять, не помивши рук, значить церемоніально опоганюються, торкаючись їжі. Однак у Своїй відповіді фарисеям (див. Матв. 15:11) Ісус усе поставив на свої місця.

Прочитайте Ісаї 29:13. Які важливі біблійні принципи містять текст? Чому нам важливо пам'ятати про них?

Середа

16 квітня

ЛЮДСЬКІ ЗАПОВІДІ

«Підміна Божих Заповідей людськими не припинилася. Навіть серед християн існують постанови і звичаї, єдиним підґрунтям яких є традиції отців. Такі правила, засновані виключно на людському авторитеті, витіснили Божественні Заповіді. Люди чіпляються за власні традиції, шанують свої звичаї та виношують ненависть до тих, хто намагається викрити їхню помилку... Бог закликає нас спиратися не на авторитет так званих отців Церкви, а на Слово вічного Отця, Господа Неба й Землі» (Е. Уайт. Христос – надія світу, с. 398).

Прочитайте Матв. 15:3–6 у контексті Вих. 20:12; П. Зак. 5:16; Матв. 19:19; Ефес. 6:2. Які два серйозні звинувачення висуває Ісус проти фарисеїв?

що Він відповість безпосередньо на їхнє обвинувачення. Проте, використовуючи свою унікальну манеру, Ісус відповів їм питанням, яке відкрило справжню суть проблеми. Спаситель хотів, щоб вони знали: проблема полягала не в митті рук і не в дарах Богові, а в піднесенні людських стандартів над Божественними. Фарисеї могли логічно пояснити свою позицію щодо обмивання рук. Очевидно, ці вчені мужі також пояснювали, що, віддаючи свої кошти на Божу справу, а не на утримання батьків, вони виявляють свою безприкладну любов до Бога.

Хоч у своїх діях фарисеї могли керуватися логікою, Бог не очікує, що люди любитимуть Його на власних умовах. Добре, що вони були стурбовані питаннями дисципліни і святого життя, але така стурбованість ніколи не мала зацьмарити собою Божу волю. Фарисеям слід було пам'ятати: 613 законів, записаних Мойсеєм, перебували в гармонії один з одним, а не в протиріччі. Жодний закон не витісняв інший. Однак фарисеї вимагали, щоб люди дотримувалися «передання старших», а це знецінювало Боже Слово (Матв. 15:6), принаймні настільки, наскільки вони самі були в цьому зацікавлені. Вважаючи себе охоронцями Закону, фарисеї, очевидно, були шоковані й обурені твердженням, що насправді вони порушують його і навіть усувають тими самими традиціями, які, на їхню думку, допомагали людям краще дотримуватися Закону!

Четвер

17 квітня

ПРАВЕДНІСТЬ, ЯКА ПЕРЕВЕРШУЄ ФАРИСЕЙСЬКУ

(Матв. 5:20)

Прочитайте Матв. 5:17–20. Як необхідно розуміти настанову Ісуса (вірш 20) у контексті нашого уроку? Див. також Римл. 10:3.

Якщо читати вірш Матв. 5:20 поза контекстом, може скластися враження, що це запрошення перевершити фарисеїв у їхньому фарисействі, тобто: робіть те, що вони роблять, тільки ще більше.

Та хіба про це говорить Ісус? На щастя, ми можемо знайти відповідь на це запитання. Учорашній урок підкреслював, що книжники і фарисеї звеличували традиції над Божим Законом. Ісус змушений був сказати їм, що їхні дії знецінюють Боже Слово. В уроці за понеділок також зазначено: хоч учення книжників та фарисеїв, імовірно, було сповнене хорошого змісту, багато з них жили лицемірним життям.

Враховуючи цей контекст, неважко встановити справжнє значення слів Ісуса. Цілком можливо, що Він посилався на інше Своє застереження: «Якщо хтось порушить одну з цих найменших заповідей і так навчить людей, — він найменшим назветься в Царстві Небесному» (Матв. 5:19). Фарисеї були настільки зосереджені на людських постановах, що явно порушували Божий Закон. Їхня праведність ґрунтувалася на власних зусиллях і тому була фальшивою. Ісая давно проголосив, що людська праведність — не більше, ніж забруднений одяг (Ісаї 64:6).

Ісусові до вподоби праведність, яка походить із серця. У випадку з миттям рук Він указав на помилку фарисеїв, процитувавши Ісаї 29:13: «Народ цей устами своїми наближується, і губами своїми шанує Мене, але серце своє віддалив він від Мене. Праведність, приемле Богові, глибша за видимі прояви.

Ісус закликає до праведності, яка перевершує «праведність» фарисеїв. Справжня праведність не здобувається шляхом скрупульозного виконання переліку правил; її можна здобути тільки вірою в Ісуса Христа, покладаючись на Його праведність. Ця праведність є результатом повного підпорядкування свого «я» та щирого усвідомлення своєї потреби в Ісусі як нашій Замісній Жертві й нашому Прикладі.

Прочитайте Римл. 10:3. Як цей текст допомагає нам зрозуміти суть істинної праведності?

П'ятниця

18 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Для отримання додаткової інформації із цієї теми читайте з книги Е. Уайт «Христос — надія світу» розділи «Перекази»

ШЛЯХ ДО ВІРИ

Рекс лежав на лікарняному ліжку, він не міг рухати ногами. Слова лікаря пролунали як фатальний вирок:

— Ти ніколи не зможеш знову ходити.

«Що ж буде з моєю родиною?» — запитував себе Рекс.

Рекс знав, що саме впертість прикувала його до ліжка.

Два роки тому дядько Рекса запропонував оплатити навчання його доньок, якщо той запише їх у школу адвентистів сьомого дня. Рекс погодився. Незабаром дівчатка почали відвідувати Суботню школу. Дружина Рекса ходила разом з ними, а Рекс відмовився, сказавши, що повинен працювати.

Після роботи Рекс ходив до церкви на спеціальні зустрічі і переконався, що адвентисти правильно навчають біблійних істин. Проте він опирався заклик віддати своє життя Богові. Він куририв, випивав і не був упевнений, що зможе відмовитися від цього. Однак Рекс погодився вивчати Біблію з одним членом церкви під час обідньої перерви.

Коли дружина Рекса вирішила укласти завіт з Богом, він підтримав її в цьому рішенні.

— Одного разу я також зроблю це, — сказав він.

Після кількох місяців вивчення Біблії Рекс теж вирішив укласти завіт з Богом. Він сподівався, що хрещення змінить його. Але цього не відбулося. Він залишився тією ж людиною, що й раніше. Рекс не дозволив Богові керувати його життям.

Усе змінив нещасний випадок. Рекс намагався вирішити проблеми сам і ось тепер був безпорадним калікою. Пастор і члени церкви відвідували Рекса, спонукаючи його довіритися Богові. Рекс молився про прощення і знову віддав своє життя Богові, але тепер зробив це по-справжньому. Він просив Бога про зцілення й обіцяв, що, незалежно від обставин, буде вірним Йому і почне відвідувати церкву, як тільки зможе ходити.

(с. 395-398), «Горе вам, фарисеї» (с. 610-620). Також читайте Матв. 23.

«Нехай усі, хто визнає людський авторитет, звичай Церкви і перекази батьків, прислухаються до Христової перестороги: “Та даремно поклоняються Мені, навчаючи людських заповідей”» (Е. Уайт. Христос — надія світу, с. 398).

Питання для обговорення:

1. Яких традицій дотримуємося ми, адвентисти сьомого дня? Чому важливо визнавати їх саме традиціями? Чому традиції важливі та яка їхня роль у житті нашої спільноти? Які з них мають загальне значення, а які засновані на місцевих чи культурних чинниках?
2. «Нерідко віруючі дозволяли ворогові людських душ здійснювати через них його справу саме тоді, коли їм необхідно було цілком присвятити себе Богові та просуванню Його справи. Не усвідомлюючи цього, вони дуже відхилилися від шляху праведності. Плекаючи дух критики та шукаючи в інших вади, маючи фарисейську побожність і гордість, вони засмутили Духа Божого й серйозно уповільнили роботу вісників Божих» (Е. Уайт. Свідчення для Церкви, т. 9, с. 125). Яким чином людина, «не усвідомлюючи цього», відходить від шляху праведності? Які кроки ми повинні зробити, щоб не потрапити в тенета самоправедності?
3. Поміркуйте над порядком проведення богослужіння у вашій церкві. Чому у вашій громаді встановлений саме такий порядок? Яке значення кожної складової богослужіння (наприклад: проповіді, прославлення, пасторської молитви тощо)? Які уроки ви можете почерпнути з богослужіння, котрі допомагають вам побачити, наскільки тісно традиція вплетена в наше духовне життя? Водночас ми повинні запитати: якщо це тільки традиція і не більше, хіба це погано?

Ці кілька місяців, доки Рекс був прикутим до ліжка, він провів у молитві й читанні Слова Божого. Як тільки він виріс духовно, то відразу ж відчув, що його тіло теж зміцніло. Через рік після нещасного випадку Рекс почав робити свої перші нерішучі кроки. А ще через шість місяців він уже міг ходити, не відчуваючи болю.

Рекс дотримав свою обіцянку і почав разом із сім'єю відвідувати церкву. Він дякував Богові за зцілення. Рекс знайшов роботу. Там платили не так багато, як на попередній роботі, але він зауважив: коли повертає десятину і дає приношення, грошей не стає менше.

— Нещасний випадок, який покалічив мене, приніс зцілення моїй душі, — каже Рекс. — Я вдячний Богові за те, що Він через адвентистську школу допоміг моїй родині знайти спасіння в Ісусі.

Наші місіонерські приношення надають допомогу школам, лікарням і багатьом іншим закладам в Індії та в усьому світі. Сласибі за вашу жертовність.

Рекс і його родина живуть у південно-східній Індії.

ХРИСТОС І ЗАКОН У НАГІРНІЙ ПРОПОВІДІ

Біблійні тексти для дослідження: Матв. 5:17-20; Луки 16:16; Матв. 5:21-32; Римл. 7:24; Матв. 5:33-37; 5:38-48.

Пам'ятний вірш: *«Не думайте, що Я прийшов відмінити Закон або Пророків. Я не прийшов відмінити, але словити. Запевняю вас: доки будуть існувати небо й земля, жодна йота, жодна риска із Закону не зникне — все збудеться» (Матв. 5:17, 18).*

К оли люди думають про Нагірну проповідь, вони автоматично пов'язують її з «блаженствами» (Матв. 5:1-12). Однак Нагірна проповідь займає три розділи, які поділені на чотири частини. Блаженства входять тільки в першу частину. У другій Ісус порівнює християн зі світлом та сіллю (Матв. 5:13-16). У третій частині Він показує нову, більш глибоку перспективу Закону (Матв. 5:17-48). Далі йде заключна, найдовша частина (Матв. 6:1-7:23), у якій Спаситель викладає ясне вчення про християнську поведінку. Проповідь закінчується притчею про мудрого й нерозумного будівельників (Матв. 7:24-27), де підкреслюється важливість послуху Божому Заповіду.

Цього тижня ми будемо досліджувати третю частину Нагірної проповіді (Матв. 5:17-48), аби побачити, що в ній сказано про Закон. Богослови називають цю частину «антитезами», оскільки тут викладені різкі протиставлення.

«ЖОДНА ЙОТА, АБО ЖОДНА РИСКА»

Ще раз прочитайте Матв. 5:17–20. Цікаво, що Ісус робить тут вагомий наголос на Законі й водночас викриває книжників та фарисеїв, які також високо цінували Закон. Який важливий урок про справжній послух Законіві міститься в уривку?

Цю частину Нагірної проповіді Ісус починає із запевнення в тому, що Він прийшов не відмінити «Закон або Пророків» (Матв. 5:17). Багато хто сприймає Його вислів як певну стандартну фразу, котра стосується всього Старого Завіту, хоч у тексті немає вказівки на це (див. також Матв. 7:12; 11:13; 22:40; Луки 16:16; Дії 13:15; 24:14; Римл. 3:21). Незважаючи на заяви Своїх опонентів, Ісус не діяв проти тієї самої книги, яка розкривала волю Його Отця. Навпаки, Його метою було «сповнити» Закон і Пророків, а не скасувати їх.

Слово, перекладене як «сповнити» або «виконати» (*плероо*), буквально означає «наповнити», «завершити», «наповнити по вінця». Є два варіанти тлумачення слова «сповнити/виконати». Один ставить акцент на Ісусі, у Якому Писання знайшло своє виконання (наприклад, Луки 24:25–27; Івана 5:39). Однак ключ до розуміння цього вірша лежить у безпосередньому контексті, який показує, що Ісус прийшов не порушити Писання, а розкрити його внутрішню сутність (це другий варіант).

Окресливши Свою всеосяжну мету, Ісус переніс акцент зі Старого Завіту в цілому на Закон зокрема. Знаючи, що одного разу люди обвинуватять Його в намірі скасувати Закон, Він заявляє: поки залишаються небо і земля, Закон існуватиме, «доки... збудеться все» (Матв. 5:18). Цим висловом Ісус підтверджує вічність Закону.

Фактично Закон настільки важливий, що всі, хто порушує його принципи, будуть названі найменшими в Царстві Божому. Це означає, що їх узагалі там не буде. З іншого боку, ті, хто дотримується Закону, успадкують Царство. Ісус наголошує,

що Богові не потрібна порожня праведність книжників і фарисеїв. Йому до подоби праведність, що виходить із серця, яке любить Бога і прагне виконувати Його волю.

Понеділок

21 КВІТНЯ

УБИВСТВО

(Матв. 5:21–26)

Указавши на Свій намір виконати Закон, Ісус починає пояснювати, що таке праведність, яка перевершує праведність книжників та фарисеїв. Він цитує шосту заповідь (Вих. 20:13) і на підставі Мойсеевого закону говорить про покарання за її порушення (Вих. 21:12; Левит 24:17).

Шоста заповідь не перераховує всіх випадків, коли одна людина вбиває іншу. У разі ненавмисного вбивства чоловік міг утекти до міста сховища й отримати там тимчасове пристановище (Вих. 21:13; Чис. 35:12). Але того, хто навмисно забрав життя в людини, негайно піддавали суду. У Своєму поясненні Ісус зосереджується не на самому вчинку, а на мотивах і бажаннях того, хто скоїв злочин. Убивство могло статися випадково, але людина, котра має намір убити, пройшла через стадію планування. Гріх зародився ще до здійснення цього страшного злочину. Багато потенційних убивць не вбивають тільки тому, що не мають такої можливості.

Прочитайте Матв. 5:22. Що Ісус прирівнює до вбивства? Як текст 1 Івана 3:15 підкреслює цю думку? На яку проблему вказує Ісус і що це говорить нам про сферу впливу Божого Закону?

Хоч Біблія часто говорить про силу слів, тут Ісус перекладає на більш глибокий рівень. Часто єдиною метою грубих слів та проклять є бажання викликати в адресата негативні почуття. Думка Ісуса зрозуміла. У вбивстві винні не тільки ті, хто припустився цього страшного злочину, а й ті, хто говорить оточуючим грубі слова, і навіть ті, хто виношує вбивчі думки. Ісус радить людям, котрі виношують такі думки, примиритися

зі своїми потенційними жертвами, перш ніж приходити до жертovníка (Матв. 5:23-26).

Поміркуйте про значення слів Ісуса, прочитаних у текстах на сьогодні. Наскільки добре вам вдається керуватися Його порадами? Що відкривають вам такі високі вимоги про необхідність бути постійно вкритими Христовою праведністю?

Вівторок

22 квітня

ПЕРЕЛЮБ

(Матв. 5:27-32)

Наступні слова Ісуса стосуються заповіді про перелюб. Спочатку Він цитує сьому заповідь: «Не чини перелюбу». У контексті Мойсеевого закону перелюб мав місце, коли заміжня/жоната людина вступала в інтимні стосунки з кимсь, окрім свого чоловіка/дружини. Закон доволі ясно говорив, що обидві особи, винні в перелюбі, мали бути віддані смерті. Як і у випадку із шостою заповіддю, Ісус розкрив глибший зміст цієї конкретної заповіді.

Часто перелюб починається задовго до здійснення конкретних вчинків. Як убивство починається з наміру завдати непоправної шкоди людині, так і перелюб починається в той самий момент, коли людина починає хтиво бажати іншу людину, з якою він або вона не перебуває в шлюбі.

Прочитайте Матв. 5:29, 30. Чи можна більш переконливо описати небезпеку гріха? Прочитайте також Римл. 7:24. Які важливі істини містяться в тексті?

Тут Ісус пропонує дієвий засіб від гріхів, зокрема від гріха перелюбу. Рішення людини має полягати не в тому, допустити гріховний вчинок чи ні, а в тому, щоб здійснити радикальну «самохірургію». Використовуючи сильні метафори, Ісус радить людині, котра має згадані проблеми, ужити необхідних дій, якщо вона бажає увійти до Божого Царства. Це може означати пошук нової роботи або припинення бажаної дружби, але вічна

нагорода набагато цінніша за всі пристрасті, що вирують у цей момент. Закликавши одружених чоловіків із хтивими поглядами контролювати свої спонукання, Ісус висловився на підтримку подружньої вірності протягом усього життя.

«Підкоряючи свою волю Богові, ми, образно кажучи, немов вириваємо око або відтинаємо руку. Часто нам може здаватися, що підкоритися волі Божій рівнозначно тому, аби пройти свій життєвий шлях покаліченим чи понівеченим. Але Христос каже, що для нас краще понівечити власне «я», поранити його, якщо таким чином можна увійти в життя вічне. Те, що часто здається людям нещастям, насправді відчиняє двері для найбільшого добра» (Е. Уайт. Небесні принципи щасливого життя, с. 61). Що ці слова означають особисто для вас?

Середа

23 квітня

ОБІЦЯНКИ, ОБІЦЯНКИ...

(Матв. 5:33-37)

Перші дві антитези (убивство і перелюб) засновані на Десяти Заповідях. Антитези, які стосуються розлучення, неправдивої клятви та виконання клятви перед Господом, засновані на інших розділах Мойсеевого закону.

Прочитайте Левит 19:11-13. Які важливі моменти ми тут знаходимо? Див. також Вих. 20:7.

Мойсеїв закон, з якого цитує Ісус, записаний у тій частині книги Левит, де засуджується різного роду шахрайство. Зі слів Ісуса ясно, що Його хвилюють наміри. Будь-яка людина, котра дає обіцянку, але при цьому не має наміру її виконати, свідомо приймає рішення на користь гріха.

У той час як повеління щодо неправдивої клятви стосується обіцянок, даних іншим людям, друге повеління стосується обіцянок, даних Богові.

Прочитайте П. Зак. 23:21-23. Яким чином ці тексти перегукуються з повчаннями Ісуса в Матв. 5:33-37? Див. також Дії 5:1-11.

заподіяну їм шкоду, крім тієї реакції, на яку вони законно мають право. Таким чином, закон мав гарантувати правильне, а не спотворене виконання правосуддя.

Тому в Матв. 5:38-42 Ісус не ставить під питання легітимність закону, який вимагає покарання людини за злочин. Він зосереджується на тому, як християни повинні реагувати на людей, котрі намагаються повестися з ними несправедливо. Замість того щоб шукати можливості помститися, християни мають відплачувати кривдникові добром. Це можливо, тільки якщо в нас діє Божа благодать. У Своему заклику Ісус переводить нас на вищий рівень розуміння того, що означає бути послдовником Господа.

Заключна антитеза стосується позиції, яка заохочує любов до друзів і ненависть до ворогів. Заповідь любити ближнього записана в Левит 19:18, проте не існує якогось конкретного біблійного тексту, який би закликав ненавидіти ворогів, немає цього і в П. Зак. 23:3-6.

За часів Ісуса юдеї перебували під владою римлян і були, по суті, «другосортними» громадянами у власній країні. Переживаючи пригноблення, вони, напевно, вважали, що поведеться справедливо, ненавидячи своїх жорстоких ворогів. Ісус показав їм кращий шлях життя навіть у далеко не ідеальних обставинах.

Прочитайте Матв. 5:44, 45. Що говорить тут Ісус? Як ми можемо застосувати це вчення у своєму житті щодо наших кривдників?

П'ЯТНИЦЯ

25 КВІТНЯ

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Прочитайте з книги Е. Уайт «Христос – надія світу» розділ «Нагірна проповідь» (с. 298-314).

«Ісус розглядає кожну заповідь зокрема, пояснює глибину її широту її вимог. Не змінюючи навіть однієї ризики Закону, Він показує важливість принципів, закладених у заповідях, і викриває фатальність зовнішнього послууху юдеїв. Він говорить, що лиха думка або хтивий погляд є порушенням Божого Закону. Кожен, хто бере участь у найменшій несправедливості,

---

На відміну від того, хто винен у неправдивій клятві, людина, яка дає Богові обітницю, пов'язану з фінансами, не обов'язково має намір схитрувати. Однак Ісус знає людську природу, тому застерігає проти обіцянок, про які людина згодом може пошкодувати. Історія Ананія та Сапфіри, які дали Богові обітницю з повним наміром виконати її, але потім передумали й отримали Божественний смертний вирок, слугує сильним прикладом того, як Бог ставиться до такого гріха. Замість того щоб давати обіцянки, виконання яких може навіть не залежати від нас, християнин повинен бути чесною людиною, чие «так» означає «так», а «ні» – «ні».

Подумайте про свою обіцянку (людині або Богові), яку ви мали намір виконати, але не виконали. Яким чином можна навчитися обережно підходити до цього питання? А як щодо обіцянок, даних самому собі і також не виконаних?

Четвер

24 КВІТНЯ

ЗАКОН ВІДПЛАТИ (LEX TALIONIS)

(Матв. 5:38-48)

На перший погляд здається, що головною темою уривка Матв. 5:38-48 є помста. Ця тема охоплює багато повелінь, які записані в Мойсєєвому законі та ґрунтуються на принципі рівноцінної відплати за злочин. Цей принцип виражений латинським терміном *lex talionis*, що означає «закон відплати».

Як бачимо в деяких уривках (Вих. 21:22-25; Левит 24:17-21; П. Зак. 19:21), закон визначає: злочинець повинен зазнати того самого, що і його жертва. Якщо жертва позбулася ока, руки, ноги або життя, їх має втратити і злочинець. Такий «закон відплати» діяв у деяких стародавніх цивілізаціях. А чому б і ні, адже в ньому ніби виражений простий принцип справедливості?

Важливо розуміти, що цей принцип був потрібний для того, щоб обмежити відплату, стримати людей від зайвої реакції на

БАЖАННЯ ДЖОНАТАНА

Джонатан — спокійний хлопчик із сором'язливою усмішкою. Він живе в маленькому містечку південної Мексики.

Якось його сусідка Тіа Марія запросила Джонатана піти з нею на Суботню школу. Раніше Джонатан ніколи не бував у церкві. Його мама дозволила йому піти, тому Джонатан погодився.

У суботу Джонатан з Тіа Марією пішли до церкви. Йому сподобалася Суботня школа, особливо місіонерська історія про дітей із зарубіжжя.

Повернувшись додому, Джонатан розповів мамі все, що бачив. Він розповів їй біблійні історії і прочитував текст із Біблії. Жінка із цікавістю слухала сина. Але коли Джонатан запросив її піти з ним до церкви, вона відмовилася, сказавши, що повинна працювати й піклуватися про маленького брата Джонатана. Джонатан умовляв маму, але вона щоразу відповідала «ні».

— Мамо, Ісус хоче, щоб ти відвідувала церкву, і я цього хочу, — благав хлопчик. — Усі діти сидять зі своїми батьками, а мені доводиться сидіти самому.

Але мама все одно відмовлялася піти з ним.

Коли пастор оголосив про евангельські зустрічі, Джонатан поспішив додому, щоб запросити на них маму. І, на його подив, вона погодилася піти. Щовечора Джонатан разом з мамою відвідували зустрічі. А коли пастор запросив підвестися всіх, хто бажав укласти завіт з Господом, хлопчик устав. Пастор відвідав Джонатана вдома і пояснив його мамі, що хлопчик хоче укласти завіт з Богом. Проте жінка сказала, що Джонатан не може прийняти хрещення, оскільки вона сама ще не є членом Церкви.

Джонатан засмутився, але твердо вирішив іти за Ісусом. Він часто говорив з мамою про Ісуса, благаючи її віддати своє серце Богові.

порушує Закон і морально деградує. Хто носить у своєму серці ненависть, той ступає на шлях убивці, тому його приношення огидні для Бога» (Е. Уайт. Христос — надія світу, с. 310).

Любов — єднаний принцип Божого Закону. У кожній антитезі Ісус підносить принцип любові: любов стримує людину від ненависті до ближнього; любов зберігає вірність чоловіка і дружини одне одному; любов спонукає християнина завжди бути чесним у взаємовідносинах з людьми і Богом; любов дозволяє людині відреагувати по-доброму, коли з нею повелися неправильно, і любов дає сили людині ставитися до ворога так, як вона хотіла би, щоб ставилися до неї.

Питання для обговорення:

1. Цього тижня ми розглядали антитези Ісуса: «Ви чули, що було сказано прадавнім... А я вам кажу». Зверніть увагу, що деякі повеління «прадавніх» були прямими цитатами з Біблії. І проблема полягала не в біблійних текстах, а в їх розумінні. Які уроки із цього ми можемо почерпнути щодо розуміння нами біблійних істин? Як ми можемо опинитися в небезпеці поверхово розуміти біблійні істини та втратити їхнє глибоке значення?
2. Чимало людей припускається помилки, інтерпретуючи біблійні вірші незалежно від їхнього контексту. Одним з таких віршів є Матв. 5:48, де сказано, щоб ми були досконалыми, як досконалий Отець наш Небесний. Як тлумачення цього вірша в його безпосередньому контексті (Матв. 5:43-48) свідчить про важливість уважного дослідження Біблії? Що б ви відповіли людині, котра вважає, що в цьому вірші йдеться про безгрішність? Чого насправді навчає цей вірш і чому це вчення розкриває справжнє значення слідування за Христом?
3. Яким чином досліджувані нами тексти, зокрема про вбивство і перелоб, допомагають побачити оману тих, хто вважає, що після смерті Христа Закон був скасований?

Мама подумала про те, яким щасливим став її син, відколи почав відвідувати церкву. Йому подобалося читати уроки Суботньої школи та співати. Вона хотіла відчувати те ж саме почуття, тому вирішила ходити до церкви разом із сином.

У суботу Джонатан здивувався, дізнавшись, що мама теж піде з ним до церкви. Вони прийшли до маленької церкви разом. Джонатан представив маму своєму класові. І під час проповіді хлопчик радів, що йому не доводиться сидіти самому.

Коли пастор оголосив, що найближчим часом відбудеться хрещення, Джонатан знову попросив у матері дозволу укласти завіт з Господом. Тепер вона погодилася. Потім вона сказала пастору, що теж хоче охреститися. Джонатан і його мама разом прийняли хрещення.

Наші місіонерські приношення допомагають приводити до Ісуса таких людей, як Джонатан і його мама. Спасибі вам за проголошення Божої любові через місіонерські приношення.

ХРИСТОС І СУБОТА

Біблійні тексти для дослідження: Бут. 2:1-3; Євр. 1:1-3; Дії 13:14; Марка 2:23-28; Івана 5:1-9; Ісаї 65:17.

Пам'ятний вірш: *«І сказав їм: Суботу встановлено для людини, а не людину для суботи, тому Син Людський є Володарем і суботи» (Марка 2:27, 28).*

Переважна більшість християнських конфесій вважає неділю днем спокою і поклоніння (хоч найбільшого люди, які дотримуються неділі, насправді не спочивають цього дня). «Дотримання» неділі настільки переважає в сучасному християнстві, що багато хто сприймає цей день як «християнську суботу».

Проте так було не завжди. Фактично будучи продовженням ізраїльської віри, християнство не усувало всіх символів своєї «батьківської» релігії, не скасувало воно спочатку і сьомого дня – суботи. Деякий час єдиною Біблією, якою керувалися перші християни, був Старий Завіт. Не дивно, що питання альтернативного дня поклоніння не виникло в християнстві понад століття після вознесіння Христа на Небо. Тільки в четвертому столітті, згідно з едиктом римського імператора Костянтина, домінуюча церква встановила святкування неділі. На жаль, навіть після протестантської реформації майже всі християни продовжують дотримуватися святкування неділі, незважаючи на біблійне вчення про те, що сьомий день залишається істинною суботою.

Урок цього тижня присвячений темі про Христа і суботу.

ЮДЕЙСЬКА СУБОТА?

(Вих. 20:8-11)

Хоч багато хто розглядає сьомий день як «юдейську суботу», Біблія відкриває, що субота з'явилася на багато століть раніше за юдеїв. Вона бере свій початок від самого творіння.

Тексти Бут. 2:1-3 повідомляють: після того як Бог за шість днів звершив процес творіння, Він відпочивав сьомого дня, «і поблагословив Бог день сьомий, і його освятив». Це ясно свідчить про високий статус суботи в Божому творінні. Крім того, що Бог благословив суботу, Він також освятив її. Іншими словами, Бог наділив цей пам'ятник у часі деякими своїми властивостями.

Порівняйте два формулювання суботної заповіді у Вих. 20:8-11 та П. Зак. 5:12-15. Чи відповідає цим текстам теорія про те, що субота була дана тільки юдеям?

Найпомітніша різниця між цими двома формулюваннями полягає в обґрунтуванні дотримання суботи. У книзі Вихід міститься пряме посилення на Бут. 2:3 та підкреслюється факт, що Бог «поблагословив» і «освятив» суботний день. З іншого боку, текст П. Зак. 5:15 указує на Божественне звільнення ізраїльського народу з єгипетського рабства як на обґрунтування дотримання суботи. Спираючись на цей текст із Повторення Закону, багато хто вважає, що субота дана тільки юдеям. Однак такий аргумент не враховує факту, що текст у книзі Вихід указує на творіння, коли Бог установив суботу для всього людства.

Більше того, звільнення з Єгипту, згадане в П. Зак. 5:15, слугує символом спасіння, яке ми маємо в Христі. Тому субота — символ не лише творіння, а й викуплення; ці дві теми пов'язані в Біблії між собою (Євр. 1:1-3; Колос. 1:13-20; Івана 1:1-14). Тільки завдяки тому, що Ісус є нашим Творцем, Він також може бути нашим Викупителем, і сьомий день, субота, слугує символом цих двох Його днів.

Кожний може знайти спокій у Христі. Як дотримання сьомого дня, суботи, допомагає особисто вам знайти цей спокій?

Понеділок

28 КВІТНЯ

ЧАС СПОКОЮ ТА ПОКЛОНІННЯ

(Луки 4:16)

Згідно з Колос. 1:16 та Євр. 1:2, до Свого втілення Христос як Творець безпосередньо брав участь у процесі створення Всесвіту. Ці тексти свідчать, що все створене почало існувати «через» Нього. Далі Павло повідомляє: Христос також брав участь у створенні «невидимого» (Колос. 1:16, 17), що, звичайно, включає в себе і суботу. Хоч Христос посідав центральне місце в процесі творіння, однак, втілившись у людське ество, Він підкорився Заповідям Отця (Івана 15:10). Як було показано в попередніх уроках, Ісус протистояв певним традиціям та використовував будь-яку можливість, аби виправити релігійну поведінку, що не ґрунтувалася на Божій волі. Якби Ісус збирався скасувати заповідь про суботу, у Нього було би безліч можливостей зробити це.

У більшості старозавітних текстів субота згадується як день спокою. Розуміння слова «спокій» у багатьох сучасних мовах може привести деяких людей до думки, що суботу слід провадити в сонному, розслабленому стані. Натомість справжнє значення спокою — «зупинка», «припинення праці», «перерва». Субота — це час, коли ми можемо припинити рутинну роботу перших шести днів та провести особливий час із Творцем.

За часів Христа юдеї щотижня в суботу проводили особливе богослужіння (див. Луки 4:16). Мешканці Єрусалима відвідували молитовні зібрання в храмі, у суботу хід служіння відрізнявся від того, що відбувалося в інші дні тижня. Для євреїв, котрі жили в інших частинах світу, місцем зібрання і поклоніння була синагога. У суботу, якщо в синагозі були присутні принаймні десять дорослих чоловіків (*міньян*), могло відбутися богослужіння.

Що повідомляють наступні тексти про дотримання суботи першими християнами? Яким чином ці тексти розвінчують

твердження, що субота була змінена на неділю на честь воскресіння Христа? Дії 13:14, 42, 44; 16:13; 17:2; 18:4; Євр. 4:9.

Для перших християн, які мали юдейські корені, було абсолютно природно поклонятися в день, визначений у Старому Завіті. Навіть майже через двадцять років після вознесіння Ісуса Павло продовжував «за звичаєм» ходити щосуботи в синагогу (Дії 17:2). Отже, немає жодного біблійного свідчення на користь того, що перші християни замість суботи дотримувалися неділі.

Вівторок

29 квітня

ЧАС РАДОСТІ

(Марка 2:27, 28)

Багато людей, які заявляють про своє дотримання суботи, не завжди розуміють, що означає дотримуватися суботи. Подібно до деяких фарисеїв часів Христа, люди і сьогодні оточують суботу нездоланими стінами правил та заборон (у той час як для інших цей день перестав чимось відрізнятися від інших днів). Субота має бути приємністю, а не тягарем, і водночас днем, якого необхідно свято дотримуватися.

У часи земного життя Ісуса деякі релігійні вожді оточили суботу 39 додатковими заповідями. Вони вважали: якщо люди зможуть дотримуватися цих 39 приписів, тоді досконало дотримуватимуться суботи. Керуючись добрими намірами та створивши безліч додаткових законів, люди перетворили суботу, яка мала нести людині радість, на непосильний тягар.

Уважно прочитайте Марка 2:23–28. Чому учні зривали колоски? Чи повідомляє текст про те, що Ісус також робив це? Чи були порушені якісь біблійні закони?

Коли в одну із субот Ісус та Його зголоднілі учні проходили через поле, учні вирішили вгамувати свій голод зернами. Хоч це було не їхнє поле, проте за Мойсеевим законом такі дії були

цілком припустимі (див. П. Зак. 23:25). Фарисеї ж вважали їхній вчинок порушенням іншого Мойсеевого закону, який забороняв сівбу і жнива в суботу (див. Вих. 34:21). Очевидно, Ісус не зривав колосків, але Він заступився за Своїх учнів. Ісус нагадав фарисеям, що навіть Давид і його люди, зголоднівши, їли «заборонені» хліби зі святині.

В Євангелії від Марка 2:27, 28 Ісус сказав, що субота була створена для добра людини, а не людина для суботи. Іншими словами, субота була створена не для того, щоб її поклонялися, а для того, щоб дарувати людям можливість поклонятися Богові. Як Божий дар для всього людства, субота призначена не для пригноблення, а для звільнення і свободи. Це справді можливість відчувати спокій і свободу в Христі.

Що ви можете робити в суботу з того, що вам зазвичай не вдається робити в інші дні тижня? Подумайте над цим запитанням і поділіться відповідями на уроці в суботу.

Середа

30 квітня

ЧАС ДЛЯ ЗЦІЛЕННЯ

(Луки 13:16)

Коли Бог створив наш світ, Він оголосив, що все «вельми добре» (Бут. 1:31), усе було досконалим. Але гріх зіпсував творіння, і вплив зла ми бачимо всюди. Хоч люди й були створені за Божим образом, вони почали хворіти, старіти і помирати. Часто ми кажемо, що смерть — частина життя; але смерть — це відсутність життя, а не її частина. Смерть ніколи не повинна була стати нашим досвідом.

Пам'ятаючи про первинний Божий план щодо людства, можна не дивуватися, чому деякі найдраматичніші зцілення Ісус здійснив саме в суботу.

Проаналізуйте, кого Ісус зцілив у суботу: Марка 3:1–6; Луки 13:10–17; Івана 5:1–9; 9:1–14. Які уроки щодо справжньої мети суботи можна почерпнути зі згаданих чудес?

Кожне звершене в суботу чудо зцілення надзвичайно вражає і відкриває справжнє значення суботи. Перед тим як Ісус зцілив людину із сухою рукою (Марка 3:1-6), Він поставив риторичне запитання: «В суботу годиться робити добро, чи робити зло, душу спасти чи погубити?» (Марка 3:4). Якщо людина має можливість полегшити чийсь страждання в день звільнення, чому б не зробити цього? Фактично чудо, яке сталося зі скорченою жінкою, котра не могла випростатися, могутнім чином демонструє мету суботи як дня звільнення (Луки 13:10-17). Коли Ісуса критикували за це зцілення, Він запитав: «А що дочку Авраама, яку зв'язав сатана ось уже вісімнадцять років, чи не годиться звільнити від цього пута в суботній день?» (Луки 13:16).

Тема звільнення також простежується в зціленні чоловіка, котрий нездужав 38 років і безпорадно лежав біля купальні Витезда (Івана 5:1-9), а також у зціленні сліпонародженого (Івана 9:1-14). У відповідь на обвинувачення фарисеїв у тому, що Своїми чудовими зціленнями Ісус порушував суботу, Він нагадав їм: «Мій Отець працює дотепер, — працюю і Я» (Івана 5:17). Якби Бог не дозволив статися зціленню, цього не сталося б. Коли йдеться про полегшення людських страждань, Бог не відпочиває.

Подумайте про упередження релігійних вождів за днів Ісуса. Яким чином упередження можуть перешкодити нам побачити очевидні істини?

Четвер

1 травня

НОВЕ ТВОРІННЯ

Субота не тільки нагадує нам про творчу силу Бога, а й указує на Його обітницю про відновлення. Справді, кожне здійснене в суботу зцілення могутнім чином підтверджувало обітницю про вічне відновлення. Унікальним чином субота змальовує панораму, котра сягає ранньої історії Землі та протягається вперед до вічної долі людства. Ми знову бачимо, що субота вказує як на творіння, так і на викуплення.

Одного разу Бог створив цей світ. На жаль, гріх зіпсував Його творіння, але цей стан не триватиме вічно. Ключового

складовою Плану спасіння є відновлення не тільки самої Землі, але, що найважливіше, і людей — істот, створених за Божим образом. Вони будуть відновлені за цим же образом і житимуть на новій землі. Той же Бог, Котрий спочатку створив Землю та діяння Котрого ми прославляємо щодня і особливо в суботу, перетворить нашу планету. (Подумайте, наскільки важливо пам'ятати про наше творіння, якщо нам наказано особливим чином щотижня згадувати про це).

Прочитайте наступні тексти. Яку вістку містить кожний вірш і як вона пов'язана зі значенням суботи?

Ісаї 65:17 _____

Ісаї 66:22, 23 _____

2 Петра 3:9-13 _____

Об'явл. 21:1 _____

2 Кор. 5:17 _____

Гал. 6:15 _____

Об'явл. 21:5 _____

Субота свідчить: «Той, Хто створив усе на небі й землі і Хто утримує все, є Головою Церкви, і Його силою ми примирні з Богом... Отже, субота — символ Христової сили, якою освячує нас. І вона дана всім, кого освячує Христос. Як знак Його освячувальної сили, субота дана всім, хто через Христа став частиною Божого Ізраїлю» (Е. Уайт. Христос — надія світу, с. 288, 289).

Що конкретно ви можете зробити, аби дозволити Божій силі освячувати вас? Які ваші щоденні рішення або сприяють, або перешкоджають цьому творчому процесові у вашому єстві?

П'ятниця

2 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

«На самому початку великої боротьби на Небесах сатана мав намір зруйнувати Закон Божий. Щоб досягти цього, він повстав проти Творця. Вигнаний через це з Неба, він продовжує ту саму справу на Землі. Вводити людей в оману і спонукати їх до порушення Закону Божого — найголовніша мета сатани.

Незалежно від того, чи досягається це порушенням усього Закону, чи тільки однієї із заповідей, зрештою результат неминуче той самий. Бо хто “згрішить в одному”, той виявляє зневагу до всього Закону; своїм впливом і прикладом він свідчить про те, що стоїть на боці беззаконня, і тому “стає винним у всьому” (Якова 2:10)» (Е. Уайт. Велика боротьба, с. 582).

Питання для обговорення:

1. Подумайте над наведеною вище цитатою Еллен Уайт. Ця цитата містить речення, використане у вступі до уроків цього кварталу. Яким чином ставлення до суботи більшості християн допомагає нам зрозуміти сатанинські напади на Божий Закон?
2. У наведених нижче текстах повідомляється, що юдеї шукають привід або відкрито звинувачують Ісуса в порушенні суботи: Марка 3:2; Луки 13:14; Івана 5:18; 9:16. Прочитайте Вих. 20:8-11 та оцініть обгрунтованість цих обвинувачень. Що ви можете сказати людям, які стверджують, що ці тексти свідчать про порушення Ісусом суботи?
3. Поверніться з класом до ваших відповідей на останнє запитання уроку за вівторок. Чи дає субота можливість зробити те, чого ви не можете зробити в інші дні тижня через по-всюкденні обов'язки?
4. Проаналізуйте власний досвід дотримання суботи. Чи є для вас субота днем звільнення, спокою й радості? Чи це день похмурого настрою, рабства і стресу? Як ви можете навчитися насолоджуватися суботою, зробити її приємністю, як про це сказано в Біблії: «Якщо ради суботи ти стримаєш ногу свою, щоб не чинити своїх забаганок у день Мій святий, і будеш звати суботу приємністю, днем Господнім святим та шанованим, і її пошануєш, не підеш своїми дорогами, діла свого не шукатимеш та не будеш казати даремні слова...» (Ісаї 58:13)?

ПРОГОЛОШУЮЧИ БОЖІ ОБІТНИЦІ

Нерея лежала на тонкому матраці у своїй маленькій хатинці на заході Кенії. Її сім'я підозрювала, що хвороба стала результатом якогось чаклунства. Вони побували в кількох знахарів, шукаючи зцілення, але все було марно. Нерея слабшала. Через хворобу вона вже не могла ходити, стояти і навіть говорити. Жінка була впевнена, що скоро помре.

Життя Нереї було сповнене проблем. Її чоловік вирушив до сусіднього міста шукати роботу, залишивши її з дітьми. Втрапивши надію заробити гроші, вона почала варити і продавати пиво, а з часом і сама стала залежною від алкоголю. Коли її чоловік повернувся з міста, то почав пити разом з нею.

Потім вона захворіла.

Одного разу, коли Нерея лежала в ліжку, вона побачила трьох чоловіків, що стояли біля її ліжка. Один з них був у білому. Він промовив її ім'я та потішив її, сказавши, що завтра прийде спасіння.

— Коа кануе, коа куом енг джа? — запитала Нерея. — Спасьіння від чого і як?

Чоловік у білому сказав, що завтра вона зустріне двох чоловіків, котрі в ім'я Ісуса Христа звільнять її від залежності й болю, і вона не повинна більше повертатися в темряву. Нерея кивнула.

Донька Нереї була вражена, почувши голос матері.

— З ким ти розмовляла? — запитала вона.

— Ісус приходив до мене, — відповіла Нерея.

Наступного дня до Нереї прийшли двоє чоловіків. Вони сказали, що Бог звелів їм прийти до неї та помолитися з нею. Ці люди проводили евангельські зустрічі. Вони постійно відвідували Нерею і молилися з нею та її сім'єю.

Незабаром дочка Нерей побачила матір, що стояла біля дверей хатини. Через кілька місяців Нерей одужала і почала ходити до місцевої церкви адвентистів сьомого дня. Її чоловік Джохана перестав курити й пити і віддав своє життя Богові.

Нерей і Джохана старанно працювали для Бога і привели людей до Христа. Нещодавно Джохана помер, а Нерей старіє. Але їхнє свідчення і приклад пам'ятають багато людей, які прийняли Христа в цьому маленькому містечку в південній Кенії.

Наші місіонерські приношення допомагають підтримувати роботу служителів Глобальної місії та поширювати Євангеліє по всьому світу.

Вікі Накабаяші зустріла Мойсея, сина Нерей, під час місіонерської поїздки до Кенії.

СМЕРТЬ ХРИСТА І ЗАКОН

Біблійні тексти для дослідження: Римл. 7:1-6; 8:5-8; Римл. 7:7-13; Римл. 4:15; Дії 13:38, 39; Гал. 3:10.

Пам'ятний вірш: *«Тому, брати мої, і ви померли для Закону тілом Христа, аби належати іншому, – Тому, Хто встав із мертвих, щоб ми принесли пайд Богові» (Римл. 7:4).*

Жінка за кермом машини значно перевищує швидкість. Раптом вона помічає в дзеркалі заднього огляду миготливі червоні й сині вогники поліцейської машини і чує звук сирени. Вона з'їжджає на узбіччя, зупиняє машину, бере свою сумочку та дістає посвідчення водія. Підходить поліцейський, забирає її документ і повертається до своєї машини.

Жінка переживає, який їй випишуть штраф (вона справді перевищила допустиму швидкість) та чи зможе вона його оплатити. Через кілька хвилин поліцейський повертається і каже: «Ну що ж, мадам, аби вам знову не наражатися на законне покарання, ми скасуємо закон. Вам більше не потрібно думати про обмеження швидкості».

Ця історія така ж безглузда, як і вчення про те, що після смерті Ісуса Закон – Десять Заповідей – був скасований.

Протягом тижня ми будемо досліджувати, яким чином смерть Ісуса пов'язана із Законом.

«ПОМЕРЛИ ДЛЯ ЗАКОНУ»

(Римл. 7:1-6)

Уважно прочитайте Римл. 7:1-6. Коротко й аргументовано викладіть основну думку уривка. Ретельно дослідіть ці вірші, пам'ятаючи й інші біблійні тексти про Закон.

Понеділок

5 травня

ЗАКОН ГРІХА І СМЕРТІ

(Римл. 8:1-8)

Павло запевняє християн: «Тож немає тепер жодного осуду тим, які в Ісусі Христі... Тому що Закон Духа, тобто життя в Ісусі Христі, визволив тебе від закону гріха і смерті» (Римл. 8:1, 2). Якщо читати ці вірші поза їхнім безпосереднім контекстом, може здатися, що Павло говорить про два протилежних закони: закон життя і закон гріха й смерті. Проте різниця не в законі, а в людині до і після прийняття Христа.

Яким чином міркування Павла в Римл. 7:7-13 ілюструють роль Закону?

Функція закону залежить від людини, до якої він застосовується. Наприклад, один і той же ніж може бути використаний хірургом для спасіння життя, а бандитом — для вбивства. Також злодій, який порушує закон, коли краде чийсь гаманець, матиме інше ставлення до закону, ніж той, кого закон захищає (власник гаманця). Сам Закон в одному випадку може бути описаний словами: «...закон святий, і заповідь — свята, праведна та добра» (Римл. 7:12), а в іншому — представлений як закон гріха і смерті (Римл. 8:2). Подібно до того як Божа відплата нечестивим не заважає Йому залишатися Богом любові, так і функція Закону як інструменту гріха і смерті не робить його гріховним.

Згідно з Римл. 8:5-8, Закон є інструментом «гріха і смерті» для тих, котрі «думують про тілесне» (Римл. 8:5). Це опис людини, яка продовжує перебувати в «шлюбі» зі своїм старим «я», не виявляючи видимого бажання «поховати» його та приєднатися до воскреслого Христа. Внаслідок такого гріховного союзу людина перебуває у «ворожнечі» з Богом і Його Законом, оскільки Вони перебувають на протилежному боці (Римл. 8:7).

Хоч різні переклади Біблії по-різному передають перший вірш, буквально він означає: «Кожна жива людина перебуває під владою Закону». Акцент робиться не на мертвих, а на живих. Приклад шлюбу підкреслює таку істину: якщо будь-яка заміжня/жоната людина має інтимні стосунки з кимось, окрім свого чоловіка/дружини, тим самим вона порушує Закон і винна у перелюбі. Тільки в разі смерті супутника життя особа може бути вільною для налагодження нових шлюбних відносин з іншою людиною, не порушуючи Закону.

Деякі вважають, що цей уривок говорить про смерть Закону, але тут ідеться про смерть людини для Закону тілом Христа (Римл. 7:4). Згідно з текстом Римл. 6:6, помирає «стара наша людина». Будучи з'єднана зі своїм старим «я», людина засуджена Законом та перебуває в жалюгідній залежності (Римл. 7:9-11, 24). Але після того як старе «я» помирає, людина отримує свободу будувати взаємовідносини з воскреслим Христом (Римл. 7:4).

Павло наголошує: оскільки Закон «пов'язує» кожен живу людину, цей Закон також повинен регулювати новий союз. Але факт, що тепер віруюча людина заручена з Христом, означає: Закон уже не є знаряддям осуду. Віруючий в Ісуса звільняється від засудження Закону, бо зодягнений у праведність Христа.

Павло не стверджує, що Десять Заповідей, через які пізнається гріх, тепер скасовані; це суперечило би багатьом біблійним текстам, включаючи і його власні послання. Навпаки, він говорить про нові взаємовідносини із Законом через віру в Христа. Закон залишається обов'язковим; просто для віруючої в Ісуса людини, яка померла для свого «я» та гріха,

Потім Павло наголошує: для «тілесних задумів» неможливо підкоритися Законові Божому, тому ті, «хто живе по-тілесно-му, догодити Богові не можуть» (Римл. 8:7, 8). Очевидно, тут не йдеться про «нешчасну людину», яка бореться з власними вадами (Римл. 7:13-25), адже вона служить Божому Законові «розумом» (Римл. 7:25). Імовірно, Павло говорить про людей, «які правду стримують неправедністю» (Римл. 1:18). Для заколотників, котрі повстали проти Божої влади, Закон стає інструментом гріха і смерті (Римл. 2:12).

Порушивши Закон, у якому становищі ви опиняєтеся перед ним? Чи є вихід з такої ситуації?

Вівторок

6 травня

СИЛА ЗАКОНУ

Згідно з текстами Римл. 4:15; 5:13; 7:7, яка функція Закону? Що сказано в Римл. 7:8-11 про дію Закону на людину, яка порушує його?

Кожний інструмент має певне призначення. Подібно до того, як ключ використовується, щоб відкрити замок, а ніж – аби щось різати, Закон використовується для визначення гріха. Якби не Божий Закон, не існувало б абсолютного методу пізнання того, які дії для Господа прийнятні, а які ні. І хоч гріх не може існувати без Закону, Павло чітко пояснює, що Закон не є «союзником» гріха: «Чи те, що добре, спричинило мені смерть? Зовсім ні! Але гріх, щоб і виявитися гріхом, спричинив мені смерть через добро, аби гріх став надмірно грішним завдяки заповіді» (Римл. 7:13).

Яким чином наведені вище тексти допомагають зрозуміти уривок 1 Кор. 15:54-58?

Якщо читати 1 Кор. 15:54-58 у відриві від контексту, то можна подумати, ніби в цьому уривку Божий Закон представлений у негативному світлі. Однак Павло бажає підкреслити:

Закон «дає силу» гріху тільки тому, що визначає, що є гріх. І, звичайно, «заплата за гріх – смерть» (Римл. 6:23). Якби не існувало Закону, не існувало би і смерті, адже було б неможливо визначити гріх. Апостол Павло, пишучи 1 Кор. 15, поставив собі за мету не очорнити Закон, а показати, як через смерть і воскресіння Ісуса кожний віруючий може отримати перемогу над смертю, яка є наслідком порушення Закону.

Чи не пережили ви нещодавно такий досвід, що хтось згрішив проти вас, тобто порушив Божий Закон таким чином, що це завдало вам болю? Як цей досвід допомагає нам зрозуміти, чому твердження про скасування Божого Закону після Голгофського хреста хибне?

Середа

7 травня

БЕЗСИЛИЙ ЗАКОН

Хоч в одному випадку, як ми говорили, Закон немовби надляє гріх силою, в іншому – можна сказати, що Закон абсолютно безсильний. Як одне і те саме може бути одночасно сильним і безсильним?

І знову ж таки різниця полягає в людині, а не в Законі. Людину, яка виявила себе грішником, Закон змушує визнати, що вона йде проти Божої волі й, отже, стоїть на шляху до смерті. Виявивши свою гріховність, грішник може прийняти рішення в точності дотримуватися Закону. Але факт, що людина вже згрішила, зробив її кандидатом у смертники.

Прочитайте Дії 13:38, 39; Римл. 8:3; Гал. 3:21. Що ці тексти повідомляють про Закон та спасіння?

Деякі люди вважають, що суворе дотримання Закону гарантує їм спасіння, але це не біблійне вчення. Закон визначає гріх (Римл. 7:7), однак не прощає його (Гал. 3:24). Тому Павло наголошує: той самий Закон, який надляє силою гріх, також є безсильним (Римл. 8:3). Він златний звинуватити грішника в гріху, але не може зробити його праведним. Дзеркало може показати нам наші вади, проте неспроможне виправити їх.

Як писала Еллен Уайт: «Закон не може врятувати тих, кого засуджує; він не може звільнити тих, які гинуть» (Ознаки часу, 10 листопада 1890 р.).

Глибоко досліджуючи мету Закону, ми починаємо розуміти, чому Ісус став викупною Жертвою за людський рід. Смерть Ісуса повернула грішних колись людей до правильних взаємовідносин з Богом та Його «святим, праведним і добрим» Законом (Римл. 7:12). Водночас Його смерть показала нам марність спроб отримати спасіння через дотримання Закону. Адже якби послух Законові міг нас спасти, тоді Ісусові не довелося б помирати за нас. Однак той факт, що Він помер заради нас, свідчить: послух Законові не міг нас спасти. Нам потрібно було щось більш радикальне.

Хоч нам неодноразово обіцяна сила для послуху Божому Законові, чому цього послуху недостатньо, щоб забезпечити нам спасіння? Фактично відповідь знайти не так і складно. Подивіться на себе та проаналізуйте, як ви дотримуетесь Закону. Чи мали б ви велику надію, якби ваше спасіння залежало від вашого послуху?

Четвер

8 травня

«ПРОКЛЯТТЯ ЗАКОНУ»

(Гал. 3:10-14)

Що наведені тексти повідомляють про природу людини? Чи помічаємо ми реальність цієї істини у своєму житті? Псал. 51:7; Ісаї 64:6; Римл. 3:23.

проклятий кожний, хто не дотримується всіх приписів книги Закону, щоб їх виконувати» (Гал. 3:10). Істина полягає в тому, що Закон вимагає повного і досконалого послуху, а хто, крім Ісуса, хоч коли-небудь виявляв такий послух?

Як текст Римл. 6:23 допомагає зрозуміти, що означає «прокляття Закону»? Див. також Бут. 2:17; Єзек. 18:4.

Кожний з нас перебуває під прокляттям Закону. Оскільки Закон не залишає місця для помилки, людина не може виправити гріх минулого. Тому долею кожного є смерть. Яків змальовує ще більш безрадсну картину, нагадуючи, що порушення Закону в одному чомусь прирівнюється до порушення всього Закону (Якова 2:10). «Заплата за гріх — смерть», а смерть не визнає жодних пропорцій.

Коли ми усвідомлюємо безнадійний стан тих, хто перебуває під прокляттям, нам легше цінувати велич Божої любові: «Але Бог виявляє Свою любов до нас тим, що Христос за нас помер, коли ми були ще грішниками» (Римл. 5:8). Своєю смертю «Христос викупив нас від прокляття Закону, ставши за нас прокляттям» (Гал. 3:13).

Подумайте над словами Павла: «А ті, які живуть ділами Закону, перебувають під прокляттям». Оскільки Закон не може нас спасти, значить без Христа ми перебуваємо під прокляттям вічної смерті. Як розуміння цієї істини допомагає нам більше цінувати дароване в Ісусі спасіння? А чи цінуємо ми цей дар? Якщо так, то як це виявляється в нашому житті? Див. 1 Івана 5:3.

П'ятниця

9 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Прочитайте з книги Е. Уайт «Христос — надія світу» розділ «Звершилося» (с. 758-764).

«Закон вимагає праведності — праведного життя, бездоганного характеру, чого в людини немає. Вона не може задоволь-

нити вимоги святого Божого Закону. Але Христос, прийшовши на Землю як Людина, жив святим життям і до кінця залишився досконалим та непорочним. Саме це Ісус пропонує як вільний дар усім тим, хто бажає прийняти Його. Життя Христове зараховується людям; завдяки Божій милості вони отримують прощення минулих гріхів. Більше того, Христос наділяє людей Божими рисами. Він формує людину за Божим образом, так що в ній гармонійно поєднуються духовна сила і краса. Таким чином, у віруючій людині знаходить своє втілення праведність Закону, і Бог «справедливий і виправдовує того, хто вірить в Ісуса» (Римл. 3:26)» (Е. Уайт. Христос — надія світу, с. 762).

Підводячи підсумок, можна сказати, що смерть Ісуса могутнім чином засвідчила незмінність Закону Божого. Коли наші прабатьки зрішили, Бог міг скасувати Свій Закон та покарання за його порушення. Однак для мешканців Землі це означало б жалюгідне існування в беззаконному суспільстві. Тому Бог вирішив послати Свого Сина як Замісню Жертву за нас, щоб замість усіх людей Він отримав саме таке покарання за гріх, якого вимагав Закон. Через смерть Ісуса все людство здобуло нові взаємовідносини з Богом. Це означає, що кожний з нас через віру в Ісуса може отримати прощення гріхів і стати досконалим перед Богом.

Питання для обговорення:

1. Чимало релігій навчають, що наприкінці життя людини Бог зважує її добрі й погані вчинки, щоб визначити, чи гідна ця людина нагороди в загробному житті. Що в цьому вченні є фатальною помилкою?
2. Ісус, рівний Богові, помер за наші гріхи. Якщо ми вважаємо, що послух Закону може щось додати до цього і допомогти нам отримати спасіння, то що це говорить про ефективність жертви Христа?
3. Наведіть інші докази безпідставності вчення про те, що Божий Закон був скасований після Голгофського хреста. Коли люди заявляють про скасування Божого Закону, яку заповідь вони мають на увазі?

ЯКРАЗ ВЧАСНО

Мегі стогнала, коли біль пронизував її тіло. Пологи тривали вже 18 годин, а дитина все не з'являлася. Четверо чоловіків несли Мегі на носилках до річки, що знаходилася за кілька кілометрів від їхнього селища, де вони сподівалися спіймати громадський транспорт, аби привезти Мегі в державну клініку.

Небо затягнуло грозовими хмарами, і почалася злива. Якщо чоловіки не встигнуть дійти до річки, перш ніж вона розіллється, вони не зможуть перейти її. Життя Мегі та її ненародженої дитини висіло на волосині.

Мегі та її чоловік живуть у великому селищі на заході Пауа-Нової Гвінеї. Більшість жінок цього селища народжували вдома або в місцевому пологовому будинку. Але для складних пологів у сільських акушерок не було всього необхідного. Якщо в таких випадках жінок не вдавалося перенести через річку, що розливалася після дощу, матері та їхні діти часто помирили в дорозі.

Коли розпочалася злива, чоловіки пішли ще швидше. Вони дійшли до річки й обережно перенесли Мегі. На другому березі вони піднялися по камінню до того місця, де зупинявся громадський транспорт. Незабаром під'їхав автомобіль, і чоловік Мегі допоміг їй сісти.

Автомобіль дуже трясло на розбитій дорозі, Мегі стогнала від болю. Через півгодини вони прибули в державну клініку. Там лікар допоміг Мегі, і вона народила дитину.

Наступного дня Мегі з чоловіком і новонародженим сином на громадському транспорті повернулися у свою сільську лікарню. Мегі залишилася живою, оскільки вчасно прибула в державну клініку. Багатьом жінкам у селищі не так пощас-

тило. Мегі довгий час мріяла про той день, коли в її рідному селищі з'явиться пристойна клініка.

Тисячі людей, що живуть у цій місцевості в Папуа-Новій Гвінеї, сьогодні радіють, бо Церква адвентистів сьомого дня побудувала сертифіковану клініку в їхньому селищі. Жителі селища поки що мало знають про адвентистів, але вони впевнені, що адвентисти піклуються про них, надають їм медичну допомогу і навчають здорового способу життя. В адвентистській медсестри в клініці є все необхідне для прийняття родів та лікування пацієнтів.

Приношення тринадцятої суботи допоможуть побудувати більше клінік у Папуа-Новій Гвінеї. Люди бажають чути про Бога, Котрому поклоняються адвентисти, оскільки бачать: Божа любов живе в серцях адвентистів, які піклуються про них. Спасибі за допомогу, яка рятує життя та приводить людей до Ісуса в Папуа-Новій Гвінеї й у всьому світі.

«ЗАВЕРШЕННЯ ЗАКОНУ – ХРИСТОС»

Біблійні тексти для дослідження: Римл. 5:12-21; 6:15-23; 7:13-25; 9:30-10:4; Гал. 3:19-24.

Пам'ятний вірш: «Завершення Закону – Христос: для оправаданя кожного, хто вірує» (Римл. 10:4).

В одному відомому журналі на цілому розвороті була розміщена реклама з таким заголовком: «Здобудьте безсмертя! (Ми не жартуємо)».

Однак у певному розумінні рекламодавці все ж таки жартували, оскільки далі в рекламі було сказано: «Щоб дізнатися, як передати свою спадщину в благодійний фонд, котрий завжди допомагатиме людям від вашого імені, зв'яжіться з нами й отримайте наш безкоштовний буклет».

Письменники, учені, філософи і богослови протягом тисячоліть намагалися збагнути питання смерті та її впливу на зміст нашого життя. Проте і досі жодні людські засоби неспроможні допомогти людям якось упоратися з неминуючою смертю.

На відміну від цього в Новому Завіті нам показаний єдиний шлях, який веде до безсмертя. Він пролягає через віру в Ісуса, а не через дотримання Закону, хоч, безперечно, ми повинні його дотримуватися. Справді, послух Законові не суперечить благодаті, навпаки, дотримання Заповідей – саме те, чого Бог очікує від нас, як результату прийняття благодаті.

Цього тижня ми продовжуємо досліджувати тему Закону та благодаті.

«ДЕ НАМНОЖИВСЯ ГРІХ»

(Римл. 5:12-21)

Хоч Закон указує на гріх, однак безсилий спасти нас від гріха. І саме це безсилля відкриває нам нашу потребу в Ісусі, бо Він – єдине рішення проблеми гріха.

Прочитайте Римл. 5:12-21. Як у цих текстах відкривається вістка про Божу благодать?

Зверніть увагу: у цьому уривку зображено постійний зв'язок між гріхом і смертю. Знову і знову вони постають у тісному зв'язку між собою, оскільки гріх (порушення Божого Закону) веде до смерті.

Тепер прочитайте Римл. 5:20. Коли «увійшов» Закон, гріх намножився в тому значенні, що Закон чітко визначив, що є гріхом. Але замість того, щоб гріх приніс свій природний плід, тобто смерть, сталося таке: «А де намножився гріх, там безмірно виявилася благодать». Іншими словами, незалежно від того, наскільки страшний гріх, благодаті Бога достатньо, щоб покрити гріх у житті людей, котрі вірою тримаються за Його обітницю.

Один з перекладів тексту 1 Івана 3:4 звучить так: «Гріх – це порушення Закону», тому багато хто сприймає гріх винятково як порушення Десяти Заповідей. Проте буквальный переклад виразу «гріх є беззаконня» (*аномія*) означає: усе, що суперечить Божим принципам, є гріхом. Отже, хоч формально Десять Заповідей ще не були дані, коли Адам скуштував заборонений плід, він порушив Боже повеління (Бут. 2:17) і тим самим учинив гріх. Справді, через гріх Адама прокляття смерті поширилося на всі покоління людей (Римл. 5:12, 17, 21).

На противагу невірності Адама, вірність Христа Божому Законові принесла із собою надію на вічне життя. Незважаючи на всі спокуси, Ісус жодного разу не піддався гріху (Євр. 4:15). У Посланні до римлян Павло звеличує праведний послух Ісуса, Котрий дарує життя вічне тим, хто приймає цей послух (Римл. 5:18-21). Ісус, другий Адам, виконав Закон у всій його повноті та зруйнував прокляття смерті. Тепер Його праведність може стати праведністю віруючої людини. Людина, засуджена на смерть унаслідок успадкування гріха першого Адама, тепер може прийняти дар життя, одягнувшись у праведність другого Адама, Ісуса.

ЗАКОН І БЛАГОДАТЬ

(Римл. 6:15-23)

Роль Закону в житті людини, спасенної через благодать, – одна з найважчих для розуміння концепцій. Якщо віруючий отримує праведність, приймаючи життя і смерть Ісуса, чому він повинен дотримуватися Закону? Це питання дозволяє повторити ключову думку: Закон ніколи не був призначений для забезпечення спасіння, його функція полягає у визначенні гріха. Проте Голгофський хрест не заперечує обов'язку людини виконувати Божий Закон, як і прощення такого порушення, як перевищення швидкості водієм, не означає, що тепер він може продовжувати порушувати встановлені правила дорожнього руху.

Згідно з текстами Римл. 6:12, 15-23, що означає жити під благодаттю? Зверніть особливу увагу на тексти Римл. 6:12, 15, 17.

Благодать і Закон не суперечать одне одному і не спростовують одне одного. Більше того, вони тісно пов'язані між собою. Своєю неспроможністю спасти людину *Закон* вказує їй на потребу в *благодаті*. Благодать же протистоїть не Законові, а смерті. Наша проблема полягала не в самому Законі, а у вічній смерті, яка є результатом його порушення.

Павло застерігає християн, щоб вони не використовували дар благодаті для вибачення своїх гріхів (Римл. 6:12, 15). «Через Закон пізнається гріх», тому, коли Павло закликає християн не грішити, він тим самим каже: *дотримуйтеся Закону, користься Заповідям!*

«Павло завжди звеличував Божественний Закон. Він доводив, що Закон не здатний спасти людей від покарання за непослух. Грішники мають покаятися у своїх гріхах і впокоритися перед Богом, праведний гнів Якого вони стягнули на себе через порушення Його Закону. Вони також повинні вірити в Кров Христа як єдиний засіб для отримання прощення» (Е. Уайт. Дії апостолів, с. 393).

Чому люди схильні вірити такій омані: якщо Закон нас не спасає, значить нам не потрібно і дотримуватися його?

«НЕСНАСНА Я ЛЮДИНА!»

(Римл. 7:21-25)

Прочитайте Римл. 7:13-25. Як ми повинні розуміти ці вірші? Про яку людину пише тут Павло: про ненаверненого чи на-верненого? Обґрунтуйте вашу відповідь.

Якщо ви не можете з упевненістю сказати, кого стосуються ці тексти, ви не самотні в цьому. Богослови також століттями намагалися знайти відповідь на це питання. Згадана тут людина «насолоджується Божим Законом» (навіть чи це може бути невіруюча людина), але, судячи з усього, вона поневолена гріхом (що не в'яжеться з християнами, адже їм обіцяна сила для перемоги над гріхом). Враховуючи аргументи обох сторін, Біблійний коментар АСД повідомляє: «З огляду на все, головна мета Павла в цьому уривку — показати взаємозв'язок, який існує між Законом, Євангелієм та людиною, пробудженою для серйозної боротьби з гріхом у приготуванні до спасіння. Вістка Павла така: хоч Закон може загострити й підсилити боротьбу, тільки Євангеліє Ісуса Христа може принести перемогу й утіху» (т. 6, с. 554).

Незалежно від того, як ми розуміємо ці вірші, нам завжди слід пам'ятати: людина, яка бореться з гріхом, здатна робити правильний вибір. Якби це було не так, тоді всі біблійні обітниця про силу перемоги над гріхом не мали б сенсу. У Матв. 5 також показано, що гріх часто зароджується ще до скоєння вчинку. Отже, людина вже порушує Закон, коли виношує думки про щось гріховне. Звичайно, це розчаровує і засмучує, однак Римл. 7 показує: людина може бути безпечною, проте не безнадійною. Людині, яка живе за Духом, всеосяжний Закон постійно нагадує, що звільнення від засудження приходить через Ісуса (Римл. 7:24-8:2).

Ще раз прочитайте вірші, запропоновані на сьогодні. Як вони співвідносяться з вашим особистим досвідом відносин з Господом? Незважаючи на вашу боротьбу, як ви можете плекати надію, яку висловлює Павло?

МЕТА ЗАКОНУ

(Римл. 9:30-10:4)

Назву уроку цього тижня взято з Римл. 10:4: «Завершення Закону — Христос». Чимало людей, налаштованих на негативне сприйняття Закону, автоматично інтерпретують цей текст таким чином: «Христос скасував Закон». Однак таке розуміння суперечить багатьом текстам з Послання до римлян та інших книг Нового Завіту, які свідчать про актуальність Закону.

Прочитайте Римл. 9:30-10:4. Як Павло пояснює істину про спасіння через віру, а не через діла Закону?

Як і в усьому Посланні до римлян, у цих віршах Павло показує справжнє джерело праведності. Закон є індикатором праведності, але він не може зробити людей праведними. Павло змальовує парадокс: язичники, які навіть не прагнули до праведності, осягнули її, а Ізраїль, котрий намагався виконати Закон праведності, не отримав цієї праведності. Павло не каже, що юдеї не можуть досягнути праведності; він також не стверджує, що кожний неюдеї — праведний. Він просто констатує факт: Закон не приносить грішникові (ані юдеєві, ані язичникові) праведності.

Чимало юдеїв були щирими у своєму прагненні до праведності, проте їхній пошук виявився даремним (Римл. 10:2). Вони були ревними в служінні Богові, але хотіли служити Йому на підставі власного розуміння. Вони взяли об'єкт Божого об'явлення (Закон) та помилково вирішили, що це і є джерело їхнього спасіння. Яким би добрим не був Закон, він не здатний спасти людину. Закон не робить її праведною, а тільки виявляє її гріховність, збільшуючи потребу в праведності. Тому Павло представляє Христа як «завершення»* Закону. «Завершення» не в розумінні скасування Закону, а в значенні, що Христос є «метою» Закону, Тим, на Кого Закон указує. Закон веде людину до Христа, щоб грішник, каючись, споглядав Його в надії осягнути спасіння. Закон нагадує всім християнам, що Христос — наша праведність (Римл. 10:4).

* Греське слово «телос», ужите тут апостолом Павлом, часто означає «кінцева мета». Дослідіть, наприклад, значення цього слова в 1 Петра 1:9; Римл. 6:22; 1 Тим. 1:5 (прим. експерта).

Люди, які серйозно ставляться до Закону, можуть стати законниками, якщо намагатимуться «встановити власну праведність». Ми всі бажаємо коритися Божому Запові, але як нам не потрапити в ці ледь помітні тенета?

Четвер

15 травня

ВИХОВАТЕЛЬ

(Гал. 3:19-24)

Як і в Посланні до римлян, у Посланні до галатів Павло особливо наголошує: мета Закону — визначити гріх, а не зробити людей праведними (Гал. 3:19, 21).

Прочитайте Гал. 3:23, 24. Які образи використовує Павло, щоб описати мету Закону? Як ви вважаєте, що означають ці образи?

Залежно від перекладу, у вірші 24 Закон ототожнюється з «наставником», «учителем», «наглядачем», «керівником» тощо. Грецький термін *пайдагогос* застосовувався до раба, якого багатий господар використовував для того, щоб він дисциплінував його сина. На вихователя була покладена відповідальність навчити сина самодисципліни. Незважаючи на статус раба, наставник отримував владу робити все необхідне, щоб син відповідав певним нормам, навіть якщо для цього було потрібне фізичне покарання. Коли ж син досягав повноліття, учитель уже не мав над ним влади.

У світлі пояснення ролі вихователя, яка мета Закону в житті людини, котра отримала спасіння через Христа?

Хоч вихователь уже не мав влади над дорослим сином, однак усі очікували, що отримані молоддю людиною уроки допоможуть їй приймати зрілі рішення. Так само і від християнина, котрий досягнув зрілості й більше не перебуває під осудливою владою Закону, Небо очікує, що він керуватиме своїми діями відповідно до принципів Закону.

Крім ролі вихователя, Закон також діяв як охоронець, який захищав віруючого «до пришествия віри» (Гал. 3:23). І знову ми бачимо, що Христос — «завершення», мета Закону. Павло явно різно підкреслює цю думку, коли говорить, що Закон привів нас до Христа, «щоб нам оправдатися вірою» (вірш 24).

Уважно прочитайте Гал. 3:21. Що в цьому тексті має назавжди примусити нас забути, що ми можемо бути спасенні через дотримання Закону? Чому це добра вістка? Поділіться своїми відповідями на уроці в суботу.

П'ятниця

16 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

«Закон відкриває нам, що є гріхом, і тим самим спонукає нас усвідомити потребу в Христі й шукати в Нього прощення та миру в покайній перед Богом і вірі в Господа нашого Ісуса Христа...

Десятислівний Закон слід розглядати не стільки з позиції зборони, скільки з позиції милості. Його зборони слугують вірною гарантією щастя в послуху. Прийнятий у Христі, він виробляє в нас чистоту характеру, яка буде радувати нас цілу вічність. Для людини, котра підкоряється Закону, він є захисною стіною. Ми бачимо в ньому доброту Бога, Який, відкриваючи людям незмінні принципи праведності, прагне захистити їх від пороків — наслідку порушення Закону» (Е. Уайт. Вибрані вісті, кн. 1, с. 234, 235).

Питання для обговорення:

1. Поговоріть у класі про прекрасну надію, описану Павлом у Гал. 3:21. Як у тексті представлене Євангеліє благодаті? Чому цей текст може бути дієвою «протиотрутою» законництва?
2. Праведне життя обов'язкове для всіх, хто вважає себе Божою дитиною. Багато людей підкреслюють, що необхідно досягти «досконалості», якщо ми бажаємо увійти в Боже Царство. На жаль, прихильники цього вчення не тільки розвивають ідею самодостатності в питанні спасіння, а й ігнорують реальність гріховної людської природи. Люди змушені жити з успішними схильностями до гріха, їх постійно атакують спокуси. Ще більш небезпечним є розчарування, яке може обрушитися на людей, котрі постійно дивляться на себе та власні успіхи як на барометр свого спасіння. Порівняйте зі святістю Бога та Його Закону, хто серед нас зможе хоч колись досягти потрібного рівня? Яким чином ми можемо виявляти обережність, щоб, прагнучи жити праведним життям, нам не потрапити під вплив теології, котра покладає надію нашого спасіння на щось інше, окрім праведності Христа, що покриває нас?
3. Яка основна мета Закону?

СИН ХРЕЩЕНОГО БАТЬКА

Мітія був сином хрещеного батька злочинного синдикату. Його батько був багатю впливовою людиною, і Мітія поважав його. Мітія залишив школу і під керівництвом батька створив власний кримінальний бізнес. Незабаром юнак насолоджувався всіма «прінадами» злочинного способу життя точнісінько так, як і його батько.

Незабаром двоє Мітіних підлеглих були заарештовані. Вони видали Мітію, і поліція прийшла заарештувати його. Але хтось попередив юнака, і той зміг утекти до приїзду поліції. Очікуючи, доки вдома все заспокоїться, він переховувався в сусідньому місті.

Доки Мітія переховувався, хтось дав йому християнську книгу. У ній розповідалося про життя, засноване на любові, прощенні й послуху. Мітія запитував себе, чи можна взагалі так жити.

Автор книги постійно посилався на Біблію, і Мітія почав шукати її. Він знайшов Біблію на ринку серед старих книг. Незабаром юнак почав читати її і вже не міг зупинитися. Ким був Ісус, Чия любов змінила стількох людей? Читаючи Біблію, Мітія все більше розчаровувався у своєму житті. Йому хотілося миру, надії й любові, які він побачив в Ісусі.

Мітія хотів поділитися своїми відкриттями із сім'єю. Але щойно він повернувся додому, його заарештували. Двох його підлеглих присудили до смертної кари, і Мітія знав, що його чекала така ж доля.

У в'язниці юнак знайшов утіху, читаючи Біблію і ділячись Божю вісткою прощення з іншими ув'язненими. На подив Міті, незабаром його випустили з в'язниці.

Він згадав, що його сусідка — християнка, і пішов до неї, аби докладніше розпитати про Бога, Котрий так зацікавив його. Сусідка впізнала Мітію і трохи злякалася, та все ж запросила його в дім. Незабаром вони читали біблійні тексти, які відповідали на запитання Міті. Сусідка запросила юнака відвідувати малу групу християн, котрі поклонялися в суботу. Міті прийшов у суботу і здивувався, коли зрозумів, що адвентисти сьомого дня навчають саме того, що він читав у Біблії.

Тепер, коли колишні друзі Міті запрошують його на вечірку або вжити наркотики, він відповідає: «Я зав'язав з такими речами. Зараз у мене нове життя, зосереджене на Богові». Справді, Бог так змінив життя Міті, що тепер багато його знайомих, слухаючи розповіді юнака про Ісуса, також бажають познайомитися з Богом.

Сьогодні Міті присвятив своє життя Богові і приводить людей до Христа. Одна-єдина книга змінила його життя. Наші приношення допомагають поширювати літературу, яка наводить до Бога тисячі людей. Спасибі за те, що допомагаєте благовістити світові про Божу любов.

Мітія Ізмайлов живе в Казахстані.

ЗАКОН БОЖИЙ І ЗАКОН ХРИСТА

Біблійні тексти для дослідження: Матв. 19:16-22; Івана 13:34, 35; Гал. 6:1-5; Дії 17:31; Івана 5:30.

Пам'ятний вірш: *«Якщо будете зберігати Мої заповіді, то перебуватимете в любові Мій, так само, як Я, зберігши заповіді Мого Отця, перебуваю в любові Його» (Івана 15:10).*

Майже в усіх народів існує ієрархія законів. На чолі стоять державні закони, яких в обов'язковому порядку мають дотримуватися всі мешканці країни. Потім ідуть закони провінційного рівня, які стосуються мешканців певних територій. І, нарешті, місцеві закони невеликих районів. Кожна територія в межах країни має право встановлювати закони місцевого самоврядування на умові, що вони не суперечать загальнодержавним законам. Хоч обставини можуть вимагати того, аби певний закон застосовувався по-іншому, однак застосування закону не може суперечити духові закону.

Бог - Творець, Верховний Владика Всесвіту, встановив закони для всього Свого творіння. Коли Ісус Христос добровільно прийняв на Себе людське тіло, Він присвятив Своє життя послухові Отцю (Филп. 2:5-11) та Його Заповідям. Тому все, чого навчав Ісус, Його погляд на Закон, навіть забута «нова» заповідь, яку Він нагадав християнам, завжди перебували в повній гармонії з Божим Законом.

ЗАКОН І ПРОРОКИ

Дехто вважає, що Десять Заповідей, дані через Мойсея на Синаї, стосувалися тільки ізраїльтян до розп'яття Христа, тому втратили своє значення в новозавітну епоху благодаті. Інші навчають, що християни вільні від стародавнього Закону і лише щирі євреї-нехристияни повинні сьогодні дотримуватися його. Хоч Біблія справді свідчить, що діла Закону не можуть нікого спасти, проте жодний біблійний текст не дає людині дозволу порушувати Божий Закон. Якби існував такий дозвіл, то це було б дозволом грішити і Біблія відкрито суперечила б сама собі в цьому найважливішому питанні.

Бог виклав умови Свого заповіту з Ізраїлем на кам'яних скрижалях, які містили Закон. Однак у Біблії записано багато інших Божих повелінь щодо всіх сфер життя, і цих наказів ми не знаходимо в Декалогу. Намагаючись повністю зрозуміти Божу волю, рабини нарахували в Писанні 613 законів, основу яких вони вбачали в Десяти Заповідях. Ісус іде далі рабинів, оголошуючи, що Він прийшов не відмінити Закон або *Пророків* (Матв. 5:17; виділено автором). Кожне Божественне повеління, дане безпосередньо Богом або через Його пророків, корениться в Десятислівному Божому Законі.

Порівняйте Матв. 19:16-22 та 22:34-40. Що свідчать нам ці вірші про Ісуса і Десять Заповідей?

Хоч існують сотні заповідей, відкритих Богом у Його Слові, Десять Заповідей виражають глибокі принципи, які лежать в основі решти законів. Тому Ісус згадав п'ять із Десяти Заповідей, коли розмовляв з багатим молодим правителем. Заповіді, записані в П. Зак. 6:5 та Левит 19:18, де наказано любити Бога і свого ближнього, — це ще більш концентроване резюме Божого Закону. Ісус проголошує: «На цих двох заповідях тримається весь Закон і Пророки» (Матв. 22:40). Отже, ми бачимо, що Ісус та Його Отець об'єднані однією

метою, спонукаючи створених Ними людей любити так, як Вони полюбили їх. А Закон відкриває, як необхідно виявляти цю любов.

Що у вашому житті свідчить про вашу любов до Бога і ближнього?

Понеділок

19 травня

ЗАПОВІДІ ЛЮБОВІ

(Івана 15:10)

У Святому Письмі є чимало прикладів вірності Ісуса Божому Законові. Наприклад, хоч Його слова в Луки 2:49 показують, що вже в юному віці Він розумів, Ким є, проте коли Його земна мати висловила своє засмучення з приводу Його триденної відсутності після свята Пасхи, Він покійно пішов зі своїми батьками додому «і слухався їх» (Луки 2:51). Іншого разу Ісус відмовився поклонитися сатані, коли той спокушав Його в пустелі; тоді Спаситель заявив, що поклонятися слід тільки Богові (Луки 4:8). Також є кілька повідомлень про те, як Він дотримувався суботи (наприклад, Луки 4:16, 31). Павло писав, що все життя Ісуса було життям послуху Божій волі (Филп. 2:5-11). А в Посланні до євреїв сказано, що Він, випробовуваний у всьому, ніколи не згрішив (Євр. 4:15). Тому, коли наблизилися останні години Його перебування на Землі, Христос міг сказати: «Я, зберігши заповіді Мого Отця, перебуваю в Його любові» (Івана 15:10).

Прочитайте Івана 13:34, 35. Що мав на увазі Ісус, сказавши, що це «нова» заповідь?

Ісус розумів, що між дотриманням Заповідей та любов'ю існує тісний зв'язок. Хоч ми не звикли говорити про «правила» любові, однак можна сказати, що Десять Заповідей насправді є такими правилами. Вони показують волю Бога

відносно того, як ми повинні виражати свою любов до Нього й оточуючих людей.

Бог є любов (1 Івана 4:16), тому, даючи учням Свою заповідь (Івана 13:34, 35), Ісус просто розширює Закон любові, який походить від Отця (Івана 3:16). Тепер ми маємо не просто любити один одного, як самих себе, а любити так, як Ісус полюбив нас.

«Тоді учні не могли зрозуміти цих слів. Але згодом, ставши очевидцями Його страждань, розп'яття, воскресіння й вознесіння на Небо та одержавши Святого Духа в день П'ятдесятниці, вони мали більш чітке уявлення про любов Бога та про любов один до одного» (Е. Уайт. Дії апостолів, с. 547).

Прочитайте 1 Івана 3:16 у контексті теми сьогоднішнього уроку. Як ми можемо мати таку любов у своєму серці? Яким чином ми можемо померти для себе, аби бути здатними виявляти таку любов?

Вівторок

20 травня

«ДЛЯ ВСІХ Я СТАВ УСІМ»

Уважно дослідіть послання на Закон у 1 Кор. 9:19-23. Про що пише тут Павло? Чому він робить такий сильний акцент на Законі?

Бог бажає, щоб усі люди прийняли дар вічного життя і стали громадянами Його Царства. У 1 Кор. 9 Павло ділиться своїм методом навернення людей до Бога. Він розуміє, що існують культурні бар'єри, які перешкоджають людям прийняти рішення на користь Євангелія. Павло готовий пристосуватися до культури будь-якої групи людей, яким свідчить, з єдиною метою – бачити їх спасеними.

Зрештою, усі люди, які стали громадянами Божого Царства, є підданими Його Закону. Отже, усі, хто служить Богові, також повинні перебувати в гармонії з Його волею. Павло поспішає заявити: хоч він і вдається до новаторських методів заради досягнення людей вісткою Євангелія, проте завжди

уважний до вимог Божого Закону. Його бажання бачити людей спасеними не дозволить йому порушувати Закон Бога, Якому він закликає їх служити. Апостол здатний адаптуватися до культурних звичаїв, але тільки якщо вони не суперечать головному Законові. Його метод підпорядковується прагненню *перебувати в Законі Христа* (1 Кор. 9:21).

Вислів Павла «перебував у Законі Христа» не означає, що Закон Христа слід розглядати як альтернативу Законові Божому. Два Закони діють у гармонії один з одним. Словенний любові Закон Христа діє, аби представити люблячого Бога людям, спасеним через благодать.

Крім того, вислів Павла «Закон Христа» ми також можемо розуміти як посилення на метод, який використовував Сам Ісус. Це був метод, заснований на любові до всіх людей, а не тільки до обраної меншості. Фактично весь розділ, у якому Павло так відкрито пояснює все, що бажає зробити заради спасіння людей, є досконалим прикладом безкорисливої, жертвовної любові, відкритої в Законі Христа.

Насільки ви готові відмовитися від свого «я», аби придбати інших для Христа? Чи вдалося вам уже чимось пожертвувати заради їхнього спасіння? Насільки вам вдається бути «в Законі Христа»?

Середа

21 травня

ВИКОНУЮЧИ ЗАКОН ХРИСТА

(Гал. 6:2)

Закон Бога, явлений у писемних документах або ж у природі, відкриває Його волю кожній людині, здатній розуміти (Римл. 1:20; 2:12-16). Отже, ніхто не може заявити, що йому невідомі основні Божі вимоги. «Всі згрішили й позбавлені Божої слави» (Римл. 3:23), тому приречені на смерть (Римл. 6:23; Єзек. 18:4). Однак не все втрачено: замість прокляття ми отримуємо дар вічного життя, який став можливим і доступним завдяки життю, смерті й воскресінню Ісуса Христа (Ефес. 2:8).

Згідно зі словами Павла, благодать має спонукати віруючого до послуху (Римл. 6:15; Ефес. 2:10; Тита 2:11-14), хоч

нам усім добре відомо, що ми не завжди виявляємо у своєму житті належні послух та вірність.

Згідно з Гал. 6:1-5, як можна виконати «Закон Христа»?

Важливо пам'ятати, що кожен зазнає спокус і в момент слабкості може поступитися гріху. Якщо ми розуміємо це, тоді з нашого боку було би безсердечно відразу ж засуджувати брата чи сестру в Христі, що схилили. Навіть Ісус, Який ніколи не згрішив, з готовністю допомагав людям, переможеним гріхом. Еллен Уайт писала про Ісуса: «Він ніколи не засуджував людську слабкість» (Христос – надія світу, с. 353). Павло закликає християн допомагати людям з метою їхнього відновлення (Гал. 6:1). Іншими словами, людину, яка згрішила, потрібно спонукати знову повернутися до принципів Божого Закону.

Якби не жертвна смерть Христа, не було б змісту дотримуватися Божого Закону, адже відплата навіть за один гріх – смерть. Але оскільки Христос зробив вічне життя можливим, у вірних є стимул продовжувати дотримуватися Божого Закону навіть після моментів прояву слабкості. Віруючі люди повинні використовувати Закон Христа як засіб, що переміщує розкаяного грішника назад на територію Божого Закону любові.

Подумайте про той час, коли ви «наламали дров», але до вас була виявлена милість, хоч ви її не заслуговували. (Утім, щось заслужене нами не є милістю). Як ви можете упевнитися, що не забудете про отриману вами милість, коли наступного разу хтось благодатиме вас виявити милість до нього?

Четвер

22 травня

ЗАКОН І СУД

(Івана 5:30)

Хоч Божий Закон є Законом любові, Бог використовує його і як критерій суду. Господь продовжує посилати грішникам можливість для покаяння та виявлення вірності Йому,

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Свідчення для Церкви», т. 7 розділи «Церковна дисципліна» (с. 260-264), «Поважайте один одного» (с. 265, 266).

«Носіть тягарі один одного і таким чином виконаєте Закон Христа». Тут знову чітко і ясно викладено наш обов'язок. Як люди, котрі називають себе послідовниками Христа, можуть настільки легковажно ставитися до цих натхненних повелінь?..

Ми лише трохи знаємо свої серця і не до кінця розуміємо свою потребу в Божій милості. Тому так мало цінуємо дорогоцінне співчуття, яке виявляє до нас Ісус і яке ми маємо виявляти один до одного. Нам слід пам'ятати, що наші брати – слабкі, смертні люди, котрі помиляються, як і ми. Припустимо, що брат через відсутність пильності не зміг встояти перед спокусою і всупереч своїй звичайній поведінці схибив. Як ми повинні на це реагувати? З Біблії ми знаємо, що мужі, яких Бог використовував у великій і добрій праці, часом припускалися серйозних гріхів. Господь не залишав їх без осуду, але також не відмовлявся від Своїх слуг. Коли вони каялися, Він милостиво прощав їх, являв їм Своєю присутністю та працював через них. Нехай бідні, слабкі смертні люди подумують про те, наскільки велика їхня власна потреба в Божому співчутті й терпінні, а також у співчутті й терпінні їхніх братів. Нехай вони з обережністю ставляться до осуду оточуючих» (Е. Уайт. Ознаки часу, 25 січня 1883 р.).

Питання для обговорення:

1. Поміркуйте над наведеною вище цитатою з журналу «Ознаки часу». Чому так важливо, щоб ми виявляли милість до людей, які схибили?
2. Подумайте про деяких добре відомих біблійних особистостей, котрі припустилися гріха, але Бог простив та продовжував використовувати їх. Який важливий урок міститься для нас у цих прикладах?
3. Як ми можемо підтримувати дисципліну в церкві та водночас виявляти милосердя й милість до людей, які згрішили? Чому ми повинні розуміти, що ці дві концепції – дисципліна і благодать – не суперечать одна одній?

але наближається час, коли прозвучать слова: «Неправедний нехай надалі чинить неправедність, і нечестивий хай ще опоганюється, а праведний нехай далі чинить праведність, і святий нехай ще освячується» (Об'явл. 22:11). Це проголошення є прелюдією до останнього суду.

У тексті Об'явл. 14:7 перший ангел проголошує вістку про Божий суд; чимало інших текстів повідомляють про суд Христа (наприклад: Дії 17:31; 2 Тим. 4:1; 2 Кор. 5:10). Як текст Івана 5:30 допомагає нам зрозуміти роль Ісуса на суді?

Ставши Людиною, зодягнувшись у людську природу (Филп. 2:5-11), Христос продовжував підтримувати особливі відносини зі Своїм Отцем. Коли релігійні вожді звинуватили Його в богохульстві, Він сказав, що Бог дав Йому владу виконувати особливі Божественні доручення (Івана 5:19-30), одним з яких був суд. Факт, що на Христа покладено відповідальність здійснювати суд, свідчить про Божу милість. Оскільки Христос став одним із нас, Він може судити неупереджено. Близько знайомий з людським досвідом, Ісус не засудить людину несправедливо. Фактично Він показує, що засудження походить не від Нього, а нерозкаяний грішник сам засуджує себе, відмовляючись слухатися Божих повелінь (Івана 12:48).

Багато людей знайомі зі змістом Божого Закону, проте не знають, як його дотримуватися. Закон не є контрольним переліком, який ми використовуємо, аби побачити, наскільки близькі до Царства; це критерій, який виражає різні принципи любові. Виконання Закону не означає послух йому з метою здобути спасіння, натомість це відгук любові спасенної людини на рятівну Божу любов. І водночас такий відгук любові спонукає кожного християнина ділитися Божою любов'ю з тими, хто цього потребує. Як мірило суду, Закон слугує показником рівня любові, яку людина виявляє до Бога і людей. Головуючи на останньому суді, Христос використовуватиме незмінний Божий Закон любові як критерій суду (Якова 2:12).

СЯЮЧИ ДЛЯ ІСУСА

Даніїл Сантай — зірка, що сяє для Ісуса в Камбоджі.
Він каже:

— Скільки себе пам'ятаю, я завжди любив Ісуса.

Батько Даніїла був для нього прикладом, надихаючи хлопчика ділитися Божою любов'ю з іншими.

— Коли мені було сім років, — розповідає Даніїл, — я сказав татові, що хочу бути схожим на нього і проповідувати щодня, а він відповів: «Тобі не обов'язково чекати. Починай зараз, поділися вісткою про Ісуса зі своїми друзями».

Даніїл погодився з батьком і почав розповідати про Бога своїм друзям.

— Я відчув Божу силу через дію Святого Духа, — продовжує Даніїл. — Він працює в моєму серці і допомагає розповідати про мою любов до Ісуса іншим дітям.

Даніїл почав їздити з батьком, і, поки той проповідував дорослим, Даніїл розповідав про Бога дітям.

Потім батько захворів. Незабаром він настільки ослаб, що вже зовсім не міг проповідувати. Йому довелося залишити роботу. Одного разу батько зібрав свою сім'ю і сказав, що не одужає. Він підбадьорював їх, закликаючи залишатися в близьких відносинах з Богом та ділитися любов'ю Божою з усіма, кого зустрінуть. Батько запевнив, що одного разу, коли прийде Ісус, вони знову будуть разом. Сім'ї важко було слухати його прощальні слова.

Батько Даніїла помер, коли хлопчикові було вісім років.

— Іноді я за ним дуже сумую, — говорить Даніїл, — але вірю, що побачу його на Небесах. І тоді я скажу йому, що дотримав своєї обіцянки — проповідував іншим.

Даніїл зі своїми рідними братами, сестрами і мамою продовжували жити й служити в Камбоджі. Його маги багато працює, щоб утримувати дітей та оплачувати їхнє навчання в адвентистській школі.

Даніїл допомагає мамі в роботі по господарству і багато читає. Він знає, що Бог закликає його бути пастором.

— Я хочу розповідати людям про Ісуса, допомагати їм пізнати Його, — говорить хлопчик.

Даніїл пам'ятає, як запитав батька, чи скоро прийде Ісус. Тато відповів: «Ісус прийде, коли кожний матиме шанс почитати про Божу любов». Хлопчик продовжує проповідувати про любов Ісуса та Його жертву за кожного з нас.

Наші місіонерські приношення підтримують адвентистську школу, у якій навчається Даніїл, його брати та сестри; це один зі способів ділитися Божою любов'ю в Камбоджі й усьому світі.

ХРИСТОС, ЗАКОН ТА ЄВАНГЕЛІЄ

Біблійні тексти для дослідження: Римл. 7:7-12; П. Зак. 30:15-20; Матв. 7:24-27; Дії 10:34, 35; Івана 15:10; Ефес. 2:1.

Пам'ятний вірш: *«Адже Закон був даний через Мойсея, а благодать та істина з'явилися через Ісуса Христа» (Івана 1:17).*

У першому столітті до нашої ери римський поет Лукрецій написав знамениту поему, яка загубилася в історії і не була відома аж до середніх віків. Вона називалася «Про природу речей». Хоч Лукреція часто називають атеїстом, у своїй поемі він не заперечує існування божества, а лише стверджує, що воно не виявляє жодної зацікавленості ні в чому людському.

Але Біблія свідчить, що є тільки один Бог і Він глибоко зацікавлений у всьому, що відбувається на Землі. Прояви цієї щирої зацікавленості в людстві можна побачити в Його Законі (який покликаний керувати нашим життям) та в Його благодаті (Божественному засобі нашого спасіння всупереч нашому порушенню Його Закону). Хоч деякі теологи вважають Закон і благодать протилежностями, але вони нерозривно пов'язані. Методи й дії Закону та благодаті можуть бути різними, однак разом вони відкривають істину про те, що праведність має перемогти гріх. Виявлення Закону Бога і Його благодаті – це могутнє свідчення Його любові до людства та Його бажання спасти нас для Свого вічного Царства.

ГРІХ І ЗАКОН

Прочитайте Римл. 7:7-12. Що пише Павло про взаємозв'язок між гріхом і Законом? Чому він взагалі ставить таке запитання: «То що ж скажемо? Що Закон – то гріх?» (вірш 7).

Павло настільки тісно пов'язує Закон і гріх, що ставить риторичне запитання: «Що Закон – то гріх?» Відповідь, звичайно ж, заперечна; більше того, наприкінці цього розділу він каже: «Отже, Закон – святий, і заповідь – свята, праведна та добра». Слово «отже» вказує на закінчення цього міркування: Закон далекий від гріховності, він справді святий і добрий.

Викладену Павлом ідею можна проілюструвати взаємозв'язком між кримінальним правом і злочиною. Злочиною є тільки те, що означено таким у законі. В одній країні вас можуть ув'язнити за те, що є цілком законним в іншій країні. А причина полягає в тому, що в одній країні є закон, який забороняє такий учинок, а в іншій країні такого закону немає. Один і той самий учинок приводить до двох різних результатів. У чому полягає відмінність? У законі.

Також дуже важливо пам'ятати, що не кожний закон хороший і справедливий. У ранній історії Америки закон вимагав повертати втікачів-рабів їхнім господарям. Це був закон, але його наряд чи можна назвати справедливим. Однак щодо Закону Бога нам відомо: він відображає Його люблячий характер. Тому Павло стверджує, що цей Закон святий і добрий, та чи може бути інакше?

Чому Павло, ілюструючи цей аспект Закону, наводить заповідь: «Не пожадай» (Римл. 7:7)? Чому він не використовує іншу заповідь, наприклад, «Не кради»? Що апостол мав на меті?

Можливо, Павло використовує саме цю заповідь, а не якусь іншу, бо вона забороняє неочевидне. Багато людей не вважають, що бажання володіти чужим — зло. Убивство, крадіжка — злочин; людині навіть не обов'язково знати Десять Заповідей, щоб розуміти це. А заздрість, бажання? Павло наводить ідеальний приклад, щоб показати: саме Закон визначає, що є гріх. Інакше людина могла б і не знати, що бажати чужого — гріх.

Понеділок

26 травня

ЗАКОН ТА ІЗРАЇЛЬ

(П. Зак. 30:15-18)

Передача Закону Ізраїлеві була особливою дією. Перед тим як дати Закон Мойсееві, Бог нагадав Своєму народу, що вони є «царством священиків та народом святим» (Вих. 19:6). Серед усіх народів Землі саме Ізраїлю Бог особливим чином відкрив Свій Закон (Римл. 9:4). Закон мав стати для людей не тягарем, а інструментом, завдяки якому вибраний народ відкривав би оточуючим народам моральні норми, які лежать в основі Божого правління. Ізраїль мав співпрацювати з Богом у місії всевітнього евангелізму, і Божий Закон слугував би розпізнавальним знаком Божих представників.

Згідно з П. Зак. 30:15-20, який існував взаємозв'язок між Законом і обітницями, даними Аврааму, Ісаку та Якову? Яким чином ці принципи можна застосувати сьогодні до нас, котрі уклали з Господом новий завіт? Див. Матв. 7:24-27.

Бог обрав ізраїльтян, щоб вони були Його представниками на Землі. Ізраїль мав стати народом, через який інші народи світу отримали б благословення, обіцяні Авраамові, Ісакові та Якову. Однак благословення ніколи не посилялися автоматично. Як вибраний народ, Ізраїль мав перебувати в згоді з Божою волею. Мойсей ясно дав зрозуміти, що життя і процвітання будуть даровані людям тільки на умові виконання ними заповідей, постанов і законів Бога (див. П. Зак. 30:15, 16).

Неодноразові повстання заплямували історію Ізраїлю та показали, що цей народ не виконав умов заповіді. Але ми також не повинні забувати, що «всі згрішили й позбавлені Божої слави» (Римл. 3:23). Жодний народ на Землі не виконав Божої волі. Навіть у новітній історії народи, які вважають себе християнськими, представляють Божу справу в хибному світлі, розпалюючи війни, упередження і пригноблення.

Як віра і послух пов'язані у вашому особистому досвіді? Тобто що відбувається з вашою вірою, коли ви слухняні або неслухняні? Яким чином послух зміцнює віру?

Вівторок

27 травня

ЗАКОН І НАРОДИ

(Дії 10:34, 35)

Прочитайте Дії 10:34, 35; 17:26, 27; Римл. 1:20; 2:14. Яка головна думка текстів?

Незважаючи на помилки Ізраїлю, Бог не залишив інші народи без свідчення. Люди, які не мали переваги володіти Божим писаним Законом, отримували Божественні вістки зі сторінок книги природи (Римл. 1:20). Ця Божа книга містить достатньо інформації, щоб спрямувати людину до Творця.

Бог також наділив кожну людину духовними прагненнями. За словами апостола Павла, людина, яка відчуває присутність Божого Духа, буде прагнути знайти Його (Дії 17:27). Багато людей відчувають у своєму житті порожнечу, яку не можуть заповнити слава, влада, гроші, секс — ніщо із запропонованого цим світом. Ця вістка ясно викладена в книзі Еклезіяста. Відчуття порожнечі й невдоволеності часто спонукають людей шукати чогось кращого, що перевершує безглузде існування. Бажання заповнити порожнечу і вгамувати спрагу душі навіртає їх до відкритої істини.

Незалежно від того, яким чином відкрита Божа воля: чи через письмові джерела, чи через природу, людина, яка отри-

мує це відкриття, відповідальна за її втілення в життя. Істина є істина незалежно від того, яким чином вона відкрита, і якщо людина ігнорує її, то зазнає Божого гніву (Римл. 1:18). Отже, хоч багато людей, можливо, не мають Біблії та не знають Десяти Заповідей, Бог все одно спитає з них за відкриття їм істини. Зрештою, всі підлягатимуть суду, і його критерієм буде Закон: або Закон, записаний на кам'яних скрижалях Самим Богом, або (для необізнаних із писаним Законом) закон совісті, чулливої завдяки уважному ставленню до Божого голосу в природі.

Чи усвідомили ви, наскільки ненадійними та примарними можуть бути «блага» цього світу? Яким чином ви відкрили для себе, що справді має значення в житті?

Середа

28 травня

БЛАГОДАТЬ ТА ІСТИНА

(Івана 1:17)

Апостол Іван підсумовує історію спасіння в одному вірші: «Закон був даний через Мойсея, а благодать та істина з'явилися через Ісуса Христа» (Івана 1:17). Через гріх Адама все людство стало підвладним прокляттю смерті. Це прокляття посилюється фактом, що ніхто з народжених людьми, крім Ісуса, не вільний від гріховних схильностей. Тому Бог обрав народ, якому відкрив Свій Закон, щоб ці вибрані люди були Його світлом для всіх народів. Бог дав Ізраїлеві Закон не як засіб спасіння, а як постійне нагадування про потребу людей у праведності.

Що ми дізнаємося про життя Ісуса з таких текстів: Филп. 2:8; Івана 15:10; Матв. 26:39?

осуд і неправду, Ісус приніс у світ благодать та істину. Благодать та істина не замінили собою Закон. Більше того, Ісус показав, чому Закону не достатньо для спасіння. Істина, яку Він приніс, полягала в більш глибокому розумінні благодаті. **Згідно з Римл. 6:23 та Ефес. 2:8, якою є природа благодаті, отриманої через Ісуса Христа? Яким чином Ісус забезпечив людям благодать?**

Грецьке слово, перекладене як «благодать» (*charis*), також може означати «дар» (*charisma*) і пов'язане зі словом «радість» (*chara*). Ісус запропонував людству безмежний дар — вічне життя. Благодать являє себе в присутності Христа, і ця присутність дає людині можливість стати причасником праведності, якій сприяє Закон. Павло стверджує: засудивши гріх у тілі, Ісус зробив можливим, «щоб оправдання Закону здійснилося в нас» (Римл. 8:4). Благодать не тільки звільняє нас від заступлення Законом, а й наділяє нас здатністю дотримуватися Закону, до чого ми і покликані.

Четвер

29 травня

ЗАКОН ТА ЄВАНГЕЛІЄ

(Римл. 1:16, 17)

Незалежно від того, наскільки «правильне» наше життя, ніхто не може уникнути постійних нагадувань про гріх. Щастя неминуче переривається хворобою, смертю, лихом. На особистісному рівні відчуттю духовної безпеки часто загрожують спогоди про минулі гріхи або, що ще гірше, спонукання грішити знову.

Як наступні тексти описують вплив гріха? Римл. 6:23; 7:24; Ефес. 2:1.

Людина, яка живе в гріху, у неправді, — це просто ходячий труп, котрий очікує того дня, коли останній видих залишить тіло. Оцінивши стан людини, Павло в розпачі вигукує: «Хто

визволить мене від цього тіла смерті?» (Римл. 7:24). Це крик про звільнення від неправедності. Апостол усвідомлює, що звільнення приходить тільки через Ісуса (Римл. 7:25).

Це Добра вістка. Вона полягає в тому, що ми, перебуваючи в тілах неправедності, можемо бути покриті праведністю Христа. Євангеліє — гарантія того, що ми можемо уникнути осуду Закону, оскільки тепер володіємо праведністю, якої вимагає Закон (Римл. 8:1).

Коли Павло писав християнам Риму, в імперії все ще продовжували обговорювати історію про смерть Ісуса. Усі, хто чув цю історію, вважали, що Його смерть була ганебною. Люди, чий рідні або близькі були страчені на хресті, змушені були переживати почуття сорому і ганьби протягом усього життя. Однак Павло та безліч християн розуміли, що «ганебна» смерть Христа була наймогутнішою подією в земній історії. Тому Павло заявляє: «Бо я не соромлюся Радісної Звістки Христа; адже вона — Божя сила на спасіння *кожному*, хто вірить» (Римл. 1:16, виділено автором). А серцем цієї Доброї вістки є велика обітниця про те, що останнє слово буде не за смертю і що спасенні Ісусом вічно житимуть на новій землі.

Багато людей вважають життя безглуздим, оскільки воно завжди закінчується смертю. Адаже фактично ніщо, зроблене нами, з плином часу не матиме значення. Якщо все, що ми будь-коли робили, і кожна людина, на яку ми коли-небудь справляли вплив, будуть втрачені й забуті навіки, тоді який зміст життя? Що ви можете відповісти на такі міркування? У чому істинний зміст нашого буття?

П'ятниця

30 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Євангелізм» розділ «Проповідь відмітних істин» (с. 231, 232); у книзі «Віра, якою я живу» розділи «Дієва віра» та «Як удосконалюється віра» (с. 88, 89).

«Нехай ясно і просто буде відкрита істина про те, що людські заслуги ніяк не можуть вплинути ані на наше становище перед Богом, ані на Божий дар для нас. Якби вірою й ділами

будь-хто міг купити дар спасіння, тоді Творець був би в боргу перед творінням. Виникає небезпека прийняти неправду за істину. Якби людина могла заслужити спасіння своїми ділами, вона перебувала б у тому ж становищі, що й віруючий, котрий звершує епитимію. У такому разі спасіння належить людині з обов'язку і може бути зароблене як плата. Якщо ж людина не може жодними добрими ділами заслужити спасіння, тоді воно має бути подароване винятково через благодать, прийняту людиною, бо вона усвідомлює свої гріхи, приймає Ісуса та вірує в Нього. Благодать є винятково безоплатним даром, а виправдання вірою — незаперечним. Усякий сумнів зникає, ледь стає ясно, що заслугами грішної людини через її добрі діла їй ніколи не здобути вічного життя» (Е. Уайт. Віра і діла, с. 19, 20).

Питання для обговорення:

1. Поміркуйте над словами Еллен Уайт, наведеними в уроці за п'ятницю. Подумайте про дивовижні обнадійливі істини, які містяться в цих словах, актуальних навіть для найбільшого грішника. Як ми можемо навчитися покладатися на ці обітниці та жити, по-справжньому віруючи в них?
2. Хоч Бог давав Свої закони Ізраїлеві особисто і через Мойсея, Біблія показує, що Він використовує й інші методи об'явлення Своїєї волі людям, котрі не мають доступу до Його писаного об'явлення (див. Римл. 1:20; 2:14; Дії 17:26, 27). Якщо Бог справді звертається до всіх людей, навіщо потрібні місіонери та євангелісти?
3. У тексті Івана 1:17 зазначено, що благодать та істина «з'явилися через Ісуса Христа». Спираючись на цей текст, багато людей протиставляють Закон і благодать. Чому це протиставлення хибне? Як Закон, благодать та істина діють разом у Плані спасіння, щоб відкрити нам характер Бога?
4. Російський письменник Федір Достоевський змалював літературного героя, атеїста, який шукав відповідь на запитання, чому ще більше людей не закінчують життя самогубством. Як атеїстові, йому було незрозуміло, чому люди хочуть жити, якщо життя безглузде і в ньому стільки болю. Обговоріть логіку такого мислення.

ДИВОВИЖНА ВІДПОВІДЬ БОГА

Після школи я хотіла вступити до університету, але мені не вдалося набрати достатньої кількості балів, щоб навчатися в державному університеті. Тому я вирішила влаштуватися на роботу на неповний робочий день і готуватися до перездачі іспитів.

Мої роботодавці були адвентистами сьомого дня. Вони порадили мені подати документи до університету Веллі В'ю — адвентистського університету в Гані. Мій батько казав, що багато хорошого чув про цей університет, тому я подала туди документи, і мене прийняли.

Мої сусідки по кімнаті були справжніми християнками. Я бачила, як віра вплинула на їхнє життя, і хотіла дізнатися, у що вірять адвентисти сьомого дня. Я багато розпитувала про Біблію, і дівчата з радістю відповідали мені.

Під час тижня духовного відродження в інституті я переконалася, що адвентисти — це не просто поклонники культу, це щирі християни, які дотримуються біблійних істин. Я вирішила стати членом Адвентистської Церкви.

Моє рішення не сподобалося батькам, і вони пригрозили, що переведуть мене в державний університет. Але я попросила пастора і друзів молитися про те, аби Бог допоміг мені залишитися у Веллі В'ю. Врешті-решт, батьки погодилися.

Однак діявол мав інші способи нашкодити нам. Мій батько втратив роботу і вже не міг оплачувати моє навчання. А деякі члени сім'ї навіть звинуватили мене в тому, що я вступила в секту і шляхом чаклунства позбавила батька роботи. Я не спечалася з ними, а просто молилася за них і за моє майбутнє у Веллі В'ю. Я знайшла роботу, а під час канікул продавала

книги, щоб оплачувати навчання. Друзі, пастори й однокурсники допомогли мені продовжити навчання.

Коли батько знайшов роботу, він знову почав оплачувати моє навчання. Він навіть запропонував мені відмовитися від стипендії, яку я отримувала, на користь когось, хто більше потребував її.

Уся моя родина прийшла на мій випуск. Я мала можливість познайомити їх з людьми, котрі змінили моє життя. Таго був дуже задоволений, що навчальний заклад допоміг мені продовжити навчання, коли в нього не було коштів. Рідні більше не сміються з моєї віри, навпаки, уважно слухають, коли я розповідаю про Бога іншим людям. Я молюся, щоб батьки продовжували зростати, пізнаючи Бога, як це робила я під час навчання в університеті Веллі В'ю.

Ваші місіонерські приношення підтримують університет Веллі В'ю та сприяють його розвитку. Цей університет має хорошу репутацію в галузі освіти і тверду духовну основу. Спасибі вам.

Глорія Офосу-Айкінс живе в Гані, західна Африка.

ХРИСТОС, ЗАКОН ТА ЗАВІТІ*

Біблійні тексти для дослідження: Бут. 9:12-17; 17:2-12; Гал. 3:15-28; П. Зак. 9:9; Євр. 10:11-18; Євр. 9:15-28.

Пам'ятний вірш: *«І тому Він є Посередником Нового Завіту, щоб через смерть для викуплення від переступів першого Завіту поклікані одержали обітницю вічної спадщини» (Євр. 9:15).*

Боже споконвічне рішення спасти людство відкривалося протягом століть у завітах. Хоч Біблія говорить про завіти в множині (Римл. 9:4; Гал. 4:24; Ефес. 2:12), насправді є тільки завіт благодаті. У рамках цього завіту грішникам подароване спасіння не за їхні заслуги, а через заслуги Ісуса, які пропонуються всім, хто бажає прийняти їх вірою. Множина слова *завіти* просто означає, що Бог здійснює Своєю спасенну мету, знову підтверджуючи завіт різними шляхами, аби в різний час та за різних обставин відповідати на потреби Свого народу. Отже, існує тільки один завіт – вічний завіт Божої спасенної благодаті.

Серцем цього завіту є незмінна, вірна любов нашого Господа, любов, яку Біблія навіть ототожнює із самим завітом (див. П. Зак. 7:9; 1 Цар. 8:23; Дан. 9:4). У рамках цього завіту Бог закликає Свій народ коритися Його Законом, вважаючи його не засобом спасіння, а плодом спасіння. Закон і благодать завжди були в центрі Божого вічного завіту.

* У Словнику української мови слова «завіт» і «заповіт» мають майже тотожне визначення, тому практично є взаємозамінними. У Біблії перекладу І. Опієнка вживається слово «заповіт», а в перекладі Біблії на сучасну українську мову Р. Турконию використується слово «завіт». Видавництво «Джерело життя» у своїй роботі користується обома перекладами, але більше схиляється до сучасного перекладу, тому в посібнику Суботньої школи використує слово «завіт».

СИМВОЛИ ЗАВІТУ

(Бут. 9:12-17)

Завіт – це угода між двома сторонами, що ґрунтується на обіцянках, даних або однією, або обома сторонами. Існує два основних способи вступити в завіт. У першому випадку обидві сторони погоджуються на умови завіту і дають взаємні обіцянки. Таке відбувається в шлюбі, спільному бізнесі та навіть при купівлі майна. В іншому випадку одна сторона вступає ініціатором завіту, визначаючи як обіцянки, так і умови, які не підлягають обговоренню, а інша сторона запрошується вступити в цей завіт. Як приклади можна навести сплату податків або вступ до освітньої установи. В обох випадках будь-яка сторона може вийти із завіту, але зазвичай це пов'язано з певними наслідками. (Наприклад, людина, яка не оплачує іпотечний кредит, втрапить будинок, а громадянин, котрий відмовляється сплачувати податки, буде переслідуваний у судовому порядку).

Зазвичай завіт скріплюється щонайменше одним символом. Наприклад, покупець будинку ставить кілька підписів на іпотечному договорі в кредитній установі, яка зберігає документи на власність та стежить за тим, аби була виплачена вся сума. Або: одруженим людям держава видає свідоцтво про шлюб. Сам символ не є завітом, але свідчить про те, що людина пов'язана угодою.

Прочитайте Бут. 9:12-17; 17:2-12. У чому різниця між символом завіту та завітом у згаданих випадках? У чому різниця між цими двома завітами?

У текстах Бут. 9:9-11 повідомляється: Бог уклав з творінням завіт про те, що ніколи більше не знищить землю водою. Щоразу, коли на небі з'являється веселка, усі мають згадувати цю обіцянку. Що ж до знака обрізання, то він мав нагадувати кожному юдеєві про роль Божого народу в благословенні інших народів. Один завіт був укладений з усім людством, інший – тільки з ізраїльським народом. У завіті, укладеному після потопу з усім людством, від людей не вимагалось виконання будь-яких умов, обітниця була дана незалежно від їхніх

вчинків. Але не так було із завітом, укладеним з Авраамом та його нащадками: люди мали виконувати свою частину угоди.

Понеділок

2 червня

ОБІТНИЦЯ ЗАВІТУ

Завіти ґрунтуються на обітницях. Фактично ці два терміни в певному значенні взаємозамінні. Звичайно, під час укладання завіту очікується, що особа, яка дає обіцянку (укладає завіт), спроможна виконати обіцяне (скріплене угодою).

У старозавітні часи деякі завіти стосувалися локальних, невеликих справ (див., наприклад, Бут. 31:43-54).

Випадок з Яковом та Лаваном свідчить, що завіти можуть бути союзами або угодами, укладеними між спільнотами. Пам'ятник у Міцпі мав слугувати символом союзу, укладеного тільки між двома кланами. Коли пов'язані цим союзом люди померли, його умови втратили своє значення. Але на відміну від цього завіту, укладеного між людьми, завіти, які уклав Ягве з Ноем та Авраамом, мають неминуще значення.

Як уривок Гал. 3:15-28 допомагає пояснити більш масштабний характер завіту, укладеного з Авраамом?

У Біблії описано кілька універсальних укладених Богом завітів, у яких Він дає обітницю щодо всього людства. Визначи, що вся земля постраждала від потопу, Ягве обіцяє: Він не дозволить, щоб Його творіння знову було знищене водою. У випадку з Авраамом Бог бачив потребу людей у праведності, тому пообіцяв дарувати всім народам Землі благословення через насліддя Авраама (Бут. 22:18).

Хоч на Синаї Бог уклав завіт із конкретним народом, цей завіт також має універсальне значення. Бог дуже чітко зазначив, що будь-який чужинець може стати частиною вибраного народу (Вих. 12:48, 49), а місія Ізраїлю полягала в тому, аби бути світлом Євангелія для світу (Вих. 19:5, 6).

Як особисто ви розумієте ваші побудовані на завіті взаємодіючі відносини з Богом? Тобто що пообіцяв вам Бог та якого відгуку на ці обітництва Він очікує від вас?

СКРИЖАЛІ ЗАВІТУ

Крім обітниць, на яких ґрунтуються завіт, зазвичай є й умови, котрі потрібно прийняти перш, ніж будуть виконані обітництва. Умова завіту Бога з Авраамом записана в Бут. 17:1: «Ходи перед лицем Моїм, і будь непорочний!». Крім того, цей завіт включав обряд обрізання всіх представників чоловічої статі в домі Авраама та його нащадків. Коли Ягве уклав завіт з Ізраїлем, Він особисто написав на кам'яних таблицях умови налагодження взаємовідносин (П. Зак. 9:8-11). Ці вимоги, виражені в Десяти Заповідях, мали формувати основу Божого вічного завіту з усіма людьми.

Оскільки Десять Заповідей деталізують певні умови завіту, кам'яні скрижалі із цими Заповідями часто називають таблицями завіту (див. П. Зак. 9:9). Десять Заповідей — це не смуга перешкод, створена з метою ускладнити життя тим, хто уклав завіт з Богом; навпаки, як вияв Божої любові, Заповіді були дані заради добра людей, котрі вступили у відносини завіту зі своїм Господом.

Яким чином тексти Єрем. 31:31-34 та Євр. 10:11-18 підтверджують неминущу природу Божого Закону в Новому Завіті?

Згідно з умовами Старого Завіту, укладеного біля гори Синаї, ізраїльтяни й чужинці, які приєдналися до них, мали продемонструвати вірність Завіту, дотримуючись Десяти Заповідей. У разі порушення Заповіді від них очікувалося принесення жертви, якщо вони хотіли отримати прощення своїх гріхів.

У Новому Завіті, укладеному біля гори Голгофи, від народу Божого, як і раніше, очікується дотримання Десяти Заповідей. Але якщо віруючий згрішить, йому вже не потрібно здійснювати жертвоприношення, оскільки Ісус — його достатня досконала жертва (Євр. 9:11-14). У Новому Завіті ми вірою приймаємо обітницю прощення, даровані нам жертвою Ісуса. «Наша надія тільки в перебуванні в завіті Авраама — завіті благодаті через віру в Христа Ісуса» (Біблійний коментар АСД, т. 6, с. 1077).

Яким чином Божий Закон може бути записаний у серці? Чим таке розуміння відрізняється від сприйняття Божого Закону як переліку правил, обов'язкових для виконання?

Середа

4 червня

ЗАВІТ ТА ЄВАНГЕЛІЄ

(Євр. 9:15-22)

Порушення певних біблійних завітів мало серйозні наслідки. Ягве попередив Авраама, що будь-який необрізаний чоловік буде винищений з-посеред вибраного народу (Бут. 17:14), а на тих, хто відмовлявся виконувати умови Синайського завіту, було проголошено низку проклять (П. Зак. 27:11-26). Зрештою, порушники умов завіту будуть покарані смертю (Єзек. 18:4). Це ж стосується і Нового Завіту: хто відмовляється дотримуватися Божого Закону, той втрапить вічне життя (Римл. 6:23).

Прочитайте Євр. 9:15-28. Як у цих віршах відкривається Євангеліє?

У текстах Євр. 9:15-28 повторюється євангельська розповідь, оскільки проголошується роль Христа у виконанні обітниць для віруючих. Вірш 15 указує на те, що Ісус — Посередник Нового Завіту; завдяки Своїй смерті Він пропонує вічне життя тим, хто інакше успадкував би вічну загибель.

У віршах 16 і 17 замість слова «завіт» використане слово «заповіт», хоч тут стоїть те ж саме грецьке слово. Це підкреслює ідею смерті Ісуса заради нас. Розглядаючи весь уривок у такому контексті, ми розуміємо: без Христа завіт вимагає смерті кожного грішника. Однак грішник може бути покритий та очищений пролитою кров'ю Христа і завдяки цьому перебувати серед тих, котрі «очікують» Його повернення (Євр. 9:28).

«Тоді ми починаємо усвідомлювати, що наша праведність є насправді заплямованим одягом і тільки кров Христа може очистити нас від бруду гріха й оновить серце за Його подобою» (Е. Уайт. Дорога до Христа, с. 29).

Сам Бог в особі Ісуса поніс на Собі покарання за наші гріхи, аби врятувати нас від заслуженого нами покарання. Що це говорить нам про характер Бога і чому ми можемо довіряти Йому незалежно від обставин?

Четвер

5 червня

ПЕРЕВАГИ ЗАВІТУ

(Ефес. 2:6)

У багатьох випадках люди можуть користуватися обітницями завіту навіть до того, як виконані всі умови. Наприклад, покупець будинку має можливість жити в цьому будинку до того, як за нього повністю заплачено. Також громадянин користується наданими державою послугами ще до того, як почне платити податки. Люди, які уклали завіт з Богом, також можуть користуватися перевагами завіту до того, як обітниці здійснюються в майбутньому.

Подумайте, наприклад, про Десять Заповідей і про те, скількох страждань та болю люди могли б уникнути, якби виконували ці Заповіді. Хто на власному досвіді не переживав душевного болю, який став результатом порушення Заповідей? Крім того, не завжди страждань зазнають тільки порушники Закону; часто інші, особливо найближчі їм люди, також страждають.

Згідно з наведеними текстами, які ще переваги можна мати вже тепер, перебуваючи у відносинах завіту з Ісусом?

2 Кор. 4:16-18

1 Івана 5:11-13

Филп. 1:6

Івана 5:24

У Євангелії від Івана наведені сильні слова Ісуса про те, що віруючий у Нього вже «перейшов... від смерті до життя» (Івана 5:24). Віруючий настільки впевнений у своєму спасінні, що, ще перебуваючи на Землі, може вірою сидіти «в Ісусі Христі... на небесах» (Ефес. 2:6).

Якби хтось запитав вас: «Що означає вже зараз сидіти з Ісусом на небесах?», – що б ви відповіли і чому?

П'ятниця

6 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Для отримання додаткової інформації по темі уроку читайте в книзі Е. Уайт «Чудова Божа благодать» розділ «Завіт благодаті» (с. 131-137).

ГУЧНИМ ГОЛОСОМ

Ці центральні церкви адвентистів сьомого дня в місті Софія, Болгарія, мріяли записувати уроки Суботньої школи та проповіді і представляти їх в Інтернеті для всіх охочих. Вони придбали камеру і базове обладнання для створення студії, проте для нормальної роботи їм потрібно було більше обладнання. Де взяти кошти, аби придбати все необхідне для студії? Вони молилися і шукали, але не могли розпочати свій проект.

Якось у суботу після Вечері одна болгарська пара, котра прийшла з-за кордону, сказала Олені: «Ми чули, що у вас є відеостудія, і хочемо вам допомогти. Що вам потрібно?»

В Олені навіть дух перехопило. «Оце так! — подумала вона. — Бог виконує Свої обітниці».

— Нам потрібний кондиціонер, щоб захистити обладнання від спеки, — сказала Олена.

— Складіть перелік необхідного вам обладнання, — відповів чоловік.

Олена з пастором передали йому список на 15000 доларів, зазначивши, що спонсори можуть на свій розсуд вибрати те, чим можуть допомогти, але кондиціонер потрібен терміново.

Але пара погодилася оплатити все обладнання, представлене в списку, і незабаром сайт запрацював на повну силу.

Вістка про сайт швидко поширилася, і люди почали дивитися програми.

Одна літня жінка зателефонувала до церкви і сказала, що в її громаді, у невеликому селищі Болгарії, є група літніх сестер без пастора. Вони знали, що в них немає іншого вибору, як тільки закрити церкву, оскільки самі проводити служіння не могли. Тоді син цієї жінки купив комп'ютер і підключив його

«Той самий завіт був відновлений з Авраамом в обітниці “І всі народи землі будуть потомством твоїм благословляти себе” (Бут. 22:18). Ця обітниця вказувала на Христа. Авраам розумів це і вірив у прощення гріхів у Христі. Ця віра була залічена йому в праведність [див. Бут. 15:6]. Завіт з Авраамом також стверджував авторитет Божого Закону... Завіт з Авраамом був скріплений кров'ю Христа і названий “іншим” або “новим” завітом, оскільки кров, якою він був скріплений, була пролита після крові першого завіту... Завіт благодаті — не нова істина, бо він існував у Божому плані споконвіку. Тому він названий вічним завітом... Ми можемо мати надію, тільки вступивши в завіт Авраама, який є завітом благодаті через віру в Христа Ісуса» (Е. Уайт. Віра, якою я живу, с. 75).

Питання для обговорення:

1. Яким чином вірші Вих. 31:16 та Ісаї 56:4-6 свідчать про важливість суботи в контексті завіту? Див. також Єзек. 20.
2. Нерідко можна почути, що Старий Завіт, укладений з Авраамом, був завітом діл на відміну від Нового Завіту — Завіту благодаті. Чому ця ідея хибна? Якими біблійними текстами ви можете довести, що це завжди був завіт благодаті, а не діл? Хоч в Ефес. 1:4 немає фрази «вічний завіт», яким чином ця фраза допомагає нам зрозуміти, чому він так названий?
3. Бог пообіцяв, що більше ніколи не знищить світ потопом. Символом цієї обітниці слугує веселка. Якщо, як вважають деякі люди, потоп носив локальний характер, чому це компрметує Божу обітницю? Чому ідея про те, що потоп не був всесвітнім, є серйозним нападом на біблійну істину? Зрештою, подивіться на всі локальні повені, які мали місце після потопу. Якщо потоп за часів Ноя був лише локальним, тоді як сприймати інші локальні повені в контексті Божої обітниці завіту?

до Інтернету, щоб сестри разом із церквою міста Софія могли поклонятися Богові.

— Тепер не лише члени церкви приходять подивитися записи в Інтернеті, а й з десяток гостей відвідують нашу групу, — розповіла жінка.

Один чоловік повідомив, що працює моряком на судні. Він не був адвентистом і нічого не знав про цю Церкву, але шукав якийсь натхненний веб-сайт, щоб дивитися його на судні. Веб-сайт, який він знайшов, належить церкві в Софії. Ніхто з тридцяти членів судової команди не є адвентистом, але їм подобаються програми, і вони дивляться їх постійно.

— Тепер, коли ми в порту, я ходжу до адвентистської церкви, і декілька інших моряків відвідують служіння разом зі мною, — повідомив чоловік.

За три роки роботи сайту церква бачила досить доказів того, як Бог використовує електронні ресурси, аби привести людей до Ісуса. Наші місіонерські приношення допомагають здійснювати творче служіння в усьому світі.

Олена Дюкмедзієва керує Інтернет-студією в адвентистській церкві в Софії, Болгарія. Дивіться на сайті www.vvv.bg.

АПОСТОЛИ І ЗАКОН

Біблійні тексти для дослідження: Римл. 3:31; 6:15; Дії 10:9-14; Івана 15:1-11; Якова 2:1-26; Євр. 3:7-19; Юди 5-7.

Пам'ятний вірш: «*Отже, Закон — святий, і заповідь — свята, праведна та добра*» (Римл. 7:12).

Маючи стільки свідчень про те, що Божий Закон не втрапив свого значення й актуальності, чому багато християн не хочуть погодитися із цим?

По-перше, одні (як ми вже бачили), розглядаючи деякі новозавітні тексти, де йдеться про неправильне розуміння функцій Закону, доходять висновку, що проблема полягає в самому Законі. Тому вони починають стверджувати, що Десять Заповідей не обов'язкові для тих, хто перебуває в Новому Завіті.

По-друге, інші настільки переконані, що субота жодним чином не стосується християн, що для виправдання такої позиції починають стверджувати: усі заповіді були прибиті до хреста разом з Ісусом.

По-третє, є й такі, хто вважає: дев'ять заповідей продовжують діяти, а от четверта, де йдеться про сьомий день, суботу, була змінена — замість суботи святковим днем вважається неділя, і цей день слід святкувати в пам'ять про воскресіння Ісуса.

Кожна із зазначених позицій спричиняє низку проблем. Цього тижня ми подивимося, як ставилися до Закону учні Христа, адже якщо він був скасований або видозмінений після смерті Христа, апостоли обов'язково знали б щось про це.

Неділя

8 червня

ПАВЛО І ЗАКОН

Кажуть, що Павло — засновник християнства. Звичайно, це не так. Хоч Павло зробив величезний внесок у наше

ПЕТРО І ЗАКОН

(1 Петра 2:9)

богословське розуміння християнської доктрини і його перу належать 14 із 27 книг Нового Завіту, проте практично всі ідеї в його посланнях можна простежити і в інших місцях Святого Письма. Основна причина, чому деякі стверджують, ніби Павло заснував «нову» релігію, полягає в неправильному розумінні людьми його вчення про Закон і благодать.

Прочитайте наступні тексти: Римл. 3:28; 6:14; 7:4; Гал. 3:24, 25. Чому на перший погляд може здатися, що ці вірші справді скасовують Закон?

Якщо ми прочитаємо ці вірші окремо від контексту, у нас може скластися враження, що для християн Закон втратив свою актуальність. Проте всі ці вірші є частиною більш широкого контексту, який ми повинні враховувати, аби зрозуміти, про що справді говорить Павло.

Проаналізуйте контексти всіх перерахованих вище віршів, звернувши особливу увагу на Римл. 3:31; 6:15; 7:7-12; Гал. 3:21. Як ці вірші, а також увесь контекст, допомагають нам краще зрозуміти думку Павла щодо Закону?

Хто не розуміє концепції праведності через віру, той може подумати, що Павло суперечить сам собі. На одному диханні він стверджує: християнин не під Законом, і водночас цей же християнин зобов'язаний дотримуватися Закону. Проблема вирішується, якщо ми пам'ятаємо, що Бог вимагає праведності від людей, котрі заявляють про свої взаємовідносини з Ним. Мірилом праведності є Його Закон. Але коли людей порівнюють з Божим Законом, вони не відповідають цьому критерію, а тому засуджені ним. Якби Закон був засобом спасіння, тоді жодна людина не мала б надії на вічне життя. Надія християн міститься не в Законі, а в Ісусі Христі, Котрий не тільки досконало виконав Закон, а й за допомогою Божої чудодійної сили дозволяє віруючим стати учасниками Його праведності (Римл. 8:3, 4). Тепер християни можуть дотримуватися Божого Закону зі спокійним сумлінням, тому що Христос узяв на Себе осудження Закону (Римл. 7:25-8:2). Благодать, яка походить від Христа, не звільняє нас від Закону, а спонукає коритися йому.

Петро був одним з найближчих до Ісуса апостолів. Як один з перших обраних учнів, Петро брав участь у багатьох значних подіях у служінні Христа. У Кесарії Пилиповій він заявив, що Ісус — Месія. Петро прямував за Спасителем до палацу Каафи тієї ночі, коли Ісуса заарештували і катували. А коли воскреслий Ісус з'явився учням біля моря, саме Петро отримав особливі вказівки щодо служіння Христу. Коли перша група віруючих збиралася в день П'ятидесятниці, Петро був головним проповідником від імені цієї групи. Безперечно, якби Закон був якимось змінений, Петро знав би про це.

Що сказано в Дії 10:9-14 про вірність Петра юдейським законам після вознесіння Ісуса? Якщо Петро мислив таким чином щодо законів про їжу, які ж були його погляди на незмінність Десяти Заповідей?

Петро отримав це видіння через кілька років після вознесіння Ісуса. Завдяки проповіді учнів тисячі юдеїв уже прийняли Ісуса як Месію. На підставі біблійної розповіді не можна зробити висновок, що християнська вістка включала в себе настанови про скасування Закону. Випадок, описаний в Дії 10, яскраво свідчить про те, що перші християни повністю ототожнювали себе зі своїми юдейськими коренями.

Порівняйте 1 Петра 2:9 та Вих. 19:6. Яким є контекст вірша Вих. 19:6?

Коли Петро звернувся до своїх слухачів як до «роду вибраного, царського священства», вони відразу ж мали згадати про отримання Закону на Синаї. Як потомственні ізраїльтяни, вони повинні були дотримуватися умов заповіту, ясно виражених у Божому Законі. Тому відразу ж після нагадування людям про їхній статус, Петро закликає їх жити праведним життям (1 Петра 2:11, 12). Він також попереджає своїх слухачів, щоб вони остерігалися фальшивих учителів, котрі проповідують «євангеліє», вільне від Закону (2 Петра 2:21; 3:2).

Згадайте, як недобре повіся Петро, відрікшись від Христа, але яка благодать була виявлена йому! Як ми можемо навчитися (1) виявляти таку ж благодать до оточуючих і (2) приймати її, коли самі припускаємося помилок?

Вівторок

10 червня

ІВАН І ЗАКОН

За кількістю написаних книг у Новому Завіті Іван «займає друге місце» після Павла. Він написав Євангеліє, три послання і книгу Об'явлення. Як і Петро, Іван був серед перших обраних Ісусом учнів, він також мав особливі взаємовідносини з Ісусом. Через його близькість до Ісуса Івана називають улюбленим учнем Христа. Судячи з останнього тексту його Євангелія (Івана 21:25), цьому апостолові було багато чого відомо про діяльність Ісуса. Безперечно, така близька до Ісуса людина, як Іван, знав би про те, що Ісус скасував Божий Закон, якби це було так.

Прочитайте Івана 15:1-11 та 1 Івана 2:3-6. Що ці тексти говорять нам про те, як ми повинні ставитися до Божих Заповідей?

Ближче до кінця Свого земного життя Ісус засвідчив учням, що був вірний Заповідям Отця і тому перебуває в Його любові (Івана 15:10). Ісус не вважав Заповіді перешкодою, якої слід позбутися; навпаки, Він вважав їх керівництвом для налагодження взаємовідносин любові з Богом та людьми. Коли Іван, улюблений учень, нагадує християнам про їхні обов'язки перед Богом, він використовує в Євангелії ті самі заклики до любові та єдності, що й Ісус. Фактично Іван розумів, що любов завжди була суттю Закону (див. 1 Івана 5:3; 2 Івана 6). Людина не може стверджувати, що дотримується Закону, якщо не ставиться з любов'ю до Бога й оточуючих людей.

«Закон Божий вимагає, щоб ми любили наших ближніх, як самих себе. Тому вся сила і діяльність розуму мають бути спрямовані до мети — робити якомога більше добра... Як приємно Подателю, коли людина збирає царські дари душі, щоб вони були могутнім свідченням для оточуючих! Вони є сполучною ланкою між Богом та людиною, відкриваючи Дух Христа і характеристики Небес. Сила святості видима, але

не виставлена напоказ, говорить красномовніше, ніж найталановитіші проповіді. Вона свідчить про Бога та відкриває людям їхній обов'язок могутніше, ніж це можуть зробити слова» (Е. Уайт. Видані рукописи, т. 20, с. 138).

Яким є ваш особистий досвід щодо зв'язку між Законом і любов'ю? Тобто як на особистому практичному рівні любов виявляється через послух Божому Законові?

Середа

11 червня

ЯКІВ ТА ЗАКОН

«Хіба не вони ганьблять добре ім'я, яким вас названо? Отже, коли ви виконуете царський закон згідно з написаним: Люби свого ближнього, як самого себе, — добре робите. Коли ж вважаєте на особу, то чините гріх; Закон звинувачує вас як порушників» (Якова 2:7-9).

Якову приписують авторство тільки однієї книги в Новому Завіті. Хоч сам автор не уточнює, яким саме Яковом він є, загальноприйнята думка полягає в тому, що автор цього послання — Яків, брат Ісуса. Можливо, спочатку він скептично ставився до месіанства Ісуса (Івана 7:5), але з часом Яків став впливовим керівником новозавітної Церкви (Дії 15:13; Гал. 1:19; 2:9). І знову наголосимо: якби Ісус мав намір скасувати Божественний Закон, про це неодмінно знав би Його брат.

Прочитайте Якова 2:1-26. Яка основна вістка розділу? Чому Яків, підсумовуючи Закон у віршах 8-9, відразу ж починає говорити про дотримання всіх заповідей? Як у цих віршах показано зв'язок між любов'ю та послухом Божому Законові?

Неправильно розуміючи вчення Павла про Закон, деякі стверджують, що Яків і Павло суперечать один одному щодо ролі Закону. Головний момент розбіжності — значення діл у питанні спасіння. Павло заявляє, що ми спасаємося благодаттю через віру, незалежно від діл (Ефес. 2:8, 9), а Яків підкреслює, що «віра без діл — мертва» (Якова 2:26). Однак ці твердження не суперечать одне одному, просто Яків акцентує те, про що безліч разів говорив Павло: благодать не скасовує

Закон. Як і Павло (див. Римл. 13:9), Яків добре розуміє, що сутність Божого Закону є любов (див. Якова 2:8). Ніхто не може стверджувати, що любить Бога і ближнього, якщо не дотримується Божих Заповідей.

Четвер

12 червня

ЮДА І ЗАКОН

Послання Юди – одна з найкоротших книг Нового Завіту. Вважається, що її написав інший брат Ісуса. Називаючи себе рабом Ісуса Христа, автор також повідомляє, що є братом Якова. Оскільки Матвій згадує Якова та Юду як двох із чотирьох братів Ісуса (Матв. 13:55), богослови вважають, що Юда, котрий написав це коротке послання, був братом Спасителя. Як і решта біблійних авторів, про яких ідеться в цьому урочі, Юда також знав би, якби Ісус скасував Закон.

Хоч Юда не посилається ані на Закон, ані на заповіді, його послання загалом говорить про вірність Богові та наслідки порушення Його Закону.

Прочитайте Юди 4. Як ці слова пов'язані з усією нашою темою?

Сама згадка про благодать передбачає існування Закону, оскільки в ній не було б потреби, якби не існувало гріха (Римл. 5:18-6:15). Вчення цих фальшивих учителів було настільки жакливим, що Юда розцінює його як відкидання Самого Господа.

Яким чином тексти Євр. 3:7-19 допомагають пролити світло на вірші Юди 5-7? Як обидва уривки, взяті разом, свідчать про взаємозв'язок між послухом та вірою?

У своїй дипломатичній манері Юда нагадує читачам про досвід ізраїльтян, звільнених з єгипетського рабства. Бог явив Свою силу і навіть дав Закон, але, виявивши невірність, ізраїльтяни зіткнулися із жакливими наслідками розділення з Ним. Юда цілком виразно дає зрозуміти, що люди можуть відпасти, і такі постануть на суд. Він ясно виражає істину, яка так само ясно виражена в усьому Писанні: усі, хто заявляє про свою віру, повинні з готовністю виявляти цю віру в житті послуку.

Прочитайте Послання Юди. Крім усіх серйозних застережень, які обітніці ви можете знайти для себе в цій книзі?

П'ятниця

13 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Прочитайте статтю Е. Уайт «Закон у християнську епоху», *Ознаки часу*, 5 серпня 1886 р.

«Чому апостоли навчали покаяння перед Богом? Тому що грішник зруйнував взаємовідносини з Отцем. Грішник порушив Закон, тому повинен побачити свій гріх та покаятися. Що він має робити далі? Дивитися на Ісуса, адже тільки Його Кров може очистити від усякого гріха. Віра в Христа необхідна, оскільки Закон не може спасти. Закон засуджує, але не може пробачити порушника. Грішник повинен покладатися на заслуги Крові Христа. “Хіба буде держатися міцно Мого він захисту, щоб мир учинити зо Мною, – говорить наш милостивий Викупитель, – зо Мною щоб мир учинити!” [Ісаї 27:5]. Наш Господь проголосив, що більше любить той, кому більше прощено; а прощення потребуватиме тільки той, хто бачить себе таким, яким є насправді, – зіпсованим гріхом, порушником Божого святого Закону. Хто повністю усвідомлює святі вимоги Закону, той найбільш ясно побачить тягар своїх гріхів та відчує, що йому справді багато прощено» (Е. Уайт. *Ознаки часу*, 5 серпня 1886 р.).

Питання для обговорення:

1. Уважно прочитайте наведену вище цитату Еллен Уайт. Яким чином вона проливає світло на біблійне вчення, досліджуване нами протягом кварталу? Що означає вислів: «Грішник повинен покладатися на заслуги Крові Христа»?
2. Поміркуйте над застереженням, записаним у Юди 4. Якщо люди проголошують Божу благодать, вони, очевидно, є вірними людьми. Але Юда каже, що вони відкидають Господа. Яким серйозним попередженням це є для тих, хто стверджує, що Божа благодать скасувала Закон? Чого насправді намагаються позбутися люди, стверджуючи, що Закон скасовано?
3. Яким чином відкидання Закону або навіть однієї із заповідей сприяє задумам сатани, котрий прагне зруйнувати Закон Божий?

МІСІЯ ЗДІЙСНЕННА

Сестра Хаянг їхала в поїзді, коли одній жінці була потрібна стермінова медична допомога. Інша жінка поспішила допомогти хворій, молячись і закликаючи: «Тобі потрібно повірити в Бога». Слова жінки звучали у свідомості сестри Хаянг навіть після того, як вона вийшла з поїзда.

Сестра шукала християнську церкву і знайшла Молитовний дім. Там вона зустріла Ісуса й отримала мир і радість, яких ніколи раніше не відчувала. Проте Молитовний дім знаходився далеко від її житла, тому поряд зі своєю оселею вона організувала домашню церкву і запрошувала людей поклонятися там. Вона стала дуже ревною, ділячись Божою любов'ю з іншими.

Потім сестра Хаянг зустріла адвентистів сьомого дня, котрі на підставі Біблії відкрили їй, що святий день – субота, а не неділя. Жінка читала біблійні тексти знову і знову, доки не переконалася, що саме субота є святим Божим днем.

Сестра Хаянг розповіла своїм братам і сестрам, а також друзям про це відкриття. Один за одним вони приєднувалися до неї в дотриманні суботи. Сестра Хаянг попросила адвентистську громаду в сусідньому місті послати їм учителя. У них було кілька Біблій, але жодного збірника гімнів, тому вони самі копіювали біблійні тексти і гімни для співу.

Маленька група віруючих швидко зростала і вже не помічалася в домі. Вони організували кілька груп і продовжували зростати. Упродовж трьох років під керівництвом сестри Хаянг було організовано п'ять церков та кілька домашніх груп.

Уряд наказав сестрі Хаянг припинити проводити релігійні зустрічі. День за днем вона та інші віруючі ходили до офісу управління зі справ релігії, просили і подумки молилися про

те, щоб їм було дозволено збиратися разом і поклонятися Богові. Врешті-решт, губернатор дозволив їм побудувати Молитовний дім.

Віруючі з усієї області зібралися, щоб допомогти в будівництві Молитовного дому. І через три місяці він був побудований. Упродовж двох років адвентисти побудували п'ять Молитовних будинків, які відвідують від 50 до 500 осіб.

Сьогодні сестра Хаянг очолює відділ навчання рядових членів церкви в тому районі. Дев'ять церков, дев'ять домашніх груп і 800 членів Церкви впевнені, що необхідно продовжувати навчати лідерів та євангелістів серед рядових членів Церкви, які могли б проповідувати оточуючим людям і приводити їх до Ісуса.

— Саме так ми і зростаємо, — говорить вона. — Люди є нужденними, але не знають, що Ісус може задовольнити всі їхні потреби. Ми повинні сказати їм про це.

Будь ласка, моліться за віруючих у Китаї й усьому світі та продовжуйте жертвувати кошти, щоб місія стала здійсненою.

Хаянг ділиться Божою любов'ю з людьми в північному Китаї.

ЦЕРКВА ХРИСТА І ЗАКОН

Біблійні тексти для дослідження: Бут. 2:16-3:7; Бут. 6; Бут. 12; П. Зак. 7:6 -12; Гал. 3:6-16; Об'явл. 12:17; 14:6-12.

Пам'ятний вірш: «*Лут терпіння святих, які березуть Божі заповіді та віру Ісуса!*» (Об'явл. 14:12).

В естафетному забігу команда зазвичай складається з чотирьох бігунів. Члени команди, можливо, колись змагалися один з одним, але тепер перебувають в одній команді, тому їм необхідно навчитися думати, як одна людина. У самому забігу дистанція розділяється на рівні відрізки між усіма бігунами. В один час може бігти тільки один член команди – той, хто тримає естафетну паличку. Естафетна паличка спиритно передається від одного члена команди до іншого, поки забіг не буде завершено. У певному розумінні естафетна паличка — символ єдності членів команди.

Церква Божа чимось схожа на естафетну команду. Починаючи від Адама в Едемському саду, естафетна паличка передавалася від періоду до періоду історії спасіння: від Адама – до Ноя, від Ноя – до Авраама, від Синая – до новозавітної Церкви, від реформаторів – до сучасних глашатаїв Трьохангельської вістки.

Символом цілісності Церкви Бога є Його Закон, який після гріхопадіння завжди має поєднуватися з Божою спасенною благодаттю. Разом вони становлять сутність Євангелія.

Урок цього тижня простежує безперервність Закону та благодаті в Божій Церкві протягом усіх століть.

ВІД АДАМА ДО НОЯ

У певному розумінні ми можемо говорити про «Церкву Христа», лише починаючи з новозавітної ери, коли віруючі стали свідками життя, смерті та воскресіння Ісуса. Однак ми можемо побачити Церкву Христа в більш широкому контексті. Грецькою *церква* – *екклесія*. Запозичене зі світської лексики, це слово означає тих, які були «викликані». У кожному поколінні Бог «викликав» людей, котрі виконували Його волю, являючи у своєму житті віру, довір'я, любов і послух.

Прочитайте Бут. 2:16-3:7. Через яке випробування мали пройти Адам і Єва? Чому досконалим істотам була необхідна така перевірка?

Адам і Єва були створені морально вільними особистостями, щоб володіти здатністю любити. Вони повинні були мати можливість і свободу вчинити неправильно, навіть незважаючи на те що для цього в них не було причини. Випробування, пов'язане з деревом пізнання добра і зла, мало моральний характер: яким чином вони використовують даровану їм Богом моральну свободу? Ми знаємо відповідь на це запитання.

Центром моральності є Божий Закон, який дає визначення добра і зла (зауважте, що дерево назване «дерево знання добра і зла»). Якою була б мета Закону, котрий забороняє обманувати, красти й убивати, якби люди в принципі були нездатні на жоден з таких учинків? Закон був би безглуздим у світі істот-автоматів, здатних чинити тільки добро. Але Бог вирішив створити нас інакше, бо хотів, щоб ми могли любити по-справжньому.

Хоч після гріхопадіння Адам і Єва мали «передавати естафетну паличку» наступним поколінням, рівень людської моральності швидко падав. З їхніх перших двох синів тільки Авель вирішив приєднатися до Божої Церкви, у той час як Каїном опанував дух заздрості, обману, убивства і неповаги

до батьків. Усе рухалося від поганого до гіршого, поки зло не затьмарило добро. До часу потопу тільки Ной та його сім'я могли воістину називатися членами Христової Церкви.

Скільки разів за останні 24 години ви приймали моральні рішення, використовуючи свободу, даровану людству в Едемі? Які це були рішення та наскільки вони відповідали Божому моральному Запові?

Понеділок

16 червня

ВІД НОЯ ДО АВРААМА

(Бут. 6:5-9)

Світ, у якому народився Ной, був надзвичайно розбещений. Тривалість життя людей сягала майже тисячі років, і зло настільки проникло в суспільство, що «пожалкував був Господь, що людину створив на землі. І засмутився Він у серці Своєм» (Бут. 6:6).

Прочитайте Бут. 6 і дайте відповіді на запропоновані запитання:

1. Бог «пожалкував», що створив людину. Як зрозуміти цей вислів? Чому він не означає, що Бог не знав про те, що трапиться? (Див. П. Зак. 31:15–17).

2. У тексті Бут. 6:2 сказано: «І побачили Божі сини людських дочок, що вродили вони, і взяли собі жінок із усіх, яких вибрали». Еллен Уайт пояснює: це означає, що вірні мужі (нащадки Сифа) одружувалися з невірними жінками (з роду Каїна) (див. Патріархи і пророки, с. 81, 82). Які уроки ми можемо почерпнути з Бут. 6 щодо взаємвідносин Церкви та світу?

3. Якими вчинками люди засмучували Бога і яке відношення ці вчинки мають до Його Закону?

4. Подумайте про життєпис Ноя в Бут. 6. Що повідомляє про нього розділ і як допомагає нам зрозуміти, якою людиною був Ной, особливо в контексті такого розбещеного світу? Водночас чому Ной потребував «милості в Господніх очах» (в. 8)? Що це говорить нам про взаємозв'язок між вірою і Божим Законом, який існував уже тоді?

Вівторок

17 червня

ВІД АВРААМА ДО МОЙСЕЯ

Після потопу на Ноя та його синів лягла відповідальність за те, аби передавати Божу волю своїм нащадкам. Сім'я Ноя знала, що глобальне зруйнування спіткало світ через небажання людей коритися Божому Запові і що, відчувши на собі Божу благодать, вони повинні сприяти вихованню більш духовного покоління. На жаль, незбаром після потопу жителі Землі знову повстали проти Бога (Бут. 11:1-9).

«Чимало з них взагалі заперечували існування Бога, пояснюючи трагедію потопу дією природних сил. Інші ж вірили в надприродну Істоту, Котра знищила допотопний світ, і їхні серця, подібно до Каїнового, повстали проти Ней» (Е. Уайт. Патріархи і пророки, с. 119).

Прочитайте Бут. 12; 15:1-6. Що ці тексти повідомляють нам про взаємодію Закону та благодаті?

Бог покликав Авраама, нащадка Сима, й уклав з ним заповіт благословення (Бут. 12:1-3). Біблія не називає причин, чому був покликаний саме Авраам. Про нього не сказано, що він володів такими ж характеристиками, що і Ной. Фактично незбаром після покликання він виявив малодушність і припустився обману (Бут. 12:11-13), порушивши Божий Закон. Проте Авраам був людиною істинної віри, і через Божу благодать ця віра була зарахована йому в праведність (Бут. 15:6). Хоч він не

був досконалим, проте охоче слухався Божого голосу, навіть якщо це означало довіритися Богові в тому, що з людської точки зору здається неможливим.

Не тільки Авраам був готовий слухатися голосу Бога і користися Його заповідям. Фараон, два Авімеlexи та Йосип прекрасно розуміли, що Бог не схвалює перелюб і обман. Другий Авімеlex навіть дорікнув Ісакові, що той «гріх би спровадив» на людей (Бут. 26:10). Коли Бог обрав Авраама для особливих мети, серед різних народів теж були люди, котрі боялися Його. Більше того, після перемоги Авраама і його воїнів над Кедор-Лаомером та його союзниками, патріарх отримав благословення від царя Мелхиседека, «він був священик Бога Всевишнього» (Бут. 14:18). Це ще одне свідчення, що в той час, навіть до служіння Мойсея, у світі існувало пізнання Бога.

Середа

18 червня

ВІД МОЙСЕЯ ДО ІСУСА

Хоч знайдені в Єгипті й Месопотамії кодекси стародавніх законів також свідчать, що знання принципів і правил, які містяться в Божому Законі, було вельми поширене, проте жодний з них не є повним. Фактично багато із цих кодексів містять закони, які заохочують ідолопоклонство та інші практики, засуджені пізніше Богом. Тому Господь обрав народ, який мав стати служителем Його істинного Закону. Цим народом стала єврейська нація, нащадки Авраама і спадкоємці обітниць заповіту, даного йому багатьма століттями раніше. Повне виконання цієї обітници відбулося тільки в Ісусі.

Прочитайте П. Зак. 7:6-12. Яким чином цей уривок свідчить про тісний взаємозв'язок між Законом і благодаттю?

Коли Бог обрав ізраїльтян бути хоронителями Його Закону, Він знав, що вони були недосконалими людьми. Але, незважаючи на це, Він доручив їм звіщати Його волю іншим недосконалим людям. Саме призначення бути «царством

священиків і народом святим» (Вих. 19:6) говорить про те, що Ізраїль мав стати Божим посередником, священством для всього світу. Він був обраний, щоб звіщати Божу волю народам, котрі перебували в темряві. І, незважаючи на помилки Ізраїлю, його невдачі, а часом навіть відкриті повстання, саме серед цього народу народився, жив, здійснював служіння, помер і воскрес Месія (Христос), виконавши обітницю заповіту, дану Авраамові багатьма століттями раніше.

Прочитайте Гал. 3:6-16. Як міркування Павла допомагають нам краще зрозуміти справжнє значення обітници заповіту?

Хоч багато хто в стародавньому Ізраїлі вважав, що слово *Нащадок* стосується Ізраїлю як єдиного цілого, Павло тут представляє Самого Ісуса як істинне і повне виконання обітници заповіту. Тому саме Євангеліє з його чіткими акцентами як на Законі, так і на благодаті найбільш повно являє й розкриває сутність заповіту.

Подумайте про всі довгі століття, які минули від часів Авраама (коли йому вперше було дано обітницю заповіту) до часу Христа. Що це говорить нам про необхідність виявляти терпіння в питаннях довіри до Бога?

Четвер

19 червня

ВІД ІСУСА ДО ОСТАНКУ

Починаючи з Едему, Божа Церква завжди складалася з людей, схильних помилятися. Сама організація, призначена для свідчення про Божу праведність, потребувала цієї ж праведності. У міру того як «естафетна паличка» передавалася від покоління до покоління, жодний «бігун» не виявився достатньо гідним, щоб перетнути фінішну межу. Жоден з тих, хто отримав Закон, не був здатний досягти його рівня праведності. У своєму пошуку Божого схвалення людство, здавалося, потрапило в безвихідь. Але коли здавалося, що немає жодної надії, Бог послав Свого Сина «взяти естафетну паличку». Другий Адам, безгрішний

Ісус, прийшов на Землю і завдяки незмінній відданості Своєму Отцеві зміг пройти шляхом послуху до самого хреста. Своім воскресінням Ісус перетнув фінішну межу, бо Він розірвав пута смерті. Тепер за допомогою сили Святого Духа воскреслий Христос ділиться Своєю праведністю з кожним віруючим. Ця вістка, котра завжди була центром обітниць заповіту, найбільш ясно представлена після того, як Ісус завершив Своє земне служіння і зародилася новозавітна Церква.

На жаль, християнська Церква, незважаючи на все отримане світло, часом виявляла меншу вірність заповітові, ніж стародавній Ізраїль, і незабаром майже скрізь відбулося глибоке відступництво. Реформація, яка почалася в XVI столітті, почала змінювати цю тенденцію. Однак навіть вона спотикалася, і в християнському світі залишилося багато помилкових доктрин та вчень, включаючи й хибні погляди на роль і мету Закону в житті новозавітного християнства. Бог повинен був викликати Останок для відновлення багатьох втрачених істин.

Прочитайте Об'явл. 12:17; 14:6-12. Як ці тексти відкривають Закон і благодать у Божій останній вістці застереження світу?

Як ми побачили, дотримання Божих Заповідей — це призначений Богом шлях виявлення справжньої любові. Проте як ми можемо формально дотримуватися цих заповідей, але не виявляти тієї любові, якої від нас очікують? Чому ми не можемо по-справжньому дотримуватися заповідей, не виявляючи любові?

П'ятниця

20 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

«Три ангели з 14-го розділу Об'явлення символічно зображують народ, який приймає світло Божих вісток і йде вперед як Його представник звіщати застереження по всій землі. Христос сказав Своім послідовникам: “Ви — світло для світу” (Матв. 5:14). Кожній душі, яка приймає Ісуса, Голгофський

хрест віщає: Дивіться, яка ціна душі! “Ідіть по цілому світі й усьому творінню проповідуйте Євангеліє” (Марка 16:15). Ніщо не повинно завадити цій найважливішій справі нашого часу, оскільки вона така ж далекоюсяжна, як вічність. Любов, яку Ісус виявив до людських душ у принесеній Ним жертві заради їхнього викуплення, має спонукувати до дії всіх Його послідовників» (Е. Уайт. Свідчення для Церкви, т. 5, с. 455, 456).

«Тема найбільшої важливості — вістка третього ангела, яка охоплює вістки першого і другого ангелів. Усі повинні розуміти істини, які містяться в цих посланнях, та дотримуватися їх у своєму повсякденному житті, бо це життєво важливо для спасіння. Нам необхідно ревно, у молитовному дусі вникати в них, щоб зрозуміти ці великі істини, і наша здатність навчатися й осягати буде випробувана найвищою мірою» (Е. Уайт. Євангелізм, с. 196).

Питання для обговорення:

1. Текст Об'явл. 12:17 описує Останок як людей, котрі зберігають Божі заповіді та мають свідчення Ісуса Христа. Якою є особлива мета Адвентистської Церкви у світі, де існують сотні інших християнських Церков, що дотримуються суботи? Що ми проголошуємо і чого навчаємо на відміну від цих церков?
2. Прочитайте Римл. 4:3; Гал. 3:6; Якова 2:23 у їхньому безпосередньому контексті. Як ці вірші допомагають нам розуміти істину про спасіння через віру?
3. Зверніть увагу, що в першій ангельській вістці, яка починається з «вічного Євангелія», зазначено: «Прийшла година Його суду». Отже, у Трьохангельській вістці прямо або побічно згадуються Євангеліє, Закон і суд. Як ми розуміємо роль Закону і благодаті на суді? Як усі ці поняття пов'язані між собою?

НЕ СОРОМСЯ

— Якщо ти станеш членом цієї Церкви, то жити в мене більше не зможеш, — рішуче сказала мені тітка.

Після смерті батьків ми з братом жили в тітки. Вона дозволила нам навчатися в адвентистській школі, тому ми здобували християнську освіту. Але тітка не очікувала, що я стану адвентистом. Я намагався пояснити їй, що йшов за Божим повелінням, та вона відповіла:

— Поки ти живеш у моєму домі — ні!

Коли я розповів про це наставникові, він відповів:

— Вибір іти за Ісусом має бути твоїм власним рішенням.

Я запитав, що він думає про таємне хрещення, аби тітка не дізналася про це. Мій учитель м'яко відповів:

— Хрещення відкриває перед усім світом твоє рішення іти за Ісусом, а про що повідомить твоє таємне хрещення? Проте, що ти соромишся своєї віри?

Він мав рацію. Я зрозумів, що не повинен нічого боятися. Того ж вечора я відкрито сказав тітці про своє рішення укласти завіт з Господом і стати частиною Церкви адвентистів сьомого дня.

Моє хрещення було радісною подією. Але коли я повернувся додому після хрещення, тітка запитала мене:

— Ти уклав завіт з Богом?

— Так, — відповів я, сподіваючись, що її серце полагіднішало.

— Тоді чому ти прийшов сюди? — запитала вона.

У понеділок я просив поради в директора школи. Наближалися іспити, і я мав зосередитися на навчанні. Директор домовився про те, щоб я залишився в гуртожитку школи, тому я благополучно закінчив навчальний рік і склав іспити. Але коли я закінчив школу, мені знову не було де жити.

Я зупинився у своїх друзів на деякий час, доки шукав вирішення проблеми. Пастор погодився поговорити з моєю тіткою, та вона не бажала слухати. Тітка в усьому звинуватила пастора.

— Ідїть з мого дому! Обидва! — кричала вона.

Пастор з дружиною прихистили мене у своєму домі. Яке благословення! Вони показали мені, настільки велика Божо любов. Я такий задоволений, що вирішив іти за Ісусом та уклав завіт з Господом. Був час, коли в мене виникали труднощі, але це вартє того. Я молюся, щоб Ісус увійшов у життя моєї тітки й мого брата і вони знайшли те щастя, яке знайшов я.

Я вдячний адвентистській школі, де навчився любити Ісуса і бути слухняним Йому. Ваші місіонерські приношення щодня змінюють життя тисяч людей. Спасибі вам!

Крістіні Мукахірва живе в Руанді.

ЦАРСТВО ХРИСТА І ЗАКОН

Біблійні тексти для дослідження: Матв. 4:8, 9; Дан. 2:44; 1 Петра 2:11; 1 Кор. 6:9-11; Об'явл. 22:14, 15; 1 Кор. 15:26.

Пам'ятний вірш: *«Бо це ось той Заповіт, що його по цих днях складає з домом Ізраїля, — каже Господь: Дам Закона Свого в середину їхню, і на їхньому серці його напишу, і Я стану їм Богом, вони ж Мені будуть народом!» (Єрем. 31:33).*

У 2011 році помер Стів Джобс, засновник фірми «Apple». Йому було 56 років. Кількома роками раніше після загострення онкологічного захворювання Джобс назвав смерть «єдиним найкращим виходом життя», оскільки вона змушує нас домагатися найкращих результатів. Іншими словами, оскільки наш час такій обмежений, ми повинні з усіх сил прагнути успіху.

Проте Джобс дещо переплутав. Те, що змусило його досягти великих цілей у цьому світі (смерть або принаймні її неминучість), мало показати: не варто пускати надто глибоке коріння тут, на Землі, коріння в те, що завжди виявляється дрібним і недовговічним. Звичайно, Джобс багато чого досягнув, але порівняно з мільйонами років, порівняно з вічністю, яке це має значення?

Ми знаємо: цей світ і все, що в ньому є, будуть знищені. Але Бог встановить нове, вічне Царство, де вже ніколи не буде гріха і смерті — результатів порушення Божого Закону.

Цього тижня ми будемо роздумувати про Боже вічне Царство і про те, як воно пов'язане із Законом.

БОЖЕ ЦАРСТВО

Коли Бог створив перших людей, Він дав їм владу над усім творінням на Землі. Адам мав правити світом. Однак, порушивши Закон Божий, він втратив право на панування над Землею, і це право перейшло до ворога людства — сатани. Коли в часи патріархів представники різних світів зібралися перед Богом, «делегатом» від планети Земля був сатана (Йова 1:6).

Прочитайте Ефес. 2:2; 2 Кор. 4:4; Матв. 4:8, 9. Що наведені тексти повідомляють про владу сатани в нашому світі?

Те, що сталося в пустелі під час спокуси Христа, багато чого прояснило. Сатана запропонував Ісусові панування над усіма земними царствами на умові, що Ісус поклониться йому (Матв. 4:8, 9; див. також Луки 4:5-7). Ісус прийшов, щоб відібрати в сатани наш світ, але міг зробити це тільки ціною Свого життя. Якою сильною була спокуса, коли сатана пропонував віддати Йому світ! Однак, поклонившись сатані, Ісус потрапив би до тієї самої пастки, що й Адам, і також був би винен у порушенні Закону Свого Отця. Якби Він це зробив, План спасіння не здійснився б і ми загинули б у своїх гріхах.

Ми знаємо, що Ісус вийшов з тієї боротьби Переможецем. Його перемога містить для нас гарантію й обігницю — життя у вічному Божому Царстві. Це Царство представлене в Дан. 2 каменем, який відірвався без сприяння людських рук і зруйнував усі царства світу. Потім «Небесний Бог поставив царство, що навіки не зруйнується, і те царство не буде віддане іншому народові. Воно готовче й покінчить усі ті царства, а само буде стояти навіки» (Дан. 2:44).

У всіх царствах, зображених у Дан. 2, виконалося все передбачене про них, включаючи постійну відсутність єдності в Європі, що символічно представлено залізом і глиною, з яких складаються пальці на ногах боввана. Як ці дивовижні факти можуть допомогти нам довіряти обітниці про останнє Царство, яке стоятиме вічно?

ГРОМАДЯНИ ЦАРСТВА

Здебільшого люди, котрі переїхали з однієї країни до іншої, повинні відмовитися від громадянства своєї батьківщини, якщо хочуть стати громадянами іншої країни. Проте деякі держави дозволяють людині мати подвійне громадянство, тобто виявляти вірність обом державам.

Однак у великій боротьбі немає такого поняття, як подвійне громадянство. Ми або на одній стороні, або на іншій. Царство зла протягом тисячоліть бореться проти Царства праведності, і людина не може одночасно присягати на вірність обом. Ми всі маємо зробити вибір, якому царству будемо вірні.

Прочитайте 1 Петра 2:11; Євр. 11:13; Ефес. 2:12; Колос. 1:13; П.Зак. 30:19; Матв. 6:24. Що повідомляють ці тексти про неможливість «подвійного громадянства» у великій боротьбі між Христом і сатаною? Яку роль відіграє дотримання Закону у визначенні нашого справжнього громадянства?

Див. Об'явл. 14:12.

Коли люди приймають рішення прямиувати за Христом, це означає, що вони повертаються спиною до царства диявола. Тепер вони належать іншій державі, Царству Господа Ісуса Христа, і, отже, живуть за Його правилами, згідно з Його Законом, а не за правилами диявола. Але диявол не вітає такого послуху людей і намагається повернути їх назад. Найчастіше таке рішення не вітають і люди, котрі схильні не довіряти «чужинцям та приходькам» у своєму середовищі. Однак незважаючи на всі труднощі, Бог має народ, який зберігає вірність Йому, а не князеві цього світу (Івана 12:31).

Часто іноземці виділяються серед місцевих жителів, оскільки відрізняються від них. А як повинні виділятися ми, адвентисти сьомого дня, адже ми теж «чужинці та приходьки»? Чи це не так?

Вівторок

24 червня

ВІРА І ЗАКОН

Основна тема Святого Письма проста: Бог є любов. Любов Бога найбільш яскраво виявляється в Його благодаті. Своєю безмежною силою Господь міг би з легкістю стерти людство

з обличчя землі, але Він вважав за краще виявити терпіння й усім дати можливість відчутти повноту життя в Його вічному Царстві. Більше того, Його любов явлена в цінні, яку Він Сам заплатив на хресті.

Любов Бога також безпосередньо пов'язана з Його справедливстю. Надавши людям незліченні можливості для вибору своєї долі, Бог любові не буде насильно тягнути їх у Царство, яке вони відкинули. Коли нечестиві постануть на суд перед Божим престолом, вони будуть засуджені власним свідченням. Ніхто з них не зможе сказати, що не знав про Божі вимоги. Через писане об'явлення або через природу всім були явлені основні принципи Божого Закону (Римл. 1:19, 20; 2:12-16).

Прочитайте 1 Кор. 6:9-11 та Об'явл. 22:14, 15. Хто входить у Царство Боже, а хто залишається за його межами і чому? Яку роль відіграє в цьому Божий Закон? Зверніть також увагу на різкий контраст між двома групами.

Об'єднавши тексти 1 Кор. 6:11 та Об'явл. 22:14, ви зможете побачити вірного християнина, виправданого Ім'ям Господа Ісуса Христа. Така людина «оправдується вірою, незалежно від діл Закону» (Римл. 3:28), але водночас дотримується Закону. Це надихає!

«Не свавільне рішення Бога закриває грішникам шлях до Неба, вони самі закривають його для себе внаслідок власної непридатності для небесного оточення. Слава Божа була б для них "нищівним вогнем". Вони б воліли загинути, аби тільки сховатися від обличчя Того, Хто помер заради їхнього викуплення» (Е. Уайт. Дорога до Христа, с. 18). Як ці слова допомагають нам краще зрозуміти болісну тему про долю нечестивих?

Середа

25 червня

ВІЧНЕ ЦАРСТВО

Бог створив досконалий світ. У цей досконалий світ увійшов гріх і жорстоко його пошкодив. Історія викуплення розповідає нам про те, що у світ людей прийшов Ісус, аби, окрім усього іншого, була відновлена початкова досконалість. Викуплені житимуть у досконалому світі, у Царстві любові.

Як ми вже говорили, любов може існувати тільки в моральному Всесвіті, тільки у Всесвіті, населеному моральними істотами. Але щоб бути моральними, вони повинні бути вільними. Це викликає запитання: чи може знову з'явитися зло?

Як тексти Дан. 7:27; Івана 3:16 та Об'явл. 21:4 допомагають відповіді на запитання, чи не виникне знову зло? Яке значення слова «вічне»?

Коли Бог створив світ, його стабільність була можлива тільки на певних умовах. Про це особливо свідчать тексти Бут. 2:16, 17, коли Адам отримав застереження про те, що порушення висловленого Богом повеління призведе до смерті. Сама згадка про смерть указує на те, що концепція вічності для людства була умовною. Адам міг жити вічно, тільки зберігаючи вірність Богові.

Але на відновленій Землі смерті вже не буде, а це значить, що ми житимемо вічно і здійсняться численні обітниці Святого Письма. Можна багато дискутувати про можливість повторного повстання, але фактично воно ніколи не повториться (див. Наума 1:9).

Прочитайте Єрем. 31:31–34. Який викладений тут принцип допомагає нам зрозуміти, чому зло не виникне знову?

Месіанське Царство буде складатися з людей, які зберегли вірність Богові у своєму релігійному досвіді. Перед лицем гонінь та особистих переживань вони обрали шлях послуху та проявили готовність служити Богові своїм життям. Бог вписав Свій Закон у їхні серця, і Його силою вони чинили те, що до впадоби Богові. У Царстві Христа не буде гріха, у ньому панує праведність.

Четвер

26 червня

ЗАКОН У ЦАРСТВІ

З усіх жажливих наслідків гріха смерть виявилася найбільш стійкою і невідоротною. Гріх можна перемогти, сатані можна дати відсіч, але хто з мільярдів людей, за винятком двох відо-

мих нам особистостей (Енох та Ілля), зміг уникнути смерті? «Що ж до смерті, то всі ми живемо в місті, не захищеному стінами», — писав стародавній філософ.

Яка вістка міститься в текстах Об'явл. 20:14 та 1 Кор. 15:26?

Враховуючи силу смерті, ми не дивуємося, що, перш ніж встановити на Землі Месіанське Царство, Христос знищить смерть.

Смерть пов'язана з гріхом (1 Кор. 15:56), а значить вона також має відношення до Божого Закону, адже гріх — це порушення Божого Закону. Отже, не може бути гріха, якщо немає Закону. Гріх залежить від Закону, але Закон не залежить від гріха. Тобто Закон може існувати без гріха. Фактично він і існував без нього протягом усіх століть, доки Люцифер не підняв на Небі повстання.

«Коли сатана повстав проти Закону Єгови, сама думка про те, що існує Закон, видалася ангелам несподіваною; вони ніколи не думали про нього. Вони служать не як наймити, а як сини. Між ними та їхнім Творцем панує цілковита згода» (Е. Уайт. Небесні принципи щасливого життя, с. 109).

Розуміючи це, ми можемо дійти висновку, що відсутність смерті й гріха в Царстві Божому не означає відсутності Закону. Як закон тяжіння необхідний для гармонійної взаємодії між фізичними елементами Всесвіту, так Божий моральний Закон необхідний для управління праведними взаємовідносинами між святими. Коли Бог вписує Свій Закон у серця викуплених, Його єдина мета — відобразити їхнє рішення ходити шляхами праведності протягом вічності. Отже, Закон Бога стає самою суттю Його Царства. Тому ми маємо всі підстави вірити, що принципи Божого морального Закону існуватимуть у Божому вічному Царстві. Звичайно, різниця полягає в тому, що ці принципи ніколи не будуть порушені.

Спробуйте уявити досконале життя на Небесах: немає грішних істот, немає діявола, який спокушав нас, немає гріха і смерті. Тепер запитайте себе: що у вашому житті й характері не змогло б вписатися в цю картину?

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВИВЧЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Наочні уроки Христа» розділ «Без весільного одягу» (с. 307-319).

«Сагана заявив, що людина не здатна виконати Божі заповіді, і справді, власними силами цього неможливо досягти. Проте Христос, прийшовши в людському тілі, своїм досконалим послухом довів, що людина, об'єднана з Богом, може дотримуватися кожної Божої настанови...

Життя Христа на Землі було досконалим проявом Божого Закону, і коли ті, хто називає себе Божими дітьми, стануть подібними до Христа в характері, вони також будуть слухняні Божим заповідям. Тоді Господь удостоїть їх стати членами небесної сім'ї. Зодягнені в славні шати Христової праведності, вони одержать місце на весільному бенкеті Царя. Вони матимуть право приєднатися до омитого Христового кров'ю народу» (Е. Уайт. Наочні уроки Христа, с. 314, 315).

Питання для обговорення:

1. Прочитайте наведену вище цитату Еллен Уайт. Як тут розкрито тема Закону та благодаті? Чому так важливо завжди розуміти їх взаємозв'язок? Що відбувається, коли ці концепції викладають незалежно одну від одної?
2. У вступі до цього уроку ми говорили про останні роки життя Стіва Джобса та його твердження про те, що примаара смерті має спонукати нас до максимальних досягнень. Хоч ця ідея частково правильна, проте вона недостатня сама по собі. Вона не вирішує проблеми самої смерті і не відкриває змісту життя. Після смерті Джобса на обкладинці журналу *The New Yorker* зобразили святого Петра з айпедом у руці, котрий реєструє ім'я Стіва Джобса біля перлинних воріт. Якою б дотепною не була ця ілюстрація, чого ми можемо навчитися з факту, що, найімовірніше, на Небі не буде жодних айпедів або чогось іншого, створеного Стівом Джобсом на Землі?
3. Що з існуючого зараз на Землі буде у вічності? Чого не буде після зруйнування цього світу? Чому нам важливо розуміти різницю між цими речами?

ІНСТРУМЕНТИ СТОЛЯРА

(Притча)

У майстерні столяра жили разом деякі інструменти. Вони довгий час не мали злагоди між собою, оскільки одні стверджували, що інші не роблять того, що повинні робити. Врешті-решт вони зустрілися, щоб обміркувати всі ці питання.

Першим заговорив Молоток, він головував.

— Сестро Дриль, — почав він, — ти і твоя родина дуже шумні. Здається, що ти крутишся, але йдеш у нікуди.

Дриль швидко заговорила:

— Так, я свердлю дірки, і від цього багато шуму, але принаймні я гостра. Олівець настільки маленький і час від часу буває таким тупим, що створює погане враження. Він потребує заточування, щоб хоча б іноді принести якусь користь.

Олівець, захищаючись, сказав:

— Так, я маленький і тупуватий, але це лише через те, що багато працюю. Зате я не такий грубий, як Наждачний Папір. Усе, що він робить, — це тре проти шерсті!

Таке зауваження роздратувало Наждачний Папір:

— Гей, а що ви скажете з приводу Лінійки? Вона міряє інших за своїми стандартами, ніби лише вона одна тут правильна.

Лінійка подивилася на групу і сказала:

— Якщо треба, я піду. Але будьте справедливі й виженіть Вікрутку! Вона така зануда. Тут закручує шурупи, там розкручує.

Викрутка, розгнівавшись, висловилася:

— З мене досить! Я готова піти, але тоді й Рубанок має піти зі мною. Його робота поверхова, у ній немає глибини.

На це Рубанок скромно відповів:

— А дії Пилки завдають болю. Вона розділяє, замість того щоб з'єднувати.

Пилка вже була готова відповісти на всі ці звинувачення, як раптом шум за дверима перервав усі розмови.

Зайшов Столяр і взявся за свою щоденну роботу. Він зібрав інструменти й підійшов до верстака. Спочатку за допомогою олівця та лінійки акуратно зробив розмітку на дошці, що лежала на верстаті, потім розрізав її вздовж розміток та обстругав обрізані краї дерева. Далі склав дві частини дошки, просвердлив отвори і скріпив їх шурупами. Після цього відшліфував дерево наждачним папером до шовковистої гладкості. Увесь день Столяр працював, використовуючи то один інструмент, то інший.

Наприкінці дня він задоволено зітхнув, здув пил з готового виробу і сказав:

— Чудово! Я б не зробив цього без моїх інструментів. Кожен з них відіграв свою важливу роль. Жоден з інструментів не здатний зробити всю роботу. Важливий кожен з них.

Коли працюємо разом: ідемо, молимося, свідчимо, ми — інструменти Майстра, вибрані для того, щоб закінчити Його роботу.

II квартал

Кейт Бертон

ХРИСТОС І ЙОГО ЗАКОН

ЗМІСТ

Вступ	2
Урок 1. 29 березня – 4 квітня. Закони за днів Христа	4
Урок 2. 5-11 квітня. Христос і закон Мойсєїв	14
Урок 3. 12-18 квітня. Христос і релігійні традиції	23
Урок 4. 19-25 квітня. Христос і Закон у Нагірній проповіді	33
Урок 5. 26 квітня – 2 травня. Христос і субота	43
Урок 6. 3-9 травня. Смерть Христа і Закон	53
Урок 7. 10-16 травня. «Завершення Закону – Христос»	63
Урок 8. 17-23 травня. Закон Божий і Закон Христа	72
Урок 9. 24-30 травня. Христос, Закон та Євангеліє	82
Урок 10. 31 травня – 6 червня. Христос, Закон та завіти	92
Урок 11. 7-13 червня. Апостоли і Закон	101
Урок 12. 14-20 червня. Церква Христа і Закон	110
Урок 13. 21-27 червня. Царство Христа і Закон	120

Посібник з вивчення Біблії в Суботній школі
II квартал 2014 р.

Кейт Бертон

ХРИСТОС І ЙОГО ЗАКОН

Директор видавництва Василь Джулай
Головний редактор Лариса Качмар
Переклад Надії Качмар
Ботоловська експертиза Ігоря Корещука, Ірини Карпи
Коректори: Юлія Вальчук, Ганна Борисовська
Комп'ютерна верстка Віри Кузьменко
Дизайнер обкладинки Тетяна Романко
Відповідальна за друк Тамара Грицюк
Папір газетний. Офсетний друк. Підписано до друку 4.02.2014 р. Гарнітура Ньютон.
Наклад 9800 примірників.
Видавництво «Джегерло жиства», 04107, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А
тел.: (044) 425-69-06, факс 467-50-04, E-mail: dzherelo@ukr.net
www.adventists.org.ua

